

แรงจูงใจใหม่”ดงขดเข้”เป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณี
ทหารกองเกินในพื้นทีจังหวัดศรีสะเกษ

พันโทคำชาย แผลดงสระพ้าน

สารนิพนดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๑

แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณี
ทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๑

B 10117

**MOTIVE ACTING VOLUNTEERS TO SERVE AS PRIVATES :
A CASE STUDY OF RESERVES IN ROI-ET PROVINCE**

LIEUTENANT-COLONEL KHAMKHAI LAENG SATAN

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS

FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS

DEPARTMENT OF GOVERNMENT

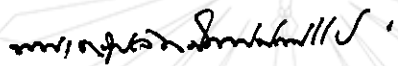
GRADUATE SCHOOL

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

B.E. 2551 (2008)

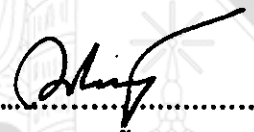
หัวข้อสารนิพนธ์ : แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณีทหาร
กองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด
ชื่อนักศึกษา : พันโทคำค้าย แผล่งสะท้อน
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. ไพรัช พันชมภู
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผศ. สุรพันธ์ สุวรรณศรี

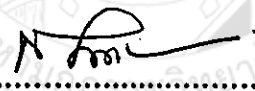
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

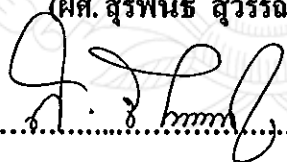

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

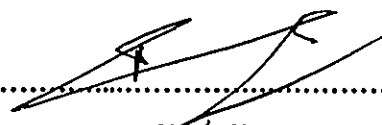
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร. ไพรัช พันชมภู)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผศ. สุรพันธ์ สุวรรณศรี)

..... กรรมการ
(ผศ. พิเศษ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(รศ. ดร. สุทัศน์ ตันสุวรรณ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : **Motivating Volunteers to Serve as Privates : A Case Study of Reservers
in Roi-Et Province**

Student's Name : **Lieutenant-Colonel Khamkhai Laengsaton**

Department : **Government**

Advisor : **Dr. Phairat Phuenchomphoo**

Co-Advisor : **Asst. Prof. Surapan Suvannasri**

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn
..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn
..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

P. Phuenchomphoo
..... Advisor
(Dr. Phairat Phuenchomphoo)

S. Suvannasri
..... Co - Advisor
(Asst. Prof. Surapan Suvannasri)

S. Chaimusik
..... Member
(Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

Sutas Tansuwan
..... Member
(Assoc. Prof. Dr. Sutas Tansuwan)

หัวข้อสารนิพนธ์	: แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณีทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด
ชื่อนักศึกษา	: พันโทคำคาย แผล่งสะท้าน
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร. ไพรัช พันชนมภู
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผศ. สุรพันธ์ สุวรรณศรี
ปีการศึกษา	: ๒๕๕๐

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์สองประการ คือ เพื่อศึกษาแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ทหารกองเกินที่ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๒๒๐ นาย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับเพื่อวัดระดับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ จำนวน ๓๘ ข้อ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว รองลงมา คือ ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ด้านความก้าวหน้า และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ ทหารกองเกินให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด คือ ให้มีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ จัดทำรูปแบบการเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ให้กับประชาชนทั่วไปได้รับทราบอย่างทั่วถึงกัน และควรดำเนินการส่งเสริมความก้าวหน้าในการรับราชการให้กับทหารกองเกิน

Thematic Title : **Motivating Volunteers to Serve as Privates : A Case Study of Reservers in Roi-Et Province**

Student's Name : **Lieutenant-Colonel Khamkhai Laengsatana**

Department : **Government**

Advisor : **Dr. Phairat Phuenchomphoo**

Co-Advisor : **Asst. Prof. Surapan Suvannasri**

Academic Year : **B.E. 2550 (2007)**

ABSTRACT

This thematic paper's objectives were twofold—firstly to study the factors motivating volunteers to request for becoming army privates in of Roi-Et province, and secondly to study suggestions on such factors. The sampling group taking part in the research was 220 army privates. The tool employed for collecting data was the questionnaire of 38 items containing rating scales of five levels to measure their motivations with reliability covering the whole items equal to 0.87. Stations utilized for analyzing data included: percentage, mean and standard deviation by making use of the computerized program.

The study's result found that factors motivating them were at the 'most' level in overall aspects and individual one. When each of aspects was taken into account, it was at the 'most' level in every aspect ; the first one was personal interests and reasons, the next one involved honor and fames, progress in their careers and the last one had to do with the people concerned.

Suggestions on aforementioned factors by army private in Roi-Et province were media for public relations should be made, various forms of spreading information to the interested widely publicized, and career promotion for them carried out.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือ และแนะนำจาก คร. ไพรัช พินชมภู และผศ. สุรพันธ์ สุวรรณศรี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด แนววิเคราะห์ การตรวจสอบแก้ไข ตำราวิชาการเขียนอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ตลอดจนให้กำลังใจ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบนมัสการขอขอบคุณ พระครูปลัดสัมพิพัฒนวิริยาจารย์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาภูมิพลราชวิทยาลัย ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิเศษ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก ที่ได้เมตตาตรวจสอบแก้ไข รูปแบบและรูปเล่ม จนทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ศัสดีจังหวัดร้อยเอ็ด รวมทั้งทหารกองเกิน ประจำปี ๒๕๕๐ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างคั่ง

คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตานุชาแก่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่าน

พันโทคำค้าย แหล่งสะท้อน

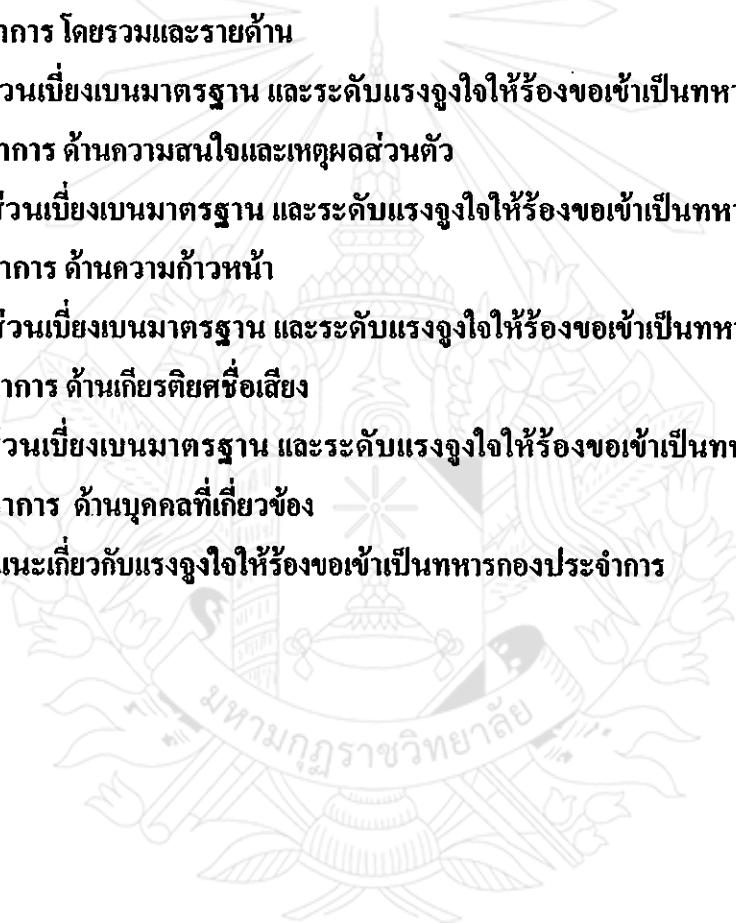
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
๑.๕ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ	๖
๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเข้ารับราชการทหาร	๒๑
๒.๓ สภาพพื้นที่ของจังหวัดร้อยเอ็ด	๕๔
๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๗
๒.๕ กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๖๐
บทที่ ๓ วิธีดำเนินงานวิจัย	๖๑
๓.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	๖๑
๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๖๑
๓.๓ การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๖๒

	จ
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๖๒
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	๖๓
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๕
๔.๑ ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๕
๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๖
บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๗๕
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๗๕
๕.๒ อภิปรายผล	๗๗
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๗๘
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๗๘
๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๘๐
บรรณานุกรม	๘๑
ภาคผนวก	๘๕
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย	๘๖
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ	๘๗
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	๘๘
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	๘๙
ประวัติผู้วิจัย	๑๐๒

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	๖๖
ตารางที่ ๒ จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	๖๖
ตารางที่ ๓ จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพทางการสมรส	๖๗
ตารางที่ ๔ จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	๖๗
ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหาร กองประจำการ โดยรวมและรายด้าน	๖๘
ตารางที่ ๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหาร กองประจำการ ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว	๖๘
ตารางที่ ๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหาร กองประจำการ ด้านความก้าวหน้า	๗๐
ตารางที่ ๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหาร กองประจำการ ด้านเกียรติยศชื่อเสียง	๗๑
ตารางที่ ๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหาร กองประจำการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	๗๓
ตารางที่ ๑๐ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ	๗๔

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพประกอบที่ ๑ ทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ ของ Maslow	๑๓
ภาพประกอบที่ ๒ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแบบการจูงใจของมาสโลว์ และเฮอรัชเบอร์รก	๑๖
ภาพประกอบที่ ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีของ มาสโลว์ อัลเดอร์เฟอร์ และเฮอรัชเบอร์รก	๑๘
ภาพประกอบที่ ๔ การรับราชการทหารหน้าที่ของชายไทยตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๖	๒๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กองบัญชาการทหารสูงสุด เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เตรียมกำลังรบ และป้องกันราชอาณาจักร เพื่อให้เกิดความสงบสุขเรียบร้อยของคนในสังคม จึงเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม อีกทั้งภารกิจนี้ยังครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบทั่วประเทศ โดยมีหน่วยงานภายในความรับผิดชอบอยู่ทั่วทุกพื้นที่ของประเทศ ดังนั้นภารกิจของกองบัญชาการทหารสูงสุดในการเตรียมกำลังรบ และปฏิบัติการป้องกันราชอาณาจักรเพื่อให้เกิดความผาสุกของสังคม จึงเป็นภารกิจหลักที่จำเป็นต้องสนองตอบต่อประชาชน สังคม และประเทศชาติ ในทุกประเทศทั่วโลกยังคงมีความจำเป็นต้องมีกำลังทหารไว้เพื่อปกป้องรักษา ดินแดน ทรัพยากร ประชาชน และรักษาผลประโยชน์ของประเทศ โดยกำลังอำนาจทางทหารเป็นหนึ่งในห้าของพลังอำนาจแห่งชาติ (Nation Power) ซึ่งประกอบด้วยกำลังอำนาจทางการเมือง กำลังอำนาจทางเศรษฐกิจกำลังอำนาจทางสังคมจิตวิทยา กำลังอำนาจทางทหาร และกำลังอำนาจทางเทคโนโลยี^๑

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒ ได้กำหนดนโยบายแห่งรัฐเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติว่า “รัฐต้องมีกำลังทหารไว้เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราช ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์ของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ” และมาตรา ๖๕ ได้กำหนดว่า “บุคคลมีหน้าที่ป้องกันประเทศ โดยการเข้ารับราชการทหาร... ตามที่กฎหมายกำหนด”^๒ กำลังทหารกองประจำการเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพ โดยได้จากการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ากองประจำการหรือที่เรียกว่าการเกณฑ์ทหาร ซึ่งระบบการเกณฑ์ทหารนี้ได้มีการแก้ไขกันตามลำดับมา จนกระทั่งมีระบบการร้องขอ (สมัคร) เข้าเป็นทหารกองประจำการขึ้นมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ กองทัพบกได้มีการประชาสัมพันธ์ด้านการตรวจเลือกทหารฯ มากขึ้นจากเดิม และผลปรากฏว่ามีการร้องขอ (สมัคร) มากขึ้นทุกปี นอกจากนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ กระทรวงกลาโหมได้มีนโยบาย และมอบหมายให้กองทัพบกรับผิดชอบในการดำเนินการรับสมัคร และคัดเลือกทหารกองเกินที่มีอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ

^๑พ.อ. จำรัส กฤตชัยรัตน์, “การพัฒนาระบบการเรียกและการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ากองประจำการ”, รายงานการวิจัย, (บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการทัพบก), ๒๕๑๕, หน้า ๑.

^๒สภาร่างรัฐธรรมนูญ, “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐”, ใน ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๕๕, ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ : ๒๕.

โดยวิธีร้องขอ (สมัคร) ได้โดยไม่ต้องรอให้มีอายุครบ ๒๑ ปีบริบูรณ์ ตามที่กฎหมายกำหนด^๓ และผลปรากฏว่ามีการร้องขอ (สมัคร) เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ทหารกองเกินที่มีอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ และมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีขนาดร่างกายได้สัดส่วนตามที่ทางราชการต้องการ ได้มีโอกาสเข้ามารับใช้ชาติบ้านเมือง โดยให้มีและใช้สิทธิได้เช่นเดียวกับทหารกองเกินที่มีอายุครบ ๒๑ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่มาเข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ากองประจำการ (เกณฑ์ทหาร) โดยให้ดำเนินการตามโครงการดังกล่าวตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นต้นไป^๔

การดำเนินการตามโครงการดังกล่าวนี้ ส่วนหนึ่งเป็นเพื่อการพัฒนาระบบทหารกองประจำการของกองทัพไทย จากวิธี “เกณฑ์ทหาร” ไปสู่วิธี “อาสาสมัคร” เหมือนอย่างในหลายประเทศ เช่น ประเทศออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งระบบอาสาสมัครก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกองทัพ และประเทศชาติในหลาย ๆ ด้าน เช่น ประหยัดงบประมาณ และยังคงสอดคล้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ ด้านสิทธิเสรีภาพของบุคคล และยังเป็นการแก้ปัญหาการทุจริตในการตรวจเลือกได้อีกด้วย^๕

ผลการดำเนินการตาม โครงการรับสมัครทหารกองเกินเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีการร้องขอ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ผ่านมาประสบความสำเร็จ โดยมีผู้สมัครเกินเป้าหมายที่ทางราชการคาดการณ์ไว้ อย่างไรก็ตาม สัดส่วนของผู้ร้องขอทำให้เกิดข้อสังเกตว่า สาเหตุหรือปัจจัยในการร้องขออาจมิใช่มาจากแรงจูงใจทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เนื่องจากผู้ร้องขอส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ร้องขอที่มีภูมิลำเนาทหารอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนเป็นอันดับที่ ๓ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณีทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจดังกล่าว ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงระบบการสรรหาตลอดจนพัฒนาระบบการคัดเลือกทหารกองเกินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

^๓กระทรวงกลาโหม, “ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง การรับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ”, กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกลาโหม, ๒๕๔๓, (อัคราณา).

^๔กองทัพบก, “ระเบียบกองทัพบก ว่าด้วย การรับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ พุทธศักราช ๒๕๔๓”, กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกลาโหม, ๒๕๔๓, (อัคราณา).

^๕พล.ท. ปัญญาขวัญอยู่, “ก้าวใหม่ในการพัฒนาระบบทหารกองประจำการของไทย”, วารสารสันติ, ปีที่ ๔๐ ฉบับที่ ๔๗๗ (สิงหาคม ๒๕๔๔) : ๑๕-๒๓.

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปร ดังนี้

ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางการสมรส และอาชีพก่อนร้องขอเข้ากองประจำการ

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่

๑. แรงจูงใจด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว

๒. แรงจูงใจด้านความก้าวหน้า

๓. แรงจูงใจด้านเกียรติยศชื่อเสียง

๔. แรงจูงใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ทหารกองเกินที่ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๒๒๐ นาย

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด

๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๔.๑ ทำให้ทราบถึงระดับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

๑.๔.๒ ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

๑.๔.๓ นำผลการวิจัยเสนอผู้บังคับบัญชาระดับสูงที่รับผิดชอบโครงการรับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการสรรหาและคัดเลือกทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์เข้ารับราชการทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ

๑.๔.๔ นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงระเบียบ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการคัดเลือกทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์เข้ารับราชการทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว ถูกต้องและประสบความสำเร็จตามโครงการ “อาสาสมัคร”

๑.๕ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ทหารกองเกิน หมายถึง ผู้ซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์และยังไม่ถึง ๓๐ ปีบริบูรณ์ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินแล้ว

ทหารกองประจำการ หมายถึง ผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนกองประจำการ และได้เข้ารับราชการในกองประจำการจนกว่าจะได้ปลด

ทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ หมายถึง ทหารที่ปลดจากกองประจำการ โดยรับราชการในกองประจำการจนครบกำหนด หรือทหารกองเกินที่สำเร็จการศึกษาทหารตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษาทหาร และได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วปลดเป็นกองหนุน

ทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ หมายถึง ทหารที่ปลดจากกองเกินเมื่อมีอายุครบ ๓๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปแล้ว หรือปลดจากกองประจำการ ถ้ามีความผิดต้องจำขังหรือจำคุกครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือกระทำให้เสื่อมเสียแก่ราชการทหารด้วยประการใด ๆ ก็ดี จะปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ก็ได้

ทหารประจำการอาสาสมัคร หมายถึง บุคคลที่สมัครเข้ารับราชการเป็นพลทหารกองประจำการในผลิตภัณฑ์ ๒/๓๐ ผลิตภัณฑ์ ๑/๓๑ และผลิตภัณฑ์ ๒/๓๑ ซึ่งยินยอมสละสิทธิการลดวันรับราชการกรณีมีคุณวุฒิพิเศษตามมาตรา ๘ ของพระราชบัญญัติรับราชการทหาร

การเข้ากองประจำการโดยวิธีร้องขอ หมายถึง การที่ทหารกองเกินที่มีอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์สมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยยื่นใบสมัครในห้วง และได้ผ่านการตรวจร่างกายและวัดขนาดในวันตรวจเลือกประจำปีตามใบนัด

แรงงูใจในการร้องขอ (สมัคร) หมายถึง ความพึงประสงค์ ความต้องการ หรือความพึงพอใจที่มีของทหารกองเกินในการร้องขอ (สมัคร) เข้าเป็นทหารกองประจำการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด และการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งระดับแรงงูใจ จำแนกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว ได้แก่ เหตุผลที่เกิดจากความรู้สึกจากความคิด และความเชื่อ ได้แก่อยากเป็นทหารเพราะแต่งเครื่องแบบทหารแล้วทำให้เกิดความภูมิใจ อยากได้สมุดกองหนุนเพื่อไปสมัครงาน ถูกบังคับให้มาตัดสินใจในค่ายทหารอยากได้สิทธิในการลดเวลารับราชการคองาน และต้องการมีที่มั่งคั่งร่ำรวยได้ที่แน่นอน อาชีพทหารเป็นอาชีพที่มีสวัสดิการดี

๒. ด้านความก้าวหน้า ได้แก่ สิ่งที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อทำไปแล้วจะทำให้มีความเปลี่ยนแปลงเจริญงอกงามในทางที่ดีขึ้น ได้แก่ อาชีพทหารเป็นอาชีพที่มั่นคงสมัครเป็นทหารแล้วสามารถสอบเป็นนักเรียนนายสิบใน โควตาของทหารเกณฑ์ มีโอกาสได้รับการศึกษาเพิ่มเติม

๓. ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ได้แก่ การได้รับการกล่าวขวัญถึง ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้เสียสละต่อประเทศชาติ มีความเป็นลูกผู้ชาย ทหารเป็นอาชีพที่มีเกียรติ

๔. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ค่านิยมของครอบครัว เช่น พ่อเป็นทหารจึงให้ลูกเป็นทหาร มีญาติพี่น้องซึ่งประสบความสำเร็จในชีวิตการเป็นทหาร ค่านิยมของสังคม เช่น การสมัครเข้าเป็นทหารของเหล่าคารา นักร้อง ทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ต่างกับผู้ที่หนีทหารจะได้รับการปฏิเสธจากสังคม

สถานภาพ หมายถึง ระดับการศึกษา สถานภาพทางการสมรสและอาชีพก่อนร้องขอเข้ากองประจำการ ในกรณีการร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการของทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณีทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสาร รายงาน และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- ๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ
- ๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเข้ารับราชการทหาร
- ๒.๓ สภาพพื้นที่ของจังหวัดร้อยเอ็ด
- ๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๕ กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

๒.๑.๑ ความหมายของแรงจูงใจ

ความหมายของแรงจูงใจมีนักวิชาการได้ให้ความหมายในเรื่องของแรงจูงใจไว้หลายท่าน ซึ่งแต่ละท่านก็มีมุมมอง หรือจุดเน้น ที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

เครช กล่าวว่า “แรงจูงใจเป็นกระบวนการทางจิตใจที่ผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งจนเกิดผลสำเร็จ ถูกต้องตามทิศทางที่ต้องการ”^๑

มัวร์เรย์ กล่าวว่า “แรงจูงใจเป็นองค์ประกอบภายในซึ่งกระตุ้นหรือนำทาง หรือเป็นตัวรวมพฤติกรรมต่าง ๆ ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ และเราสามารถจะอนุมานเกี่ยวกับแรงจูงใจได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา”^๒

คาร์ณี พานทองพาลุสุข และสุรเสถียร พงษ์หาญยุทธ ได้ให้ความหมายว่า “แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นแรงสภาวะก่อให้เกิดแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างมีทิศทาง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นแรงผลักดัน ได้แก่ การทำให้ตื่นตัว

^๑Krech, The Measurement of Attitudes, อ้างใน สถิต วังศ์สวรรค์, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจริญรัตน์, ๒๕๒๘), หน้า ๔๑๔.

^๒เรื่องเดียวกัน.

(Arousal) การคาดหวัง (Expectancy) การใช้เครื่องล่อ (Incentive) และการลงโทษ (Punishment) โดยที่ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวนี จะเป็นสภาวะที่ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา”^๓

กลุ่ฟอ์ด และเกรย์ ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ คือ “สิ่งใดก็ตามที่เร่งเร้าำช่องทางและสร้างความปรารถนาในการทำกิจกรรมในตัวบุคคล”^๔

ชัยวัฒน์ อัดพัฒนา ได้ให้ความหมายว่า “แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งที่ชักจูงใจให้เราทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ว่าจะเป็นความดี หรือความชั่ว”^๕

อุบลรัตน์ เฟิงสถิตย์ ให้ความหมายว่า “แรงจูงใจ หมายถึง สภาวะที่เกิดความไม่สมดุลขึ้นในร่างกาย ภาวะดังกล่าวอาจจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลมีพฤติกรรมไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางให้ได้”^๖

วีรนาถ มานะกิจ ได้ให้ความหมายว่า “แรงจูงใจ หมายถึง สถานการณ์ภายในซึ่งกระตุ้นและก่อให้เกิดความกระตือรือร้นหรือการเคลื่อนไหวอันนำไปสู่พฤติกรรมที่บรรลุเป้าหมาย”^๗

มุกดา ศรียงค์ และคนอื่นๆ ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง “สภาวะที่เป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่แรงจูงใจนั้นต้องการ”^๘

สถิต วงศ์สวรรค์ กล่าวว่า “แรงจูงใจ คือ สภาวะทางจิตใจที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำ หรือแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางใดทางหนึ่ง เพื่อสนองความต้องการของอินทรีย์ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้”^๙

^๓คาร์ณี พานทองพาลุสุขและสุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ, *ทฤษฎีการจูงใจ*, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๓๘), หน้า ๑๑๕.

^๔Guilford and Gray, *Education Psychology*, อ้างใน เกียรติศักดิ์ หนูกลาง, “แรงจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีเฉพาะ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอหนองนูนาก จังหวัดนครราชสีมา”, *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), ๒๕๔๔, หน้า ๑๒๕.

^๕ชัยวัฒน์ อัดพัฒนา, *จริยศาสตร์*, พิมพ์ครั้งที่ ๘, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๓), หน้า ๕๖.

^๖อุบลรัตน์ เฟิงสถิตย์, *จิตวิทยาการเรียนรู้*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๓), หน้า ๑๗๑.

^๗วีรนาถ มานะกิจ, *พฤติกรรมของบุคคลในองค์การ*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๓), หน้า ๖๐.

^๘มุกดา ศรียงค์ และคณะ, *จิตวิทยาทั่วไป*, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒), หน้า ๒๒๕.

^๙สถิต วงศ์สวรรค์, *จิตวิทยาสังคม*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจริญรัตน์, ๒๕๒๕), หน้า ๔๑๕.

๒.๑.๒ ลักษณะของแรงจูงใจ

แรงจูงใจมีลักษณะที่สำคัญ ๒ ประการ คือ

๑. มีการกระตุ้น หรือเร่งเร้า (Energizing) แรงจูงใจเป็นสิ่งผลักดัน หรือเร่งเร้าให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม หรือตอบสนอง เช่น การแข่งขัน เร้าให้เกิดแรงจูงใจ แรงจูงใจกระตุ้นให้อินทรีย์มีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม การแข่งขันจะกระตุ้นให้บุคคลอยู่ในลักษณะเตรียมพร้อมที่จะกระทำ หรือแสดงพฤติกรรมที่มีแรงจูงใจที่มีความเข้มข้นมาก ๆ จะมีชีวิตชีวามากกว่าแรงจูงใจที่มีความเข้มข้นน้อย

๒. มีการชี้แนวทาง หรือทิศทาง (Directing) แรงจูงใจจะเป็นสิ่งช่วยชี้แนวทางให้อินทรีย์แสดงพฤติกรรมหรือบอกแนวทางของพฤติกรรม เช่น การให้รางวัลแก่เด็กประพฤติดี “รางวัล” เป็นเครื่องชี้บอกแนวทางให้เด็ก ๆ รู้ว่า ควรจะประพฤติตนอย่างไรจึงจะได้รางวัล^{๑๑}

อรรถัย ชื่นมณูญย์ กล่าวถึงลักษณะของแรงจูงใจไว้ดังนี้

๑. แรงจูงใจเกี่ยวข้องกับภาวะทางอินทรีย์ที่เปลี่ยนไป เช่น ความหิว กระหาย ต้องการขับถ่าย ความอยาก ความหงุดหงิด ความต้องการทางเพศ

๒. แรงจูงใจเกี่ยวข้องกับภาวะทางอารมณ์ เช่น รัก กลัว โกรธ

๓. แรงจูงใจเกี่ยวข้องกับนิสัย (Habit) วัฒนธรรม ความเคยชิน

๔. แรงจูงใจเกี่ยวข้องกับเจตคติ และค่านิยม (Attitude & Values)^{๑๒}

๒.๑.๓ ลักษณะของพฤติกรรมที่มีแรงจูงใจ

คารณี พานทองพาลุสุข และสุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ ได้กล่าวว่า “พฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีแรงจูงใจจะมีลักษณะที่แตกต่างกับพฤติกรรมที่ไม่ได้มีแรงจูงใจ ดังต่อไปนี้

๑. พฤติกรรมที่มาจากแรงจูงใจจะมีลักษณะที่เรียกว่า Homeostatic คือร่างกายจะเกิดความตึงเครียดเมื่อ ไม่ได้รับการตอบสนองบางอย่าง ดังนั้น ความตึงเครียดนี้จะขับอินทรีย์ให้เสาะหาทางบำบัดความต้องการนั้น

๒. หากลักษณะของแรงจูงใจมีความหนักแน่นเข้มแข็งเท่าไร อินทรีย์ก็จะมีควมว่องไวในอันที่จะมุ่งไปสู่เป้าหมายที่จะสนองตอบแรงจูงใจนั้นมากขึ้นเป็นเงาตามตัว

๓. แรงจูงใจจะทำให้พฤติกรรม และประสบการณ์ของอินทรีย์ เป็นไปในลักษณะที่มีทางเลือกให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ”

^{๑๑} เรื่องเดียวกัน.

^{๑๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๑๖.

๔. พฤติกรรมที่มีแรงจูงใจจะมีลักษณะเป็นวงจรคือจะเริ่มจากการมีแรงขับหรือแรงจูงใจทำให้เกิดมีพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้นเพื่อเสาะแสวงหาวิธีการลดแรงขับ จนในที่สุดก็จะไปถึงขั้นการบรรลุเป้าหมาย หรือจุดมุ่งหมายของความต้องการ เมื่อสามารถตอบสนองแรงจูงใจที่เกิดขึ้นได้สมใจ^{๑๒}

๒.๑.๔ ประเภทของแรงจูงใจ

คาร์ณี พานทองพาลุสุข และสุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ นักจิตวิทยา ได้แบ่งการจูงใจออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. การจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีความต้องการในการทำ การเรียนรู้ หรือแสวงหาบ้างด้วยตนเอง โดยมีต้องให้บุคคลอื่นมาเกี่ยวข้อง เช่น นักเรียนสนใจเล่าเรียนด้วยความรู้สึกใฝ่ดีในตัวของเขาเอง ไม่ใช่เพราะถูกบิดามารดาบังคับ หรือเพราะมีสิ่งล่อใจใด ๆ การจูงใจประเภทนี้ ได้แก่

(๑) ความต้องการ (Need) เนื่องจากคนทุกคนมีความต้องการที่อยู่ภายใน อันจะทำให้เกิดแรงขับ แรงขับนี้จะก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และความพอใจ เช่น นักเรียนต้องการสอบให้ได้ อันนี้เป็นแรงจูงใจให้พยายามทำความเข้าใจกับบทเรียนเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ

(๒) เจตคติ (Attitude) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่ดีที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งจะช่วยให้เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลทำในพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น เด็กนักเรียนรักครูผู้สอนและพอใจวิธีการสอน ทำให้เขามีความสนใจ ตั้งใจเรียน เป็นพิเศษ

(๓) ความสนใจพิเศษ (Special Interest) การที่เรามีความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องใดเป็นพิเศษก็จัดว่าเป็นแรงจูงใจให้เกิดความเอาใจใส่ในสิ่งนั้น มากกว่าปกติ เช่น เด็กนักเรียนสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับเรื่องของเครื่องบินกลไก เขาก็จะพยายามศึกษา และใช้เวลาว่างทดลองประดิษฐ์ซึ่งก็จะช่วยให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายได้

๒. การจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคล ที่ได้รับแรงกระตุ้นมาจากภายนอก ให้มองเห็นจุดหมายปลายทาง และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือการแสดงพฤติกรรมของบุคคล แรงจูงใจเหล่านี้ ได้แก่

(๑) เป้าหมาย หรือความคาดหวังของบุคคล คนที่มีเป้าหมายในการกระทำใด ๆ ย่อมกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจให้มีพฤติกรรมที่ดีและเหมาะสม เช่น พนักงานทดลองงานมีเป้าหมายที่จะได้รับการบรรจุเข้าทำงาน จึงพยายามตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถ

^{๑๒}คาร์ณี พานทองพาลุสุข และสุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ, ทฤษฎีการจูงใจ, อ่างแล้ว, หน้า ๑๑๗.

(๒) ความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้า ซึ่งคนที่มีโอกาสทราบว่าคนจะได้รับความก้าวหน้าอย่างไรจากการกระทำนั้น บ่อมจะเป็นแรงจูงใจให้ตั้งใจและเกิดพฤติกรรมขึ้นได้ เช่น น้องเห็นพี่ประสบความสำเร็จก้าวหน้าจากการเรียน ก็จะพยายามให้เป็นเช่นนั้นได้บ้าง ทำให้มีกำลังใจเรียนอย่างเต็มที่

(๓) บุคลิกภาพ ความประทับใจอันเกิดขึ้นจากบุคลิกภาพ จะก่อให้เกิดแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมขึ้นได้ เช่น ครู อาจารย์ ก็ต้องมีบุคลิกภาพทางวิชาการที่น่าเชื่อถือ นักปกครอง ผู้จัดการ จะต้อง มีบุคลิกภาพของนักบริหาร หรือผู้นำที่ดี หรือแม้แต่พนักงานแนะนำความงามก็อาจสามารถจูงใจลูกค้าซื้อสินค้าได้ด้วยคุณสมบัติทางด้านบุคลิกภาพ เป็นต้น

(๔) เครื่องล่อใจอื่น ๆ มีสิ่งล่อใจ หลายๆ อย่างที่จะก่อให้เกิดแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมขึ้น เช่น การให้รางวัล (Rewards) อันเป็นเครื่องกระตุ้นให้อยากกระทำ หรือการลงโทษ (Punishment) ซึ่งจะกระตุ้นมิให้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้การชมเชย (Praise) การติเตียน (Blame) การประกวด (Contest) การแข่งขัน (Competition) หรือแม้แต่การทดสอบ (Test) ก็จัดว่าเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมได้ทั้งสิ้น

จะเห็นได้ว่า เป้าหมายที่คนต้องการก็คือสิ่งล่อใจ เช่น เด็กที่อยากได้ขนม ขนมก็คือสิ่งล่อใจที่ทำให้เขาช่วยแม่กวาดบ้านถูบ้าน เพื่อให้ได้เงินไปซื้อขนม แต่เมื่อใดก็ตามที่เขาบรรลุเป้าหมายหรือได้สิ่งที่ล่อใจเรียบร้อยแล้ว เขาก็มักจะหมดแรงจูงใจที่จะกระทำต่อไป คือเลิกช่วยแม่ เพราะเขาอิ่มท้อง และได้สิ่งที่เขาต้องการแล้ว^{๑๑}

โรมัสส์ จัดแบ่งแรงจูงใจทางสังคมที่มนุษย์มีอยู่ ออกเป็น ๔ ประการ

๑. แรงจูงใจเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย (Security)
๒. แรงจูงใจเกี่ยวกับการได้รับการยอมรับ (Recognition)
๓. แรงจูงใจเกี่ยวกับความปรารถนาการตอบสนองจากผู้อื่น (Response from Other)
๔. แรงจูงใจเกี่ยวกับความปรารถนาประสบการณ์ใหม่ ๆ (Experience)^{๑๒}

ฮิลการ์ด ได้แบ่งแรงจูงใจไว้เป็น ๓ ประเภท คือ

๑. แรงจูงใจเพื่อการอยู่รอด (The Survival Motives) เป็นความต้องการทางกายที่ขาดเสียมิได้ เช่น น้ำ อาหาร อากาศ ฯลฯ

^{๑๑}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑๕

^{๑๒}Thomas, Scope and Methods of Political Science : An Introduction to the Methodology of political Inquiry, อังโน สถิต วงศ์สวรรค์, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจริญรัตน์, ๒๕๒๕), หน้า ๔๒๖.

๒. แรงจูงใจทางสังคม (The Social Motives) เป็นแรงจูงใจอันเกิดจากความต้องการทางสังคม เป็นแรงจูงใจเพื่อเข้าสังคม ในการเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น ความรัก การยอมรับนับถือ ฯลฯ

๓. แรงจูงใจเพื่ออวดตน (Ego Integrative Motives) คือแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการชื่อเสียง ความสำเร็จ (Need for Successfulness)^{๑๔}

มูร์เรย์ กล่าวว่า แรงจูงใจของคนเราเกี่ยวข้องกับความต้องการ ๒๐ ประการ ดังนี้

๑. ความต้องการยอมรับโทษ
๒. ความต้องการความสำเร็จ
๓. ความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น
๔. ความต้องการที่จะก้าวร้าว
๕. ความต้องการที่จะพึ่งตนเอง
๖. ความต้องการที่จะเอาชนะอุปสรรค หรือภาวะเงื่อนไขต่าง ๆ
๗. ความต้องการปกป้องตนเอง
๘. ความต้องการความยกย่อง
๙. ความต้องการมีอำนาจเหนือคนอื่น
๑๐. ความต้องการแสดงออก
๑๑. ความต้องการที่จะปลอดภัย
๑๒. ความต้องการที่จะพ้นจากความอับอายต่าง ๆ
๑๓. ความต้องการที่จะช่วยเหลือผู้อื่น
๑๔. ความต้องการความเป็นระเบียบเรียบร้อย
๑๕. ความต้องการที่จะสนุกสนาน
๑๖. ความต้องการที่จะไม่ขัดต่อสิ่งรอบข้าง
๑๗. ความต้องการขอความช่วยเหลือ
๑๘. ความต้องการทางเพศ
๑๙. ความต้องการสิ่งประทับใจ
๒๐. ความต้องการที่จะรู้เห็นและเข้าใจสิ่งต่าง ๆ^{๑๕}

^{๑๔} Hilgard, **Dictionary of Behavior Science** อังใน สถิต วงศ์สวรรค์, **จิตวิทยาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจริญรัตน์, ๒๕๒๕), หน้า ๔๒๖.

^{๑๕} Murray, **Compliance**, อังใน อังใน สถิต วงศ์สวรรค์, **จิตวิทยาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจริญรัตน์, ๒๕๒๕), หน้า ๑๒๗.

๒.๑.๕ การวัดลักษณะแรงงูใจ

สถิต วงศ์สุวรรณค์ ได้กล่าวว่า “การที่จะวัดระดับสูง-ต่ำ ของแรงงูใจในแต่ละบุคคลเพื่อนำมา ทำนายการทำงานของคนคนนั้น ๆ มีวิธีวัดทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

๑. การวัดทางตรง คือ ถามกันตรง ๆ ซึ่งอาจจะใช้การสัมภาษณ์ ให้เขียนรายงาน หรือตอบ แบบสอบถาม แต่ต้องระวังการเสแสร้ง บิดเบือนความจริง เพราะตามปกติคนเรามักจะตอบตามที่สังคม ยอมรับ ตอบตามความนิยมของสังคม จึงต้องระวังเรื่องการ ใช้คำถาม เพื่อล้วงเอาความจริงให้ได้

๒. การวัดทางอ้อม คือ เป็นวิธีการวัดที่ผู้ถูกวัดไม่รู้ตัวว่ากำลังถูกตรวจสอบระดับแรงงูใจ จึงได้ผลถูกต้องตามความเป็นจริงมากกว่าทางตรง เช่น ให้เล่าเรื่องจากภาพจากแบบ TAT, ให้ต่อคำแล้ว ให้นักจิตวิทยาวิเคราะห์หาระดับแรงงูใจ”^{๑๑}

คาร์ณี พานทอง พาลุสุข และสุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ ได้กล่าวว่า มีผู้เสนอทฤษฎีหลายทฤษฎี ที่ได้อธิบายถึงพฤติกรรมอันเกิดจากแรงงูใจ โดยแต่ละทฤษฎีเชื่อว่าแรงงูใจเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ คือ

(๑) เกิดจากความต้องการความสุขส่วนตัว (Hedonistic) คือ เชื่อว่ามูลเหตุสำคัญของมนุษย์ ที่ทำให้เกิดแรงงูใจ ก็เพราะมนุษย์ต้องการที่จะหาความสุขส่วนตัว และพยายามหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด

(๒) เกิดจากสัญชาตญาณ (Instinctual) คือ ความเชื่อที่ว่าคนเราจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อ สิ่งเร้าต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องมีการเรียนรู้ เนื่องจากสัญชาตญาณที่มีมาพร้อมกับการเกิดของมนุษย์ เช่น ปฏิกิริยาตอบสนองต่ออาหาร น้ำ หรือสิ่งเร้าทางเพศ เป็นต้น แรงงูใจจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามการเจริญเติบโต ของคน และสัญชาตญาณจะเป็นสิ่งกำหนดขั้นตอนของปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ใน ชีวิตมนุษย์ไว้เรียบร้อยแล้ว

(๓) เกิดจากการมีเหตุผล (Cognitive) คือ แนวความคิดนี้เชื่อในเรื่องของความสามารถ ในการมีเหตุผลที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ โดยคิดว่าคนเรามีความตั้งใจและความปรารถนา (Willing and Desiring) ของมนุษย์ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้น ผู้ที่เชื่อตามแนวความคิดนี้คิดว่าคนเรา ทุกคนมีอิสระที่จะกระทำหรือตัดสินใจในสิ่งต่าง ๆ โดยมีเหตุผลและรู้ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่ ต้องการ อะไรและมีได้สนใจว่าอะไรคือสาเหตุของพฤติกรรมนั้น

(๔) เกิดจากแรงขับ (Drive) คือ แนวความคิดนี้เป็นที่ยกย่องในวงการจิตวิทยาและในปัจจุบัน เชื่อว่าพฤติกรรมและอุปนิสัยของมนุษย์เราจะมีส่วนสัมพันธ์กับแรงขับเคลื่อนดังกล่าว การที่คนเรามีความ แตกต่างกันไปก็เพราะผลอันสืบเนื่องมาจากประสบการณ์และการเรียนรู้ที่ได้สะสมมาเป็นเวลานาน ตามระบบของการตอบสนองความต้องการของแรงขับต่าง ๆ”^{๑๒}

^{๑๑}สถิต วงศ์สุวรรณค์, จิตวิทยาสังคม, อ่างแก้ว, หน้า ๔๓๑.

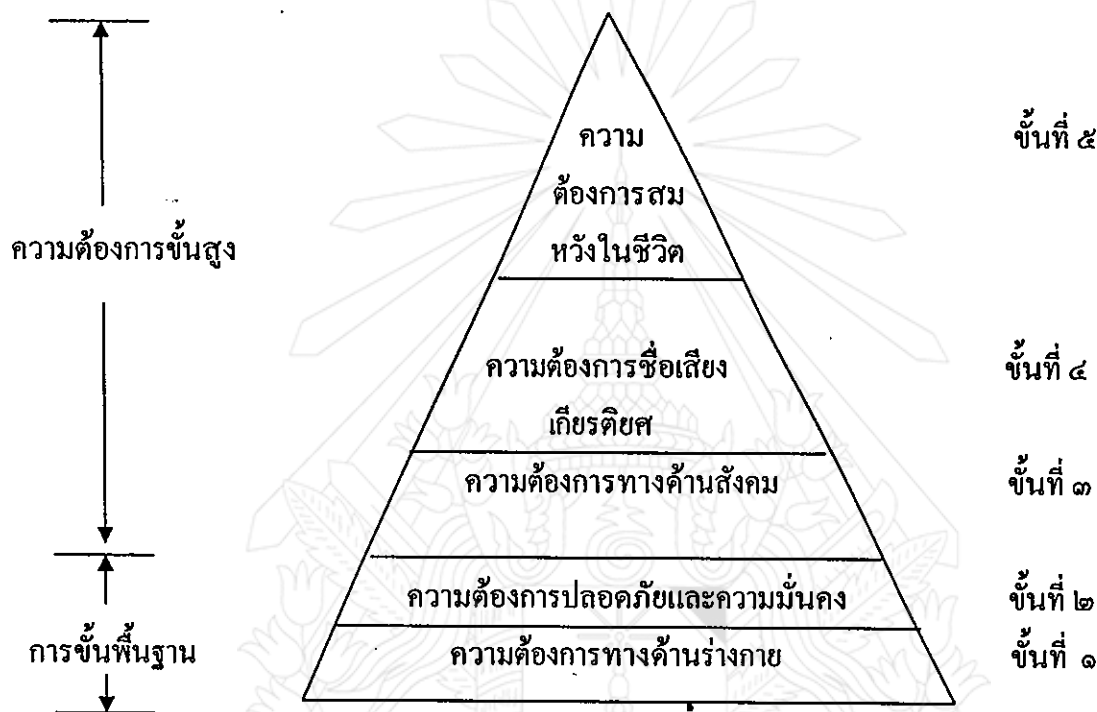
^{๑๒}คาร์ณี พานทองพาลุสุข และสุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ, ทฤษฎีการงูใจ, อ่างแก้ว, หน้า ๑๒๑.

๒.๑.๖ ทฤษฎีแรงจูงใจ

๑) ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow' Theory of Human Motivation)

มาสโลว์ กล่าวว่า “มนุษย์เราทุกคนต่างพยายามดิ้นรนต่อสู้เพื่อจุดมุ่งหมายของตนเองแต่เนื่องจากการที่มนุษย์มีความแตกต่าง ฉะนั้น การที่จะได้รับการตอบสนองถึงขั้นไหนย่อมขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละบุคคล”^{๑๕}

มาสโลว์ ได้จัดลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ไว้ ๕ ระดับ

ภาพประกอบที่ ๑ ทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ ของ Maslow

จากภาพประกอบที่ ๑ สามารถนำมาอธิบายลำดับขั้นของความต้องการของ Maslow ได้ดังนี้

๑.๑) ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Basic Needs) จัดอยู่ในลำดับต่ำสุดและเป็นความต้องการที่จำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ร่างกายจะต้องได้รับการตอบสนองภายในระยะเวลา และสม่ำเสมอ ถ้าร่างกายไม่ได้รับการตอบสนองแล้วชีวิตก็ดำรงอยู่ไม่ได้ ได้แก่ อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค อากาศ อุณหภูมิที่เหมาะสม ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องได้รับการตอบสนองก่อนความต้องการชนิดอื่นใด

^{๑๕} เรื่องเดียวกัน.

๑.๒) ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Security Needs or Safety Needs) เมื่อความต้องการด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยก็จะเข้ามามีบทบาทในพฤติกรรมของมนุษย์ มีความปรารถนาที่จะได้รับความปลอดภัยจากภยันตรายต่าง ๆ เช่น อุบัติเหตุ อาชญากรรม รวมถึงความมั่นคงในการทำงาน เช่น การไม่ถูกปลดออก ไล่ออกจากงาน เป็นต้น

๑.๓) ความต้องการทางสังคม (Social Needs or Love Needs) เมื่อความต้องการ ๒ ประการแรกได้รับการตอบสนองแล้วก็就会有ความต้องการในระดับที่สูงขึ้น ได้แก่ ความต้องการทางสังคม ซึ่งหมายถึง ความต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งทางสังคม และได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานจากกลุ่มสังคมต่าง ๆ ต้องการมิตรภาพ ความพอใจรักใคร่ ความเห็นอกเห็นใจ เป็นต้น

๑.๔) ความต้องการชื่อเสียง เกียรติยศ หรือได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem Needs or Egoistic Needs) ความต้องการนี้เพื่อจะมีฐานะเด่นในสังคม รวมถึงความเชื่อมั่นในตนเอง การได้รับการเชิดชู ยกย่องสรรเสริญ การได้รับการตระหนักว่าเป็นบุคคลสำคัญ เป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย

๑.๕) ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิด หรือความสมหวังในชีวิต (Self-Actualization Need or Self-Realization Need) เป็นความต้องการขั้นสูงสุด เป็นความต้องการซึ่งคนส่วนมากนี้ก็อยากจะเป็นนี้ก็อยากจะได้ การที่บุคคลใดบรรลุถึงความต้องการในขั้นนี้ก็จะได้รับการยกย่องว่าเป็นบุคคลพิเศษ ความต้องการขั้นนี้เป็นความต้องการที่จะได้พิสูจน์ความสามารถของตนเองจนประสบผลสำเร็จตามที่ปรารถนา และรู้สึกว่าคุณเองได้บรรลุถึงสิ่งสูงสุดของความใฝ่ฝันแล้ว (A Feeling of Accomplishment and Attainment)^{๑๐}

กล่าวโดยสรุป มาสโลว์ เห็นว่า ความต้องการ ๕ ประการจะถูกจัดอันดับจากความสำคัญจากระดับล่างสุดไปจนถึงบนสุด มนุษย์จะถูกจูงใจด้วยความต้องการในระดับล่างก่อนจนกว่าจะได้รับความพอใจในระดับหนึ่งแล้วก็จะเกิดความต้องการในระดับที่สูงขึ้นไปอีกตามลำดับจนถึงระดับบนสุด

มาสโลว์ ได้แบ่งความต้องการทั้ง ๕ ออกเป็น ๒ ระดับ คือ

๑. ระดับความต้องการพื้นฐาน (Basic Need) ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกาย และความต้องการความปลอดภัย และความมั่นคง

๒. ระดับความต้องการขั้นสูง (Growth Needs) ได้แก่ ความต้องการความรัก ความต้องการเป็นเจ้าของ ความต้องการการยกย่องจากผู้อื่น และความต้องการประจักษ์ตน ^{๑๑}

^{๑๐} เกียรติศักดิ์ หนูกลาง, “แรงจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีเฉพาะ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหนองนูนาก จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า ๖.

^{๑๑} มุกดา ศรีรงค์ และคณะ, จิตวิทยาทั่วไป, อ้างแล้ว, หน้า ๒๓๐.

๒. ทฤษฎีของเฮอรัชเบอร์ก (Herzberg)

เฮอรัชเบอร์ก ได้ดำเนินการศึกษากับนักวิศวกร และนักบัญชี จำนวน ๒๐๐ คน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงปัจจัยของการจูงใจที่แตกต่างกันอยู่ ๒ อย่าง คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความพอใจ (Satisfiers) และ สิ่งที่ทำให้เกิดความไม่พอใจ (Dissatisfiers) การวิจัยได้ก่อให้เกิดข้อสรุปที่สำคัญสองอย่าง คือ

๑) ปัจจัยจูงใจ (Motivator Factors) มีลักษณะสัมพันธ์โดยตรงกับเรื่องของงาน ถ้ามีปัจจัยจูงใจเหล่านี้จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพอใจในการทำงาน และเป็นสิ่งจูงใจบุคคลให้มีความตั้งใจในการทำงาน ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่

- ๑.๑) ความสำเร็จ
- ๑.๒) การยกย่อง
- ๑.๓) ความรับผิดชอบ
- ๑.๔) ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
- ๑.๕) ลักษณะของงาน
- ๑.๖) โอกาสที่จะเจริญเติบโตส่วนบุคคล

๒) ปัจจัยอนามัย (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของการทำงาน ปัจจัยเหล่านี้จะทำหน้าที่ดำรงไว้ไม่ให้เกิดความท้อถอย ไม่อยากทำงานและป้องกันมิให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน แต่แม้ว่าจะมีปัจจัยเหล่านี้อยู่ด้วย หรือพยายามที่จะตอบสนองปัจจัยอนามัยให้มากที่สุดเพียงใดก็ตาม ก็เป็นแต่เพียงการทำให้ไม่เกิดความไม่พึงพอใจขึ้นเท่านั้น ไม่สามารถเป็นสิ่งจูงใจของผู้ปฏิบัติงาน หรือนำไปสู่ความพึงพอใจในงานได้ ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่

- ๒.๑) นโยบายและการบริหารงานของบริษัท
- ๒.๒) เงินเดือน
- ๒.๓) สภาพแวดล้อมของการทำงาน
- ๒.๔) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

เราสามารถสรุปทฤษฎีของเขาได้ ดังนี้

๑. ปัจจัยอนามัย เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการ ความไม่พอใจงานที่ทำงานจะสูงขึ้น เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการ ความไม่พอใจงานที่ทำงานจะไม่เกิดขึ้น แต่ไม่ได้เพิ่มความพอใจหรือแรงจูงใจ

๒. ปัจจัยจูงใจ เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการ ความพอใจงาน และแรงจูงใจจะไม่เกิดขึ้นเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการ ความพอใจงานและแรงจูงใจจะเกิดขึ้น

จากทฤษฎีของเขาชี้ให้เห็นว่า ความไม่พอใจไม่ได้เป็นสิ่งที่อยู่ตรงข้ามกับความพอใจ หรือแรงจูงใจ บุคคลที่ไม่มี ความไม่พอใจ ไม่ได้หมายความว่าเขาจะมีความพอใจหรือแรงจูงใจ แต่เขาจะมี

ความรู้สึกที่เป็นกลาง ดังนั้น สภาพแวดล้อมของการทำงานที่ดีหรือ นโยบายของบริษัทที่มีเหตุผลไม่ได้ทำให้เกิดแรงจูงใจที่สูงเลย แต่ปัจจัยอนามัยเหล่านี้มีมาก่อนแรงจูงใจ พนักงานที่ไม่มีความพอใจเนื่องจากว่าพวกเขาได้รับผลตอบแทนอย่างเพียงพอสามารถจูงใจได้ง่ายกว่าพนักงานที่มีความไม่พอใจ ความสำเร็จ ความก้าวหน้า และการยกย่อง สามารถจูงใจพวกเขาได้^{๒๒}

จะเห็นได้ว่า ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ มาสโลว์ และทฤษฎีองค์ประกอบอนามัยและองค์ประกอบการจูงใจของเฮอริชเบอร์ก มีความสัมพันธ์และคล้ายคลึงกันมากทีเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาสโลว์ ก็เสนอว่าความต้องการขั้นสูงสุดขั้นจะไม่เกิดขึ้นตราบเท่าที่ความต้องการขั้นต้น ๆ ยังมีได้รับการตอบสนอง เช่นเดียวกันกับที่ เฮอริชเบอร์ก สรุปได้ว่า องค์ประกอบการจูงใจอาจไม่มีความหมายตราบเท่าที่องค์ประกอบสุขอนามัยยังมิได้รับการดูแลเอาใจใส่ หรือตอบสนองได้ดีพร้อมสมควรแล้ว ซึ่งเปรียบเทียบ ดังตารางต่อไปนี้

การมีอิสระการแห่งตน	องค์ประกอบการจูงใจ	ลักษณะงานท้าทาย
เกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี		ความรับผิดชอบ ความเจริญเติบโต ความก้าวหน้า
สังคม	องค์ประกอบอนามัย	ความสำเร็จ การได้รับการยอมรับ
ความมั่นคงปลอดภัย		ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
สภาพสรีระ		นโยบายขององค์กร ความมั่นคงในงาน สภาพการทำงาน เงินเดือน
มาสโลว์		เฮอริชเบอร์ก

ภาพประกอบที่ ๒ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแบบการจูงใจของมาสโลว์ และเฮอริชเบอร์ก

^{๒๒} สมบสนวีการ, การบริหารแบบมีส่วนร่วม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ ๑๙๙๑ จำกัด, ๒๕๔๕), หน้า ๑๗๑.

๓) ทฤษฎีแรงงูใจของอัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer's Existence/Relatedness Growth Theory) หรือทฤษฎี E.R.G.

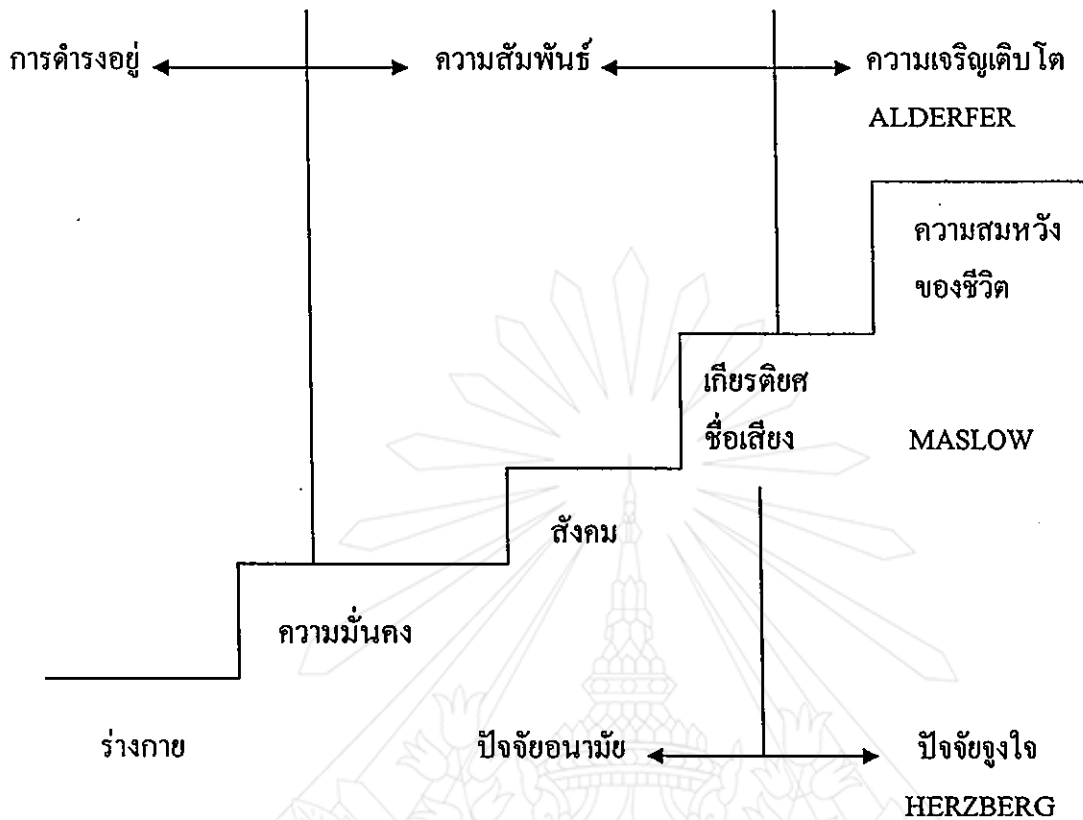
อัลเดอร์เฟอร์ เสนอทางเลือกของลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ หรือทฤษฎีการลดทอดของความ ต้องการ โดยเรียกว่าทฤษฎี E.R.G. ซึ่งได้พัฒนามาจากทฤษฎีลำดับชั้นของความ ต้องการของ มาสโลว์ โดยเห็นว่าความต้องการของมนุษย์มี ๓ ระดับ คือ

๓.๑) ความต้องการในการดำรงชีวิต (Existence Need : E) เป็นการนำเอาความต้องการด้าน ร่างกายและด้านความมั่นคงปลอดภัยในทฤษฎีของ มาสโลว์ มารวมกัน

๓.๒) ความต้องการด้านสัมพันธ์ (Relatedness Need : R) เป็นการนำเอาความต้องการด้าน สังคมและด้านชื่อเสียงเกียรติยศในทฤษฎีของมาสโลว์ มารวมกัน

๓.๓) ความต้องการด้านความเจริญเติบโตก้าวหน้า (Growth Need : G) เป็นความต้องการ ระดับสูงซึ่งได้แก่ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จหรือสมหวังในชีวิตในทฤษฎีของมาสโลว์ นั่นเอง การเปรียบเทียบระหว่างประเภทความต้องการของมาสโลว์ อัลเดอร์เฟอร์ และเฮอริชเบอร์เกอร์ ความคล้ายคลึงกันระหว่างทฤษฎีการงูใจสามทฤษฎีจะมีอยู่มาก แต่ละทฤษฎีอธิบายความสมหวัง ของชีวิต ความเจริญเติบโต และปัจจัยงูใจ ในความหมายอย่างเดียวกัน ปัจจัยบำรุงรักษาหรืออนามัย ตอบสนองความต้องการทางร่างกาย และความมั่นคงและตอบสนองความต้องการการดำรงอยู่ ความ สัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการบังคับบัญชาอาจจะมองว่าเป็นวิธีการตอบสนองความต้องการทางสังคม และความสัมพันธ์จะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีทั้งสาม^{๒๓}

^{๒๓} เกียรติศักดิ์ หนูกลาง, “แรงงูใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีเฉพาะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหนองปรุ นนาก จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๑๒.

ภาพประกอบที่ ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีของ มาสโลว์ อัลเดอร์เฟอร์ และเฮร์ซเบอร์ก

๔) ทฤษฎีแรงจูงใจทางด้านการความสำเร็จของแมคเคลแลนด์ (McClelland)

แมคเคลแลนด์ ได้เสนอแนะว่าองค์การควรจะให้โอกาสตอบสนองความต้องการอย่างน้อยที่สุดสามอย่าง ได้แก่ ความต้องการทางด้านอำนาจ (Need for Power-N Paw) ความต้องการทางด้านการความสำเร็จ (Need for Achievement-mach) และความต้องการทางด้านสังคม (Need for Affiliation-n Aff) ทฤษฎีของเขาได้ชี้ให้เห็นว่า บุคคลที่มีความต้องการอำนาจสูงจะมององค์การว่าเป็นโอกาสที่จะได้ สถานภาพและอำนาจหน้าที่ บุคคลเหล่านี้จะถูกจูงใจด้วยงานที่ให้โอกาสสร้างอำนาจให้แก่บุคคลที่มี ตำแหน่งสูง เช่น กรรมการผู้จัดการ กรรมการรองผู้จัดการ จะมีความต้องการอำนาจสูง

บุคคลที่มีความต้องการทางด้านสังคมสูงจะมององค์การว่าเป็นโอกาสของการมีเพื่อน พวกเขาถูกจูงใจด้วยงานที่กำหนดให้พวกเขาต้องเกี่ยวข้องกับเพื่อนร่วมงานอยู่บ่อยครั้ง บุคคลเหล่านี้ไม่พอใจงานที่กำหนดให้พวกเขาต้องทำงานตามลำพัง เช่น ช่างนา เป็นต้น

บุคคลที่มีความต้องการความสำเร็จสูงจะมองการเป็นสมาชิกขององค์การว่าเป็นโอกาสที่จะ แก้ปัญหาที่ท้าทาย และ McClelland พบว่าบุคคลที่มีความต้องการความสำเร็จสูงมีลักษณะ ดังนี้

๑. พวกเขาต้องการความรับผิดชอบส่วนบุคคลในการค้นหาทางเลือกแก้ปัญหา

๒. พวกเขาจะพิจารณาความเสี่ยงภัย และกำหนดเป้าหมายปานกลาง เช่น เป้าหมายที่ไม่ง่ายจนเกินไป หรือเป็นไปได้ที่จะบรรลุถึงความสำเร็จ

๓. พวกเขาต้องการสิ่งย้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพวกเขา

ดังนั้น แรงจูงใจของบุคคลที่ต้องการความเร็วสูงจะขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน การบรรลุถึงเป้าหมายและสิ่งย้อนกลับของการปฏิบัติงาน บุคคลเหล่านี้ถูกจูงใจด้วยงานที่ทำให้พวกเขารู้สึกว่ามีความสามารถพวกเขาจะทำงานหนักสำหรับงานที่มีเป้าหมายยาก แต่บรรลุถึงความสำเร็จได้ การบรรลุถึงความสำเร็จของเป้าหมายที่ยาก ทำให้พวกเขารู้สึกว่าพวกเขามีความสามารถ แต่เป้าหมายที่ง่ายจนเกินไป หรือเป็นไปได้ที่จะบรรลุถึงความสำเร็จจะไม่ช่วยให้พวกเขารู้สึกว่ามีความสามารถเลย^{๒๔}

มาสโลว์	อัลเดอร์เฟอร์	แมคเคิลเลนดท์
ความต้องการสำเร็จตามความนึกคิด	ความต้องการความก้าวหน้า	ความต้องการด้านความสำเร็จ
ความต้องการมีฐานะเด่น	ความต้องการมีความสัมพันธ์กับฝ่ายอื่น ๆ	ความต้องการมีอำนาจ
ความต้องการทางสังคม		ความต้องการมีสายสัมพันธ์
ความต้องการทางด้านความมั่นคง		
ความต้องการทางด้านร่างกาย	ความต้องการอยู่รอด	

ตารางแสดง การเปรียบเทียบทฤษฎีความต้องการของ มาสโลว์ อัลเดอร์เฟอร์ และแมคเคิลเลนดท์

๕) ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Sergiovanni

Sergiovanni ได้ดัดแปลงทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการของ มาสโลว์ โดยจัดแบ่งลำดับขั้นตอนเป็น ๕ ระดับใหญ่ ๆ คือ

๕.๑) ความต้องการทางด้านสวัสดิการ

๕.๒) ความต้องการติดต่อเกี่ยวข้องกับบุคคลและสิ่งต่าง ๆ

๕.๓) ความต้องการมีชื่อเสียงและได้รับการยกย่องทั้งสามระดับนี้ ถือเป็นความต้องการจำเป็นเบื้องต้น

๕.๔) ความต้องการอิสรภาพ

^{๒๔} สมยศ นาวิการ, การบริหารแบบมีส่วนร่วม, อ่างแก้ว, หน้า ๑๗๒.

๕.๕) ความต้องการที่จะมีความหวังและสามารถทำงานได้ด้วยตัวเอง ^{๒๕}

คาร์เนกี พานทอง พาลุสุข และสุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ ได้กล่าวว่า “มีผู้เสนอทฤษฎีหลายทฤษฎีที่ได้อธิบายถึงพฤติกรรมอันเกิดจากแรงจูงใจ โดยแต่ละทฤษฎีเชื่อว่าแรงจูงใจเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ คือ

๑. เกิดจากความต้องการความสุขส่วนตัว (Hedonistic) คือ เชื่อว่ามูลเหตุสำคัญของมนุษย์ที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ ก็เพราะมนุษย์ต้องการที่จะหาความสุขส่วนตัว และพยายามหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด

๒. เกิดจากสัญชาตญาณ (Instinctual) คือ ความเชื่อที่ว่าคนเราจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องมีการเรียนรู้ เนื่องจากสัญชาตญาณที่มีมาพร้อมกับการเกิดของมนุษย์ เช่น ปฏิกิริยาตอบสนองต่ออาหาร น้ำ หรือสิ่งเร้าทางเพศ เป็นต้น แรงจูงใจจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามการเจริญเติบโตของคนและสัญชาตญาณจะเป็นสิ่งกำหนดขั้นตอนของปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในชีวิตมนุษย์ไว้เรียบร้อยแล้ว

๓. เกิดจากการมีเหตุผล (Cognitive) คือ แนวความคิดนี้เชื่อในเรื่องของความสามารถ ในการมีเหตุผลที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ โดยคิดว่าคนเรามีความตั้งใจและความปรารถนา (Willing and Desiring) ของมนุษย์ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้น ผู้ที่เชื่อตามแนวความคิดนี้คิดว่าคนเราทุกคนมีอิสระที่จะกระทำหรือตัดสินใจในสิ่งต่าง ๆ โดยมีเหตุผลและรู้ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่ ต้องการอะไรและมีได้สนใจว่าอะไรคือสาเหตุของพฤติกรรมนั้น

๔. เกิดจากแรงขับ (Drive) คือ แนวความคิดนี้เป็นที่ยกย่องในวงการจิตวิทยา และในปัจจุบันเชื่อว่าพฤติกรรมและอุปนิสัยของมนุษย์เราจะมีส่วนสัมพันธ์กับแรงขับดังกล่าว การที่คนเรามีความแตกต่างกัน ไปก็เพราะผลอันสืบเนื่องมาจากประสบการณ์และการเรียนรู้ที่ได้สะสมมาเป็นเวลานานตามระบบของการตอบสนองความต้องการของแรงขับต่างๆ” ^{๒๖}

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งจูงใจสิ่งกระตุ้นที่ทำให้เกิดเป็นแรงผลักดันสำหรับบุคคลให้แสดงพฤติกรรม เพื่อให้บรรลุตามความประสงค์ที่ต้องการ

^{๒๕} เกียรติศักดิ์ หนูกลาง, “แรงจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศึกษารณิเจเพาะ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหนองขุนน้ำ จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า ๑๕.

^{๒๖} คาร์เนกี พานทอง พาลุสุข และสุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ, ทฤษฎีการจูงใจ, อ้างแล้ว, หน้า ๑๒๑.

๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับการเข้ารับราชการทหาร

๒.๒.๑ วิวัฒนาการการเกณฑ์ทหารของไทย

กรุงสุโขทัย (พ.ศ. ๑๘๐๐-๑๘๒๐) การทหารในสมัยกรุงสุโขทัยยังไม่มีระบบการเกณฑ์ทหาร หากแต่พลเมืองที่เป็นผู้ชายทุกคนจะต้องเป็นทหารตลอดชีพ โดยถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องพึงรับใช้ประเทศชาติ กล่าวคือยามเกิดศึกสงครามพลเมืองชายทุกคนจะต้องออกรบ แต่เมื่อยามบ้านเมืองสงบก็จะแปรสภาพเป็นพลเรือน แต่จะเป็นกำลังสำรองโดยที่ทุกคนต้องรับการฝึกวิชาทหารซึ่งพ่อหนุ่ม พ่อบ้าน และพ่อเมืองจะเป็นผู้นำคณาภิบาลการฝึกอบรมให้พร้อมที่จะแปรสภาพเป็นทหารหาญ เพื่อออกทำการศึกสงครามร่วมกับองค์พระมหากษัตริย์ซึ่งมีอิศรยศเป็น “พ่อขุน” เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของชาติหรือเพื่อป้องกันครอบครัวมิให้ตกเป็นเชลย หรือทาสของชนชาติศัตรูผู้รุกราน

สมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. ๑๘๒๐-๒๓๑๐) ได้จัดตั้งกรมพระสุรัสวดี (กรมสัสดี) จัดวางระบบศักดินาและระบบไพร่ กล่าวคือในสมัยนั้นชายไทยที่ไม่ใช่ตระกูลขุนนางเมื่ออายุครบ ๑๖ ปี กรมสัสดีจะเรียกตัวไปตรวจเลือกเข้ารับราชการไพร่ โดยใช้ส่วนสูงเป็นเกณฑ์ หากผู้ใดมีส่วนสูงถึงไหล่ถึงประมาณ ๑.๒๕ เมตร^{๒๗} จะต้องรับราชการไพร่ มีศักดินา ๒๕ ไร่ โดยต้องไปสังกัดมูลนายหรือราชวงศ์ที่ตนเลือกเพื่อรับใช้ เรียกว่า “ไพร่สม” หรือ “ไพร่ส่วนบุคคล” เมื่ออายุครบ ๑๘ ปี ก็จะถูกจัดเข้ารับราชการขึ้นตรงต่อพระเจ้าแผ่นดิน โดยเป็นพลทหารหรือเป็นคณงานอยู่ตามกรมกองเรียกว่า “ไพร่หลวง” ต้องเข้าเวรรับใช้แรงงานปีละ ๖ เดือน (เดือนเว้นเดือน) เว้นแต่จะจ่ายเงินแทน เรียกว่า “เงินค่าราชการ” ส่วนไพร่ที่อยู่ห่างไกลหัวเมืองจะได้รับการยกเว้นการเกณฑ์แรงงานแต่จะต้องส่งผลผลิต (ส่วย) แทน จึงเรียกว่า “ไพร่ส่วย” ทั้งไพร่สม ไพร่หลวงและไพร่ส่วย จะพ้นสภาพนี้ไปก็ต่อเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี หรือมีบุตรชายเข้ารับราชการไพร่หลวง ๓ คน และเมื่อยามที่บ้านเมืองเกิดศึกสงครามขุนนางจะรวบรวมไพร่สม ไพร่หลวง และไพร่ส่วยเข้าทำการรบร่วมกัน โดยไม่มีข้อยกเว้น

สมัยกรุงธนบุรีและในยุคต้นของกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. ๒๓๑๐-พ.ศ. ๒๔๔๕) ระบบการเกณฑ์ทหารคงเป็นเช่นเดียวกับสมัยกรุงศรีอยุธยา เพียงแต่ลดระยะเวลาในการเข้าเวรรับใช้แรงงานของไพร่หลวงให้น้อยลง เพื่อให้มีเวลาประกอบอาชีพมากขึ้นกล่าวคือ ในสมัยกรุงธนบุรีให้เข้าเวรปีละ ๔ เดือน และในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นลดลงเหลือ ๓ เดือน และพ้นสภาพเมื่ออายุครบ ๕๐ ปี^{๒๘} นอกจากนี้

^{๒๗} ลีจิต ธีรเวดิน, วิวัฒนาการเมืองการปกครองของไทย, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐), หน้า ๖๒.

^{๒๘} กรมการกำลังสำรองทหารบก, ประวัติศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สารศึกษาการพิมพ์, ๒๕๒๕), หน้า ๓๓.

ยังกำหนดให้มีการ “สัปดาห์ผลไม้” โดยสัปดาห์ผลไม้ที่แขนข้างซ้ายของโพรเพื่อให้เกิดความสะดวกในการจัดเข้าหมวด หมู่ กรม กอง และเพื่อป้องกันการหลบหนี

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๔๔๖) ได้ทรงจัดตั้งกองทหารแบบยุโรปเพิ่มขึ้นอีกหลายกรม ทำให้การเกณฑ์พลเมืองแบบเดิม ไม่เพียงพอและยังก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชนที่ต้องเข้าเวรรับใช้แรงงาน จนถึงอายุ ๖๐ ปี พระองค์ทรงมีความคิดที่จะยกเลิกการเกณฑ์โพรและบังคับให้ชาวไทยวัยฉกรรจ์ทุกคนเข้ารับราชการทหารชั่วระยะเวลาหนึ่ง^{๒๕} จึงให้ฝ่ายพลเรือนเร่งรัดจัดทำบัญชีสำมะโนครัวและให้ทดลองใช้ข้อบังคับ ลักษณะการเกณฑ์ทหาร ร.ศ. ๑๒๒ ในหัวเมืองสำคัญก่อน ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายการเกณฑ์ทหารฉบับแรก โดยมีสาระสำคัญ คือ กระทรวงกลาโหมส่งบัญชีรายชื่อชายฉกรรจ์ที่จะเข้ารับราชการทหารให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการและกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่ในการป้องกันประเทศและดำเนินการเตรียมพล จัดหาคนเข้าเป็นทหาร แบ่งเป็นทหารบก ทหารเรือ ตลอดจนการเลี้ยงดูอย่างเป็นแบบแผน ถึงแม้จะทรงตราข้อบังคับลักษณะการเกณฑ์ทหารแล้วก็ตาม แต่ก็ทรงโปรดอนุญาตให้ผู้ที่ไม่ประสงค์จะเป็นทหารสามารถเสียเงินค่าราชการทดแทนได้โดยต้องเสียเงินปีละ ๖ บาท ซึ่งการเสียเงินค่าราชการนี้ ได้มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาแล้ว

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการเปลี่ยนชื่อเงินค่าราชการเป็น “รัฐูปการ” แทน^{๒๖} และได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะการเกณฑ์ทหาร ร.ศ. ๑๒๔ ที่พระราชอาณาจักรเมื่อ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๕ พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้ชาวไทยที่มีอายุ ๑๘ ปี เข้าเป็นพลทหารสองปีโดยต้องอยู่ประจำกรมกองทหารให้ได้รับเงินเดือน เบี้ยเลี้ยง และเครื่องนุ่งห่มใช้สอยตามสมควร นับเป็นการวางรากฐานการเกณฑ์ทหารแบบใหม่ แม้ว่าในสมัยต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติลักษณะการเกณฑ์ทหาร พ.ศ. ๒๔๖๐ ขึ้นอีกก็ตามแต่ใจความของกฎหมายส่วนใหญ่ยังคงเดิม

สมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ. ๒๔๗๕ ถึงปัจจุบัน) และในช่วงนี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะการเกณฑ์ทหาร พ.ศ. ๒๔๖๐ อยู่หลายครั้ง และต้องยกเลิกไปอีกหลายฉบับส่วนมากเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องการยกเว้นหรือผ่อนผันและการลดระยะเวลาประจำการให้กับผู้มีคุณวุฒิพิเศษ รวมทั้งเปลี่ยนชื่อกฎหมายให้สอดคล้องกับระบบการปกครองและปรับปรุงอายุการเรียกเกณฑ์เป็น ๒๑ ปี จนกระทั่งครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๗ จึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงครั้งสุดท้ายโดยประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๐๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นการเปลี่ยนแปลง

^{๒๕} ชัยเรื่องศิลป์, ประวัติศาสตร์ไทยสมัย พ.ศ. ๒๔๕๒-๒๔๕๓, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๗), หน้า ๒๕๒.

^{๒๖} กรมการกำลังสำรองทหารบก, ประวัติศาสตร์, อ้างแล้ว, หน้า ๑๒.

อำนาจในการดำเนินการตรวจคัดเลือกจากฝ่ายมหาดไทยกลับมาเป็นฝ่ายทหารตามเดิมและให้นายอำเภอ มีหน้าที่ในการออกหมายเรียกส่วนผู้ว่าราชการจังหวัดกับสัสดีจังหวัดจะเป็นผู้ออกหนังสือสำคัญให้แก่ ทหารที่ถูกปลดเป็นกองหนุนไว้เป็นหลักฐาน

ตารางแสดง เปรียบเทียบการเกณฑ์ทหารของไทยในสมัยต่าง ๆ ^{๓๓}

ยุค/สมัย	ระบบ	เกณฑ์อายุ	ระยะเวลาประจำการ
กรุงสุโขทัย	เกณฑ์ทุกคน	ไม่จำกัด	เฉพาะยามสงคราม
กรุงศรีอยุธยา	เกณฑ์ไพร่สม	๑๖	ปีละ ๖ เดือน อายุ ๗๐ ปีพ้นสภาพ
กรุงธนบุรี	เกณฑ์ไพร่สม	๑๖	ปีละ ๔ เดือน อายุ ๗๐ ปีพ้นสภาพ
กรุงรัตนโกสินทร์ ตอนต้น	เกณฑ์ไพร่สม	๑๘	ปีละ ๓ เดือน อายุ ๕๐ ปีพ้นสภาพ
กรุงรัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ ๕)	เกณฑ์ทหาร	๑๘-๔๐	ครบ ๒ ปี ปลดเป็นกองหนุน
ปัจจุบัน	เกณฑ์ทหาร	๒๑-๒๕	ครบ ๒ ปี ปลดเป็นกองหนุน
	อาสาสมัคร	๑๘-๒๐	ครบ ๒ ปี ปลดเป็นกองหนุน

๒.๒.๒ ความรู้เกี่ยวกับการเข้ารับราชการทหาร

พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๖ และกฎกระทรวงออกตามความใน พ.ร.บ.ฯ พ.ศ. ๒๔๕๘ ประชาชนชาวไทย โดยเฉพาะชายที่มีสัญชาติไทย ต้องเข้ารับราชการทหารด้วยกันทุกคน แต่มีจำนวนมากยังไม่เข้าใจ เกี่ยวกับหน้าที่การรับราชการทหารในชั้นตอนต่าง ๆ เช่น การขึ้นทะเบียน ทหาร การรับหมายเกณฑ์ การเกณฑ์ทหาร รวมไปถึงการขอยกเว้น และการขอผ่อนผันในการเข้ารับ ราชการทหารกองประจำการ ซึ่งก่อให้เกิดความสับสนไม่เข้าใจวิธีปฏิบัติตามหน้าที่ที่ถูกต้อง หรือ ได้รับ คำชี้แนะในการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จนกระทั่งต้องถูกดำเนินคดีเป็นจำนวนมาก ในข้อหา หลีกเลียงขัดขืนไม่ไปลงบัญชีทหารกองเกิน ไม่ไปรับหมายเรียก (หมายเกณฑ์) หรือไม่ไปเข้ารับการ ตรวจเลือก (เกณฑ์ทหาร) และ อื่น ๆ เป็นเหตุให้ต้องเสียทั้งเวลา และทรัพย์สินในการต่อสู้คดี ดังนั้น เพื่อให้ชาวไทย ซึ่งเป็นทั้งนักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไปได้ทราบถึงหน้าที่ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับ การรับราชการทหาร ได้ถูกต้องกองการสัสดี กรมเสมียนตรา จึงได้ทำคู่มือฉบับนี้ขึ้น เพื่อชี้แจงเน้นย้ำ

^{๓๓}ลิจิต ธีรเวคิน, วัฒนาการเมืองการปกครองของไทย, อ่างแล้ว, หน้า ๑๕.

ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรับราชการทหาร เพื่อจะปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดไว้ได้อย่างถูกต้อง และมีจิตสำนึกที่ดี พร้อมทั้งจะอุทิศร่างกายแรงใจ เสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อรับใช้ประเทศชาติด้วยความเต็มใจสมกับเป็นชายชาติทหารอย่างแท้จริง^{๓๒}

๑) ทหารเป็นหน้าที่ของชายไทย

ประเทศตั้งแต่มีรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ปกครองประเทศเป็นต้นมากำหนดให้ชายไทยทุกคนต้องรับราชการทหารและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรพุทธศักราช ๒๕๔๐ ฉบับที่ใช้ในปัจจุบันยังกำหนดไว้ในหมวดที่ ๔ หน้าที่ของชายไทย มาตรา ๖๕ ซึ่งมีความว่า “บุคคลมีหน้าที่ป้องกันประเทศ รับราชการทหาร เสียภาษีอากร ช่วยเหลือราชการ รับการศึกษา อบรม ฯลฯ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” กฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ คือ พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๗ บัญญัติว่า “ชายที่มีสัญชาติเป็นไทย” และการได้มีสัญชาติไทยเป็นไปตามพระราชบัญญัติสัญชาติไทยตามกฎหมายมีหน้าที่รับราชการทหารด้วยตนเองทุกคน พ.ศ. ๒๕๐๘

ดังนั้น หน้าที่ของชายไทยทุกคนต้องรับราชการทหาร หรือพูดง่าย ๆ ว่า “ต้องไปเกณฑ์ทหาร” ซึ่งการรับใช้ชาติด้วยการเป็นทหารเป็นเรื่อง ที่มีเกียรติมีศักดิ์ศรี เพราะกองทัพไทยจะฝึกฝนผู้เข้ารับราชการทหารให้มีระเบียบ วินัย ฝึกหัดวิชาชีพเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่าง ๆ อัน เป็นประโยชน์ และมีคุณค่าอย่างมากแก่ทหารเกณฑ์ทุกคน ซึ่งปกติการเกณฑ์ทหารจะกระทำกันในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี ปีละครั้ง และต้องเข้ารับราชการเป็นทหารเกณฑ์ จำนวน ๒ ปี แต่มีข้อยกเว้นและผ่อนผันสำหรับผู้ที่ยังเรียนวิชาศึกษาดินแดน (ร.ค.) หรือผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ ซึ่งกำหนดไว้ใน

๒) พระราชบัญญัติรับราชการทหารและกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติรับราชการทหาร และกฎกระทรวงที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ซึ่งสามารถกล่าวได้ดังนี้ คือ

๑.๑) หน้าที่ของชายไทยที่จะต้องเกี่ยวกับการรับราชการทหารมี ดังนี้

๑.๑.๑) การลงบัญชีทหารกองเกิน ชายไทยเมื่ออายุย่างเข้า ๑๘ ปี (๑๗ ปีบริบูรณ์) ให้ไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินในปี พ.ศ. นั้น

๑.๑.๒) การรับหมายเรียก (การรับหมายเกณฑ์) ทหารกองเกินทุกคนเมื่อมีอายุย่างเข้า ๒๑ ปี (๒๐ ปี บริบูรณ์) ใน พ.ศ. ใดต้องไปแสดงตนเพื่อรับหมายเรียกที่อำเภอท้องที่เป็นภูมิลำเนาทหารของตนภายใน พ.ศ. นั้น

^{๓๒}กระทรวงกลาโหม, “คู่มือสำหรับประชาชนเรื่องความรู้เกี่ยวกับการรับราชการทหาร”, กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกลาโหม, ๒๕๔๕, (อัคราณา).

๑.๑.๓) การเข้ารับการตรวจเลือก (การเข้าเกณฑ์ทหาร) ทหารกองเกินเมื่อได้รับหมายเรียกแล้ว จะต้องไปเกณฑ์ทหารตาม วัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมายเรียก

๑.๑.๔) การเข้ารับการเรียกพลของทหารกองหนุน ทหารที่ปลดจากกองประจำการ โดยรับราชการในกองประจำการจนครบตามที่กฎหมายกำหนด หรือทหารกองเกินซึ่งสำเร็จการศึกวิชาทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร และได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วปลดเป็นทหารกองหนุน

เมื่อมีหมายเรียกพล (เพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อม) จะต้องไปรายงานตัวเพื่อเข้ารับการฝึก หรือทบทวนวิชาทหาร ให้มีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒) บุคคลที่จะได้สัญชาติไทย จะต้องเข้าหลักเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

๑.๒.๑) เกิดโดยบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรไทย

๑.๒.๒) เกิดนอกราชอาณาจักรไทย โดยมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายหรือบิดาไม่มีสัญชาติ

๑.๒.๓) เกิดในราชอาณาจักรไทย (นอกจากผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ที่มีบิดามารดาเป็นคนต่างด้าว และขณะที่เกิดบิดามารดาเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนทางการทูต หรือเจ้าหน้าที่ในคณะผู้แทนทางการทูต หรือพนักงานหรือผู้เชี่ยวชาญขององค์การระหว่างประเทศ และคนในครอบครัว ซึ่งเป็นญาติอยู่ในอุปการะหรือคนใช้ ซึ่งเดินทางมาอยู่กับบุคคลดังกล่าว)

๑.๒.๔) ผู้ที่ได้แปลงสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมาย

๑.๒.๕) บุคคลที่ได้กลับคืนสัญชาติไทย ชายที่มีสัญชาติไทย เริ่มผูกพันกับกฎหมายรับราชการทหาร ตั้งแต่อายุครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์ หรือ อายุย่างเข้า ๑๘ ปี ในวาระแรกที่ได้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอตามที่กฎหมายกำหนด

๑.๓) การนับอายุ คนเกิดในวันใดเดือนใดก็ตามปีเดียวกัน เมื่อสิ้นปีนั้น อายุจะเท่ากันหมด คือ ๑ ปีบริบูรณ์และนับเป็นอายุย่าง ๒ ปีด้วย เช่น คนเกิดวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๐ กับคนเกิดวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้นับอายุครบ ๑ ปีบริบูรณ์ และจะมีอายุย่าง ๒ ปี เท่ากัน เรื่อยไปจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ และเมื่อสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว ในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้นับอายุครบ ๒ ปีบริบูรณ์และมีอายุย่าง ๓ ปี ด้วยให้นับเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ตามที่ต้องการ การจะทราบว่าย่างเข้าได้ให้เอา พ.ศ. ปัจจุบันตั้งลบด้วย พ.ศ.เกิด เช่น คนเกิด พ.ศ. ๒๕๒๔ จะมีอายุครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์ หรือย่างเข้า ๑๘ ปี ตลอดปี พ.ศ. ๒๕๔๑ คืออายุครบและอายุย่าง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑ - วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑^{๓๓}

^{๓๓} เรื่อยเดียวกัน.

สิทธิที่จะได้รับ

มีสิทธิเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการเป็นทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ ได้ตามจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการในผลัดที่ ๑ ของแต่ละแผนก (ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ) ในเขตอำเภอ กิ่งอำเภอในจังหวัดนั้น ๆ หรือในกรุงเทพมหานคร

มีสิทธิได้รับเบี้ยเลี้ยง เงินเดือน ตลอดจนสิทธิอื่น ๆ เหมือนกับทหารกองประจำการที่ตรวจเลือกในเดือนเมษายนของทุกปีทุกประการ

สำหรับผู้เลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการเป็นทหารบกซึ่งมีคุณสมบัติตามที่ทางราชการกำหนดมีสิทธิสอบเข้าเป็นนักเรียนนายสิบทหารบก ตามจำนวนที่กองทัพจัดสรรให้ได้ด้วย กล่าวคือในแต่ละปีกองทัพบกจะรับสมัครบุคคลเข้าเป็นนักเรียนนายสิบ โดยแบ่งเป็นรับจากบุคคลพลเรือนจำนวนหนึ่ง และรับจากทหารกองประจำการอีกจำนวนหนึ่ง นอกจากนี้ เมื่อสอบเข้าเป็นนักเรียนนายสิบได้แล้ว หากมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยมของเหล่า จะมีสิทธิได้รับการคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารตามจำนวนที่กองทัพบกจัดสรรให้ในแต่ละปี ๆ

มีสิทธิในการลดเวลารับราชการตามกฎหมายกระทรวง กำหนดเมื่อแสดงหลักฐานคุณวุฒิการศึกษาตามข้อ ๓. ในประกาศ

ประโยชน์และโอกาสที่ได้รับ

๑. เป็นผลดีต่อทหารกองเกิน กล่าวคือเมื่อเข้าเป็นทหารกองประจำการจะมีโอกาสพัฒนาตนเองในด้านบุคลิกภาพ การศึกษา อาชีพ และอื่น ๆ ได้มีโครงการส่งเสริมเช่นเดียวกับทหารกองประจำการที่ทำการตรวจเลือกเข้ามาในเดือนเมษายนของทุกปี

๒. เป็นทางเลือกใหม่อีกทางหนึ่งของทหารกองเกินในการเลือกประกอบอาชีพ คือสามารถพัฒนาตัวเองเพื่อก้าวสู่อาชีพทหาร ในกองทัพต่าง ๆ เช่น กองทัพบกจะมีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายสิบ

๒.๒.๓ ทหารกองประจำการ

๑) ลักษณะของทหารกองประจำการ ตาม ม. ๔(๓) บัญญัติว่า “ทหารกองประจำการ หมายความว่าผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการ และได้รับราชการในกองประจำการจนกว่าจะได้ปลด ฉะนั้น ทหารกองประจำการจะต้องประกอบด้วยลักษณะ ๒ ประการ คือ

๑.๑) เป็นผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้ว

๑.๒) เป็นผู้รับราชการอยู่ในกองประจำการ ยังไม่ได้ปลด

ทหารกองประจำการจะต้องมีลักษณะครบตามหลักเกณฑ์ทั้ง ๒ ประการ ดังกล่าวข้างต้น เช่น ถ้าเข้ารับราชการทหารแล้ว แต่ยังไม่ได้อัปทะเบียนกองประจำการ (แบบ สด.๓) ก็ยังไม่ถือว่าเป็นทหารกองประจำการหรือถ้าเป็นทหารกองประจำการได้รับราชการจนครบกำหนดปลดแล้วแต่ทางราชการ

ยังไม่ดำเนินการนำปลด หรือทางราชการได้เลื่อนกำหนดปลดออกไปก็คงถือว่าเป็นทหารกองประจำการ อยู่จะเรียกเข้ารับการเรียกพลในฐานะทหารกองหนุนไม่ได้^{๓๔}

๒) การส่งคนเข้ากองประจำการ

๒.๑) ทหารกองเกินที่หลีกเลี่ยงจัดขึ้นตาม ม. ๒๗ ถ้าไม่ขัดต่อการเป็นทหารกองประจำการ ก็ให้ส่งผู้นั้นเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ในปีนั้นหรือปีถัดไปโดยไม่ให้จับสลาก

๒.๒) ทหารกองเกินที่ถูกเข้ากองประจำการผู้ใดจะต้องเริ่มเข้ารับราชการทหารกองประจำการ เมื่อใด ให้นายอำเภอท้องที่ที่เข้ารับการตรวจเลือกเป็นผู้กำหนด และให้นายอำเภอออกหมายนัดเพื่อให้ทหารกองเกินผู้นั้นมา ณ อำเภอท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวันเพื่อเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ถ้าทหารกองเกินผู้นั้นไม่มาตามนัด ถือว่าหลีกเลี่ยงจัดขึ้น

๒.๓) ทหารกองเกินที่ถูกเข้ากองประจำการ เมื่อเริ่มเข้ารับราชการทหารกองประจำการ เมื่อใด ให้รับขึ้นทะเบียนกองประจำการโดยไม่ชักช้า ทหารกองประจำการต้องรับราชการอยู่ในหน่วยทหารตามที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารจะกำหนดให้

๓) คนซึ่งต้องขึ้นทะเบียนกองประจำการนั้น คือ

๓.๑) คนซึ่งต้องส่งเข้ากองประจำการในวันตรวจเลือก (เจ้าหน้าที่ฝ่ายรับคนเป็นผู้นำในการขึ้นทะเบียน)

๓.๒) คนซึ่งนายอำเภอส่งเข้ากองประจำการภายหลังวันตรวจเลือก (นายอำเภอท้องที่เป็นผู้นำขึ้นทะเบียน)

๓.๓) คนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเข้ากองประจำการภายหลังวันตรวจเลือก (ปลัดจังหวัด เป็นผู้นำขึ้นทะเบียน)

๓.๔) คนซึ่งร้องขอเข้ากองประจำการในวันตรวจเลือกซึ่งเจ้าหน้าที่ได้รับไว้ (เจ้าหน้าที่ฝ่ายรับคนเป็นผู้นำขึ้นทะเบียน)

๔) ระเบียบการที่เกี่ยวกับการส่งทหารกองประจำการ

๔.๑) การเรียกคนเข้ารับราชการคราวใด แบ่งทหารเข้ารับราชการเป็นผลัด ถ้ามีผู้มีคุณสมบัติพิเศษเข้ารับราชการในกองประจำการไม่เกิน ๖ เดือน ก็ให้ส่งเข้ารับราชการผลัดแรก

๔.๒) การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีอื่น ให้กระทำโดยวิธีร้องขอ และบุคคลที่จะร้องขอจะต้องมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ และยังไม่ถึง ๓๐ ปีบริบูรณ์

๕) ระยะเวลาที่รับราชการอยู่ในกองประจำการ

^{๓๔}กระทรวงกลาโหม, “ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง การตรวจเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการ และการรับสมัครทหารกองเกิน อายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ พ.ศ. ๒๕๔๘”, กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกลาโหม, ๒๕๔๘, (อัคราณา).

๕.๑) ทหารกองเกินซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ และยังไม่ถึง ๓๐ ปีบริบูรณ์ เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างที่จะต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ และเมื่อต้องเข้ากองประจำการจะต้องเข้ารับราชการกองประจำการมีกำหนด ๒ ปี ส่วนผู้ที่มีคุณวุฒิพิเศษหรือมีกรณีพิเศษ จะให้รับราชการกองประจำการน้อยกว่า ๒ ปี ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงก็ได้ แต่สำหรับผู้ที่มีคุณวุฒิสอนนั้นจะอ้างสิทธิ์ดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อได้แสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือกหรือต่อหน่วยทหารที่ตนร้องขอเข้ารับราชการในวันร้องขอ

๕.๒) วันเริ่มเข้ารับราชการทหารให้นับแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการ ในกรณีที่ทหารกองเกินเข้ารับราชการในกองประจำการแล้ว แต่ยังขึ้นทะเบียนกองประจำการให้ไม่ได้ในวันที่ทหารกองเกินเข้ารับราชการในกองประจำการนั้น จะขึ้นทะเบียนกองประจำการภายหลังจากวันเข้ารับราชการทหารกองประจำการก็ได้ และให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการตั้งแต่วันที่เข้ารับราชการทหารกองประจำการ เมื่ออยู่ในกองประจำการจนครบกำหนดปลดแล้ว ให้ปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๑

๕.๓) นักเรียนทหาร เมื่อมีอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ให้ขึ้นทะเบียนกองประจำการ ถ้าต้องออกจากนักเรียนในขณะที่อยู่ในกองประจำการยังไม่ครบกำหนด ให้ส่งตัวไปรับราชการในกรมกองทหารจนกว่าจะครบกำหนดปลดความหมายของทหารกองเกิน, วิธีนับอายุ, ภูมิฐานะทหาร, สัญชาติบุคคล ^{๑๕}

๒.๒.๔ ทหารกองเกิน

ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๘๗ มาตรา ๗ บัญญัติว่า “ชายที่มีสัญชาติเป็นไทย ตามกฎหมาย มีหน้าที่รับราชการทหารด้วยตนเองทุกคน”

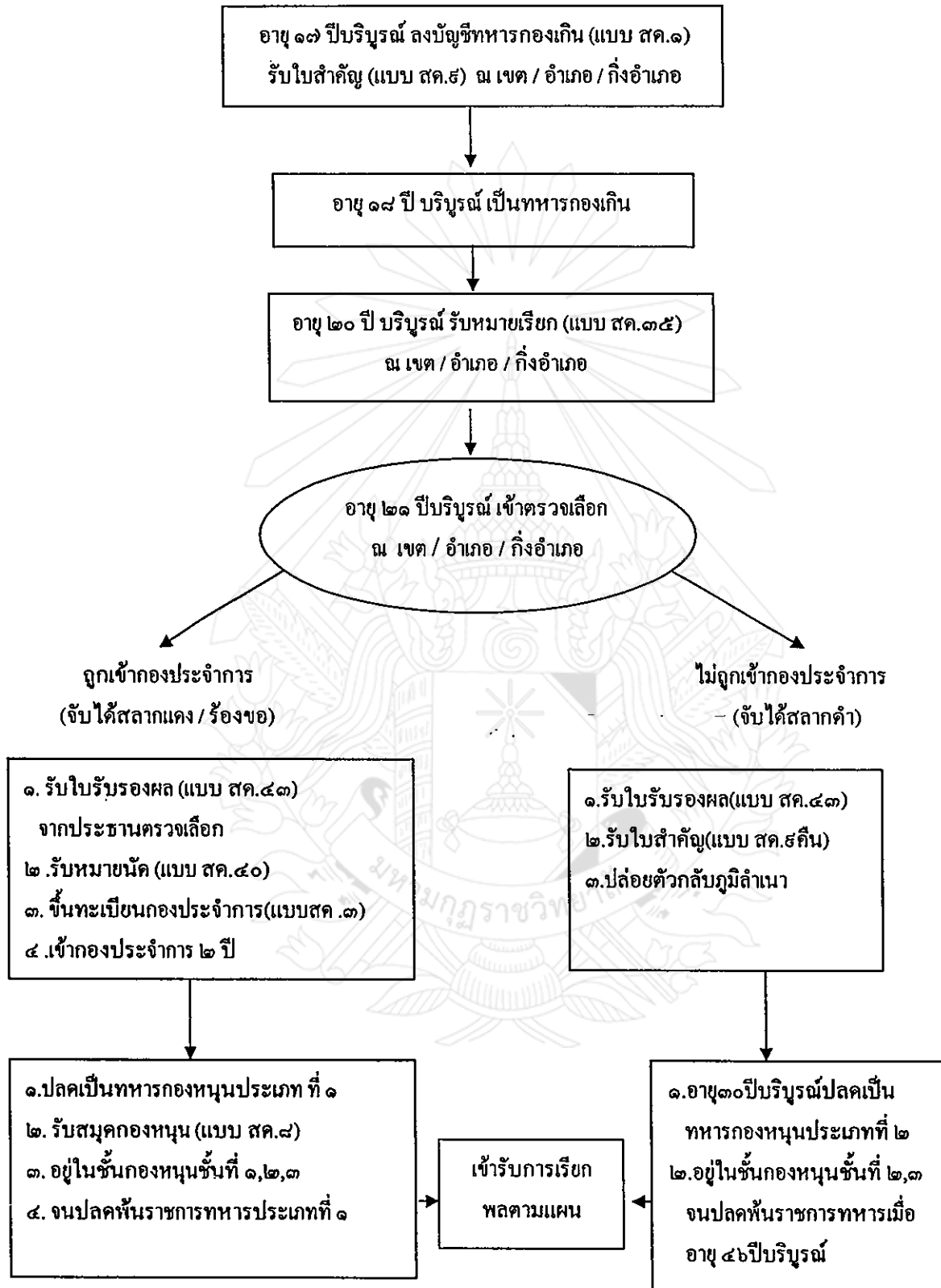
บุคคลที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร

- ชายที่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายอายุย่าง ๑๘ ปี และยังไม่ถึง ๔๖ ปีบริบูรณ์
- บุคคลซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินแล้ว แต่ยังไม่เป็นทหารกองเกิน (ม.๑๖)
- ทหารกองเกิน
- ทหารกองประจำการ
- ทหารประจำการ
- ทหารกองหนุน (ประเภทที่ ๑ และประเภทที่ ๒) ^{๑๖}

^{๑๕} เรื่องเดียวกัน.

^{๑๖} กระทรวงกลาโหม, “ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง ชี้แจงการคัดเลือก และการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการกองประจำการปี พ.ศ. ๒๕๕๐”, กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกลาโหม, ๒๕๕๐, (อัคราณา).

ภาพประกอบที่ ๔ การรับราชการทหารหน้าที่ของชายไทยตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๖

ทหารกองเกิน หมายความว่า ผู้ซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ และยังไม่ถึง ๓๐ ปีบริบูรณ์ ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ หรือผู้ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๘ แล้ว

ข้อ ๑ บรรดาชายที่มีสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมาย เมื่อมีอายุย่างเข้าสิบแปดปีในพุทธศักราชใด ต้องไปแสดงตนลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ ซึ่งเป็นภูมิลำเนาทหารของตน ภายในพุทธศักราชนั้น

ถ้าไม่สามารถไปลงบัญชีทหารกองเกินด้วยตนเองได้ ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะ และเชื่อถือได้ไปแจ้งแทน ถ้าไม่มีผู้มาแจ้งแทนให้ถือว่าผู้นั้นหลีกเลี่ยงบังคับ

บุคคลที่มีได้ลงบัญชีทหารกองเกินพร้อมกับคนชั้นปีเดียวกันเพราะเหตุใด ๆ ก็ดี ถ้าอายุยังไม่ถึง สิบหกปีบริบูรณ์ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับที่กล่าวข้างต้นภายในสามสิบวัน นับตั้งแต่วันที่สามรถปฏิบัติได้ แต่ผู้อื่นจะแจ้งแทนไม่ได้ ถ้านายอำเภอจะเรียกตัวมาลงบัญชีทหารกองเกินยอมกระทำได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงกำหนดเวลา

เมื่อมีความจำเป็น นายอำเภอจะประกาศเรียกบุคคลที่ลงบัญชีทหารกองเกินแล้วให้มาลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันประกาศก็ได้

ข้อ ๒ ในเอกสารบรรยายนี้

๒.๑ วิธีนับอายุ

๒.๑.๑ วิธีนับอายุครบบริบูรณ์ คือ คนเกิดในพุทธศักราชใดก็ตาม เมื่อสิ้นสุดพุทธศักราชที่เกิดนั้น ให้นับอายุครบหนึ่งปีบริบูรณ์ และนับอายุครบ ๒, ๓, ๔ ปีบริบูรณ์ เรียงตามลำดับ เมื่อสิ้นสุดพุทธศักราชต่อ ๆ ไป เช่น คนเกิดในพุทธศักราช ๒๕๒๕ (อายุครบ ๒ ปีบริบูรณ์ เมื่อสิ้นสุดพุทธศักราช ๒๕๒๖ เป็นต้นไป)

๒.๑.๒ วิธีนับอายุย่าง คือ นับตั้งแต่บุคคลเกิดมาก็มีอายุย่างเข้าหนึ่งปี ครั้นเมื่อสิ้นสุดพุทธศักราชที่เกิดบุคคลนั้นจะมีอายุครบหนึ่งปีบริบูรณ์ และในขณะที่เดียวกันก็จะมีอายุย่างเข้าสองปีด้วย และนับทำนองเดียวกันนี้ต่อ ๆ ไป เช่น นาย ก. เกิดวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ นับแต่วันนี้จะมีอายุย่างเข้าหนึ่งปี เมื่อสิ้นพุทธศักราช ๒๕๒๘ จะมีอายุครบหนึ่งปีบริบูรณ์ และในขณะที่เดียวกันจะมีอายุย่างเข้าสองปีด้วยในปีพุทธศักราช ๒๕๒๙ และอายุย่างเข้าสิบแปดปีในปีพุทธศักราช ๒๕๔๖

๒.๑.๓ วิธีนับอายุเข้าชั้นปี คือ บุคคลใดมีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ในปีใดเรียกว่าเป็น คนชั้นปีนั้น เช่น เกิดใน พ.ศ. ๒๕๒๘ จะมีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ใน พ.ศ. ๒๕๔๖ เรียกว่า คนชั้นปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นต้น

๒.๑.๔ บุคคลที่ไม่ปรากฏปีเกิดให้นายอำเภอท้องที่เป็นผู้กำหนด โดยถือหลักเกณฑ์ สอบถามจากบิดามารดาหรือเพื่อนบ้านใกล้เคียง หรือญาติพี่น้อง หรือสังเกตสิ่งปลูกสร้าง เช่นอนุสาวรีย์ หรือวัดประกอบกับการสังเคราะห์กายเป็นเกณฑ์

๒.๒ ภูมิลำเนาทหาร บุคคลซึ่งต้องลงบัญชีทหารกองเกิน ให้ลงตามภูมิลำเนาตั้งต่อไปนี้

๒.๒.๑ บุคคลซึ่งบิดายังมีชีวิตอยู่ หรือถ้าบิดาถึงแก่กรรมแล้วมารดายังมีชีวิตอยู่ หรือถ้าทั้งบิดาและมารดาถึงแก่กรรมแล้ว มีผู้ปกครองให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่บิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองมีภูมิลำเนาแล้วแต่กรณี

๒.๒.๒ บุคคลซึ่งเกิดนอกสมรส และบิดามีได้จดทะเบียนรับรองบุตร หรือถ้ามารดาถึงแก่กรรมแล้วมีผู้ปกครอง ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่มารดาหรือผู้ปกครองมีภูมิลำเนาแล้วแต่กรณี

๒.๒.๓ บุคคลนอกจากที่กล่าวมาในข้อ ๒.๒.๑ และ ๒.๒.๒ หรือบุคคลที่ไม่อาจลงบัญชีทหารกองเกินตามข้อ ๒.๒.๑ และ ๒.๒.๒ ได้ ไม่ว่าจะกรณีใดก็ตาม ให้ลงบัญชีทหารกองเกิน ที่อำเภอท้องที่ที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนา ถ้าบุคคลนั้นไม่ปรากฏภูมิลำเนา ก็ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่พบตัวบุคคลนั้น

๒.๒.๔ บุคคลที่ได้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอใดแล้ว ถือว่ามีภูมิลำเนาทหารอยู่ในอำเภอนั้น ภูมิลำเนาทหารให้มีได้เพียงแห่งเดียว^{๓๖}

๒.๓ บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมได้สัญชาติไทย โดยการเกิด

๒.๓.๑ ผู้เกิดโดยบิดา หรือมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดใน หรือเกิดนอกราชอาณาจักรไทย หรือผู้ที่เกิดนอกราชอาณาจักร โดยมารดาเป็นคนสัญชาติไทย แต่ไม่มีบิดาโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือบิดาไม่ปรากฏสัญชาติ

๒.๓.๒ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดา และมารดาเป็นคนต่างด้าว ฉะนั้น ย่อมไม่ได้สัญชาติไทย ถ้าในขณะที่เกิดบิดาตามกฎหมายหรือบิดาซึ่งมิได้มีการสมรสกับมารดาหรือมารดาของผู้นั้นเป็น

๒.๓.๒.๑ ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษ เฉพาะราย

๒.๓.๒.๒ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว

๒.๓.๒.๓ ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีจะพิจารณาและสั่งเฉพาะรายให้บุคคลตาม ๒.๓.๒.๒ ได้สัญชาติไทยก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

^{๓๖} เรื่องเดียวกัน.

ให้ถือว่าผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติตาม ๒.๓.๒.๒ เป็นผู้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เว้นแต่จะมีการสั่งการเป็นอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

๒.๓.๓ ถ้าเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยบิดา และมารดาเป็นคนต่างด้าว ย่อมจะไม่ได้สัญชาติไทย ถ้าขณะที่เกิดบิดาหรือมารดาเป็น

๒.๓.๓.๑ หัวหน้าคณะผู้แทนทางการทูต หรือเจ้าหน้าที่ในคณะผู้แทนทางการทูต

๒.๓.๓.๒ หัวหน้าคณะผู้แทนทางกงสุล หรือเจ้าหน้าที่ในคณะผู้แทนทางกงสุล

๒.๓.๓.๓ พนักงานหรือผู้เชี่ยวชาญขององค์การระหว่างประเทศ

๒.๓.๓.๔ คนในครอบครัวซึ่งเป็นญาติอยู่ในความอุปการะหรือคนใช้ ซึ่งเดินทางจากต่างประเทศมาอยู่กับบุคคล ๒.๓.๓.๑, ๒.๓.๓.๒, ๒.๓.๓.๓

๒.๓.๔ ผู้ที่ได้แปลงสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมาย

๒.๓.๕ บุคคลที่ได้กลับคืนสัญชาติไทย

การลงบัญชีทหารกองเกิน มี ๓ กรณี คือ

๑. ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ (ตามปกติ)

๒. ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๘ (กรณีคนตกค้าง)

๓. ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๘ (ลงบัญชีทหารใหม่)^{๓๘}

การลงบัญชีทหารกองเกินแทน จะกระทำได้เฉพาะมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ เท่านั้น

ข้อ ๓ การเตรียมการลงบัญชีทหารกองเกิน ให้สัสดีอำเภอปฏิบัติดังต่อไปนี้

๓.๑ ตรวจสอบคัดรายชื่อชายที่มีสัญชาติไทย ซึ่งอยู่ในกำหนดลงบัญชีทหารกองเกินจากทะเบียนบ้าน ซึ่งมีอยู่ ณ ที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอนั้น ๆ ส่วนในเขตเทศบาลให้ขอความร่วมมือคัดรายชื่อจากนายทะเบียนท้องถิ่น เพื่อให้ทราบว่ามีชายที่มีสัญชาติไทยผู้ใดบ้างที่อาอยู่อยู่ในกำหนดจะต้องมาแสดงตนลงบัญชีทหารกองเกินในปีนั้น

๓.๒ ให้สัสดีอำเภอดำเนินการนัดหมายกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สำหรับในเขตที่มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านปกครอง และเทศมนตรีสำหรับในเขตการปกครองของเทศบาล ให้ช่วยประกาศโฆษณา นัดหมายให้ผู้ที่มีอายุถึงเกณฑ์ที่จะต้องลงบัญชีทหารกองเกิน ไปแสดงตนขอลงบัญชีทหารกองเกิน ภายในเวลาที่กำหนด

^{๓๘} กระทรวงกลาโหม, “ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง ชี้แจงการรับสมัครทหารกองเกิน อายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ และอายุ ๒๒-๒๕ ปีบริบูรณ์ เข้ารับราชการกองประจำการปี พ.ศ. ๒๕๕๐”, กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกลาโหม, ๒๕๕๐, (อัคราณา).

๓.๓ ก่อนที่จะมีการประกาศเรียกให้บุคคลไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ตาม มาตรา ๑๕ ให้สัสดีศรัยชื่อบุคคลดังกล่าวจากบัญชีรายชื่อทหารกองเกินและทหารกองหนุน ประเภท ๒ (แบบ สด.๒๓) ตามคำปลตามลำดับก่อนหลัง โดยไม่ต้องขอลงจำหน่ายใด ๆ ทั้งสิ้นที่จังหวัด มาเตรียมไว้แล้ว ดำเนินการทำนองเดียวกับข้อ ๓.๒

ข้อ ๔ วิธีปฏิบัติในการรับลงบัญชีทหารกองเกิน

เมื่อมีผู้มาแสดงตนของลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอในปีที่ถึงกำหนดตามมาตรา ๑๖ หรือตกค้าง การลงบัญชีตามมาตรา ๑๕ หรือผู้ต้องลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ตามมาตรา ๑๕ ให้สัสดีอำเภอดำเนินการดังนี้

๔.๑ ให้ผู้ขอลงบัญชียื่นใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สด. ๔๔) ตามผนวก ก. พร้อมด้วยทะเบียนบ้าน, บัตรประจำตัวประชาชน และหรือสูติบัตรต่อสัสดีอำเภอเพื่อตรวจสอบเสียก่อนดังนี้

๔.๑.๑ ผู้ขอลงบัญชีทหารกองเกินมีอายุอยู่ในกำหนดลงบัญชีทหารกองเกินในปีนั้น หรือไม่

๔.๑.๒ เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่อำเภอที่บิดา หรือมารดาหรือผู้ปกครอง มีภูมิลำเนา แล้วแต่กรณีที่มาแสดงตนของลงบัญชีทหารกองเกินหรือไม่หากเป็นผู้มีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่อำเภออื่น ให้บันทึกเป็นหลักฐานพร้อมทั้งชี้แจงแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องให้ผู้ขอลงบัญชีทหารกองเกินทราบ และ ให้ผู้ขอลงลายมือชื่อรับทราบไว้ในใบแสดงตนของลงบัญชีทหารกองเกินนั้น

๔.๑.๓ เป็นผู้มีสัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติสัญชาติ ถูกต้องหรือไม่

๔.๑.๔ ในกรณีที่ผู้ขอลงบัญชีทหารกองเกินมีรูปร่างลักษณะหรือใช้คำพูดสำเนียงไม่ชัด มีสำเนียงเป็นคนต่างด้าว หรือมีชื่อตัว หรือชื่อสกุล เป็นคนต่างด้าว และหากสงสัยว่าเป็นคนต่างด้าว ให้ดำเนินการดังนี้

๔.๑.๔.๑ สอบสวนสัญชาติโดยอาศัยการพิจารณาหลักฐานจากสูติบัตร ทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน พยานบุคคล หลักฐานการแปลงสัญชาติหรือได้สัญชาติตามพระราชบัญญัติ สัญชาติ เอกสารการสมรส และกรณีแวดล้อมอื่น ๆ ที่ควรเรียกประกอบการพิจารณา หากมีกรณีควรสงสัย ให้เสนอขออนุมัติจากกระทรวงมหาดไทย (ผ่านกรมตำรวจ) ก่อน

๔.๑.๔.๒ สอบสวนว่าเป็นผู้อยู่ในระหว่างกองตรวจคนเข้าเมือง วินิจฉัยในเรื่อง เข้าเมืองอยู่หรือไม่ หากเป็นคนที่กองตรวจคนเข้าเมืองกำลังวินิจฉัยให้ระงับการลงบัญชีทหารกองเกิน ไว้ก่อน

๔.๑.๔.๓ กรณีที่บุคคลนั้นอยู่ภายนอกประเทศ และให้คนภายในประเทศมาขอ ลงบัญชีทหารกองเกินแทน โดยอ้างว่ามาลงบัญชีทหารกองเกินด้วยตนเองไม่ได้ ให้สอบสวนสัญชาติ ตามข้อ ๔.๑.๔.๑ พร้อมด้วยรูปถ่ายติดสำนวนการสอบสวนเสนอขออนุมัติต่อกระทรวงมหาดไทย (โดย ผ่านกรมตำรวจ) ก่อน

การสอบสวนนี้ให้กระทำโดยรอบคอบและระมัดระวัง ใ้ให้พอพริบอย่าให้ฝ่ายผู้ร้องชักข้อม
เรื่องกันมาให้การได้ เพื่อป้องกันบุคคลจำพวกที่เป็นภัยต่อประเทศชาติ

เมื่อตรวจสอบหลักฐานเป็นที่ถูกต้องและมีเหตุอันควรเชื่อถือได้ โดยไม่มีข้อสงสัยแล้ว

๔.๒ ตรวจสอบกับบัญชีรายชื่อที่รวบรวมจากทะเบียนบ้านตามข้อ ๓.๑ หรือ ตามข้อ ๓.๓
แล้วแต่กรณี เมื่อได้ลงบัญชีแล้วให้ขีดฆ่ารายชื่อที่คัดไว้ออกเสีย แล้วหมายเหตุไว้ว่า “ลงบัญชีทหาร
กองเกินแล้วเมื่อวันที่... เดือน, พ.ศ. หรือรับลงบัญชีทหารกองเกินใหม่แล้วเมื่อวันที่... เดือน, พ.ศ.)

๔.๓ รับลงบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สด. ๑) ตามผนวก ข.

๔.๔ ออกใบสำคัญ (แบบ สด. ๕) ตามผนวก ค. มอบให้เจ้าตัวรับไป แต่ถ้าออกใบสำคัญ
(แบบ สด. ๕) ไม่ทันในวันนั้น ให้ออกใบรับ (แบบ สด. ๑๐) ตามผนวก ง. พร้อมกับนัดให้มารับใบสำคัญ
(แบบ สด. ๕) ภายหลังโดยเร็วที่สุด

๔.๕ สำหรับผู้ที่มาลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ตามข้อ ๓.๓ ต้องเรียกใบสำคัญ (แบบ สด.๕)
หรือใบรับ (แบบ สด. ๑๐) เดิมมาทำลายเสีย หากเรียกคืนไม่ได้ด้วยเหตุใด ให้บันทึกปากคำแนบไว้
กับใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินเป็นหลักฐาน แล้วออกใบสำคัญ (แบบ สด.๕) หรือ ใบรับ
(แบบ สด. ๑๐) ให้ใหม่เช่นเดียวกับ ข้อ ๔.๓ ส่วนใบสำคัญหรือใบรับ ซึ่งออกให้ไว้แต่เดิมที่เรียกคืน
ไม่ได้นั้น ให้ดำเนินการประกาศยกเลิก

๔.๖ เมื่อมีผู้ร้องขอรับใบสำคัญแทนฉบับที่ชำรุดหรือสูญหาย ให้สัสดีอำเภอจัดการตรวจสอบ
บัญชีทหารกองเกิน (แบบ สด.๑) เมื่อเป็นการถูกต้อง โดยไม่มีการจำหน่ายอย่างใดแล้ว ให้สอบสวนว่า
สูญหายไปอย่างไร เมื่อใด ถ้าสูญหายให้มีใบรับแจ้งความประกอบด้วย และผู้ร้องขอไม่มีเจตนาทุจริต
แต่อย่างใด เมื่อถูกต้องและถ้าต้องเสียค่าธรรมเนียมก็ให้เจ้าตัว ไปเสียค่าธรรมเนียมต่อเจ้าหน้าที่ฝ่าย
ปกครองท้องที่ แล้วจึงออกใบสำคัญแทนให้ ถ้าการแจ้งขอรับใบสำคัญแทนเกินกว่า ๓๐ วัน นับตั้งแต่
วันที่สามารถที่จะแจ้งได้แล้ว ก็ให้ส่งตัวผู้นั้นไปดำเนินคดีเปรียบเทียบปรับเสียก่อน

ถ้าผู้ขอใบสำคัญแทนมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่อำเภออื่น เพราะมาอยู่ชั่วคราวให้อำเภอ
ที่รับแจ้งจัดการสอบสวน เมื่อได้ความจริงก็ให้เจ้าตัวเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้บอกขออกไปยังอำเภอที่เป็น
ภูมิลำเนาทหารของผู้นั้น เพื่อจัดการออกให้และส่งให้เจ้าตัวรับทางอำเภอภูมิลำเนาที่ไปอยู่ชั่วคราวนั้น
แล้วให้สัสดีอำเภอที่ออกใบสำคัญบันทึกที่ต้นขั้วใบสำคัญฉบับที่ออกแทนว่า “ส่งให้อำเภอ...มอบให้
และอำเภอ...ได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมแล้ว ตามใบเสร็จรับเงินเลขที่...เล่มที่...”

ใบสำคัญแทนที่ออกให้นี้ ต้องมีข้อความอ่านได้ว่า “ใบสำคัญแทนฉบับที่ชำรุดหรือสูญหาย”

ใบสำคัญแทนฉบับที่ชำรุดหรือสูญหาย ให้ตั้งไว้เป็นอีกเล่มหนึ่งต่างหาก ไม่ตัดปี และให้
เขียนตามรายการในบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สด. ๑)

๔.๑ ในเดือนกันยายนทุกปี ให้สัตตติอำเภอดำเนินการจัดทำประกาศเสนอนายอำเภอเพื่อประกาศให้ผู้ที่มีอายุถึงกำหนดที่จะต้องลงบัญชีทหารกองเกิน ได้ไปลงบัญชีทหารกองเกินภายในปี พุทธศักราชนั้น ประกาศเช่นนี้ให้ปิดไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ และ ณ ที่เปิดเผยตามชุมชนในท้องที่นั้น แล้วทำหนังสือนำส่งประกาศให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อนำไปแจ้งให้ราษฎรในท้องที่ของตนทราบเป็น หลักฐานไว้ด้วย

๔.๒ ผู้ที่ไม่ต้องมาแสดงตนลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอตามมาตรา ๒๑ ให้สัตตติอำเภอบริหารปฏิบัติดังนี้

๔.๒.๑ สามเณรเปรียญ ให้สัตตติอำเภอนำใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สด. ๔๔) ไปจัดทำที่อารามหรือสำนักสงฆ์ เมื่อตรวจสอบเป็นการถูกต้องแล้วจึงจัดการลงบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สด. ๑) แล้วออกใบรับ (แบบ สด. ๑๐) หรือใบสำคัญ (แบบ สด. ๘) มอบให้ไว้เป็นหลักฐาน

๔.๒.๒ ผู้ที่อยู่ในระหว่างควบคุมหรือคุมขังของเจ้าพนักงานเมื่อเจ้าพนักงาน ผู้ควบคุมหรือคุมขัง ส่งบัญชีรายชื่อตาม (แบบ สด. ๒) ให้นายอำเภอท้องที่ทราบ ให้นายอำเภอท้องที่ส่งใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สด. ๔๔) ไปยังเจ้าพนักงานผู้ควบคุมหรือคุมขัง เพื่อให้ผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างควบคุมหรือคุมขังกรอกข้อความตามรายการในใบแสดงตนของลงบัญชีทหารกองเกิน เมื่อได้ตรวจสอบหลักฐานถูกต้องแล้วและผู้ขอลงบัญชีฯ เป็นผู้มิมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่อำเภอนั้น ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับ ข้อ ๔.๒.๑ โดยอนุโลม

๔.๒.๓ สามเณรเปรียญ หรือผู้ที่อยู่ในระหว่างควบคุมหรือคุมขัง ถ้าปรากฏว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ซึ่งจะต้องลงบัญชีทหารกองเกินในท้องที่อำเภออื่น ให้นายอำเภอท้องที่ส่งใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินไปยังนายอำเภอท้องที่ที่บุคคลนั้นจะต้องลงบัญชีทหารกองเกิน เพื่อจัดการลงบัญชีทหารกองเกินและออกใบสำคัญให้แล้ว ให้ส่งบัญชีทหารกองเกินและใบสำคัญไปยังนายอำเภอท้องที่ที่ส่งใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน เพื่อให้บุคคลนั้นลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือไว้ในบัญชีทหารกองเกินเป็นหลักฐาน และมอบใบสำคัญให้บุคคลนั้นรับไป สำหรับบัญชีทหารกองเกินนั้นให้ส่งคืนไปยังนายอำเภอท้องที่ที่รับลงบัญชีทหารกองเกิน

๔.๓ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่ต้องลงบัญชีทหารกองเกินตามกฎหมายแล้ว ให้สัตตติอำเภอดูตรวจสอบบัญชีรายชื่อซึ่งรวบรวมไว้ตาม ข้อ ๓.๑ ว่ายังมีผู้ใดไม่มาแสดงตนของลงบัญชีฯ แล้วคัดรายชื่อส่งให้กำนันและนายกเทศมนตรีแจ้งให้เจ้าตัวทราบเพื่อให้ไปลงบัญชีทหารกองเกิน และตำรวจท้องที่เพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมาย^{๓๕}

ข้อ ๕ การเก็บบัญชีทหารกองเกินและการรายงาน

๕.๑ การเก็บบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สด. ๑) ให้เก็บและแยกเล่มดังต่อไปนี้

^{๓๕} เรื่องเดียวกัน.

๕.๑.๑ ทหารกองเกิน ให้แยกเพิ่มเป็นชั้นปี ในชั้นปีหนึ่งแยกเป็นตำบลในตำบลหนึ่ง ๆ เรียงตามลำดับหมู่บ้าน โดยแต่ละหมู่บ้านเรียงตามลำดับเลขที่บ้านเสร็จแล้วให้ลงเลขที่ของบัญชีทหารกองเกินไว้ด้วย การเก็บให้เก็บตามขนาดของเพิ่ม เมื่อเต็มเพิ่มจึงตั้งเป็นเพิ่มที่ ๒, ๓ ต่อไปบุคคลใดถูกเข้ากองประจำการเมื่อได้บันทึกด้านหลังของบัญชีแล้วให้ถอนบัญชีไปเก็บไว้ตามแผนกที่เข้ากองประจำการ แล้วบันทึกที่ปกเพิ่มด้านในไว้ให้ทราบว่าเลขที่เท่าใด ถอนไปไว้แผนกใด

๕.๑.๒ เมื่อครบกำหนดปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ให้บันทึกปลดหลังบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สด. ๑) จนเป็นพันราชการทหารประเภทที่ ๒ และให้แยกไปเก็บตามชั้นกองหนุนแยกเพิ่มเป็นชั้นปีเช่นเดียวกับทหารกองเกิน

๕.๑.๓ ผู้ที่ถูกเข้ากองประจำการ ให้ถอนบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สด. ๑) ไปเก็บแยกเพิ่มเป็นแผนกทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ หรือตำรวจ โดยไม่ต้องแยกตำบลในแผนกหนึ่ง ๆ ให้แยก พ.ศ. ที่เข้ากองประจำการ ใน พ.ศ. หนึ่ง ๆ ให้เรียงตามลำดับเลขเครื่องหมาย ถ้าต้องปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ชั้นที่ ๑ หรือนายทหารสัญญาบัตรถูกปลดเป็นพันราชการทหารประเภทที่ ๒ ให้ถอนไปรวมไว้กับทหารกองเกินในตำบลและชั้นปีเดียวกัน แล้วบันทึกที่ปกเพิ่มด้านในให้ทราบว่า เลขเครื่องหมายใดปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ชั้นที่ ๑ หรือปลดเป็นพันราชการทหาร ตามเรื่องฉบับที่ พ.ศ. ใด

๕.๑.๔ ทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ ชั้นที่ ๑ ไม่ต้องแยกเพิ่มเป็นตำบลให้เก็บรวมกัน แต่เรียงลำดับ วัน เดือน พ.ศ. ที่ปลด เมื่อครบปลดย้ายประเภทให้ถอนบัญชีไปเก็บรวมไว้ตามประเภทและชั้นปีที่ปลด

๕.๑.๕ ทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ ชั้นที่ ๒, ๓ กระทำเช่นเดียวกับทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ ชั้นที่ ๑

๕.๑.๖ พันราชการทหารประเภทที่ ๑ ไม่ต้องแยกเพิ่มเป็นตำบล ให้เก็บรวมกันได้หลายปี ตามขนาดของเพิ่ม แต่เรียงตามลำดับ วัน เดือน พ.ศ. ที่ปลด เมื่อเต็มเพิ่มจึงตั้งเป็นเพิ่มที่ ๒, ๓ ต่อไป

๕.๑.๗ จำพวกจำหน่ายต่าง ๆ เช่น จำหน่ายตาย ย้ายภูมิลำเนาทหารพิการทุพพลภาพ ลงบัญชีทหารกองเกินซ้ำ ลงบัญชีผิดชั้นปี ไม่อยู่ในกำหนดที่ต้องลงบัญชี ฯลฯ ให้บันทึกด้านหลังของบัญชีไว้ให้ทราบเรื่อง ไม่ต้องถอนบัญชีออกคงเก็บไว้ตามเดิม แต่ให้ฉีกมุมขวาออกต่างออก

๕.๑.๘ ทหารอากาศ ทหารเรือแยกเพิ่มเป็นแผนกกระทำเช่นเดียวกับทหารบกแต่สำหรับจังหวัดที่ไม่มีเรียกทหารกองเกินเข้ากองประจำการเป็นทหารอากาศทหารเรือนี้ ถ้ามีทหารอากาศทหารเรือ ให้เก็บรวมกันไว้ในเพิ่มเดียวกันทุกประเภทเพื่อไม่ให้เปลืองเพิ่มต่อไป เมื่อมีการเรียกทหารกองเกินเป็นทหารอากาศ ทหารเรือ หรือมีจำนวนมากขึ้นจึงแยกเพิ่มเป็นประเภท

๕.๑.๙ เพื่อให้ทราบจำนวนคนได้ทันที ให้ทำบัญชีขบยอดจำนวนตามผนวก จ.ฉ.ข. เพื่อให้ทราบว่าจำนวนทั้งสิ้นเท่าใด จำหน่ายอย่างใด เท่าใด คงเหลือเท่าใด ดิดไว้ที่ปกหน้าด้านในเพิ่มทุกเพิ่ม

ลงจำนวนคนคงมีตัวด้วยดินสอดำ และต้องแก้ไขเมื่อมีการจำหน่ายหรือเปลี่ยนแปลงให้ตรงกันไว้เสมอ เช่น ตาย ย้ายภูมิลำเนาทหาร พิการ ทูพพลภาพ ฯลฯ

เมื่อได้จัดทำบัญชีขบยอดตามที่กล่าวในวรรคต้นนี้ไว้แล้ว ให้ทำบัญชีขบยอดจำนวนแต่ละจำพวกรวมทั้งอำเภอตาม ผนวก ช. และ ค. ไว้สำหรับตรวจสอบด้วย

๕.๒ เมื่อได้รับลงบัญชีทหารกองเกินให้แก่ผู้ใดแล้ว ให้สัสดีอำเภอดำเนินการส่งรายชื่อคนที่ลงบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สค. ๒) ตามผนวก ค. ต่อจังหวัด โดยมีสำเนาจู่ฉบับไว้ที่อำเภอเพื่อตรวจสอบดังนี้

๕.๒.๑ สำหรับผู้ที่ได้รับลงบัญชีทหารกองเกิน ตามมาตรา ๑๖ ให้ส่งภายในเดือนมกราคมของปีถัดไป

๕.๒.๒ สำหรับผู้ที่รับลงบัญชีทหารกองเกิน ตามมาตรา ๑๘ ให้ส่งภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่รับลงบัญชีทหารกองเกิน

๕.๒.๓ สำหรับผู้ที่รับลงบัญชีทหารกองเกิน ตามมาตรา ๑๙ ให้ส่งภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดวันประกาศของนายอำเภอ

๕.๒.๔ ในวันที่ ๑ มกราคมของทุกปี ให้สัสดีอำเภอแจ้งยอดจำนวนทหารกองเกินที่รับลงบัญชีตามมาตรา ๑๖ โดยแยกเป็นตำบลรวมทั้งอำเภอแจ้งให้จังหวัดทราบ

๕.๒.๕ สำหรับการรับลงบัญชีทหารกองเกิน ตามมาตรา ๑๘ ให้แจ้งยอดจำนวนทหารกองเกินที่รับลงบัญชีทุกวันที่ ๑ ของเดือนถัดไป โดยแยกเป็นตำบลรวมทั้งอำเภอเช่นเดียวกัน

๕.๓ เมื่อจังหวัดได้รับบัญชีรายชื่อบุคคลที่ได้ลงบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สค.๒) จากอำเภอตามข้อ ๕.๒ แล้ว (นอกจากผู้รับลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ตามมาตรา ๑๙) ให้คัดรายชื่อลงในบัญชีรายชื่อทหารกองเกินและทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ (แบบ สค. ๒๗) ตามผนวก ค. โดยมีบัญชีขบยอดจำนวนทหารกองเกินตามผนวก ท. ปิดไว้ที่ปกหน้าด้านในด้วย

สำหรับผู้ที่ได้รับลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ตามมาตรา ๑๙ ที่อำเภอส่งบัญชีรายชื่อบุคคลที่ได้ลงบัญชีทหารกองเกิน (แบบ สค. ๒) มาให้จังหวัดนั้น ผู้ใดต้องจำหน่ายก่อนลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ให้อำเภอแจ้งการจำหน่ายให้จังหวัดทราบด้วย ให้สัสดีจังหวัดตรวจสอบกับบัญชีรายชื่อทหารกองเกินและทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ (แบบ สค. ๒๗) ตามชั้นปีเดิม หากผู้ใดต้องจำหน่ายก็ให้จำหน่ายไว้ให้ตรงกันด้วย

๕.๔ เมื่อทหารกองเกินผู้ใดต้องจำหน่ายด้วยเหตุใด ๆ ให้ลงเลขจำนวนจำหน่ายบันทึกจำหน่ายในบัญชีทหารกองเกินและทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ (แบบ สค.๒๗) และบันทึกในช่องด้วยเหตุ

ให้ทราบว่าจะจำหน่ายเพราะเหตุใด ตามเรื่องฉบับที่ พ.ศ. ใด แล้วให้เจ้าหน้าที่ลงชื่อกำกับไว้ด้วย และให้แจ้ง
งบยอดจำนวนทหารกองเกิน (ผนวก ท.) ไว้ให้ถูกต้อง^{๔๐}

๒.๒.๕ การรับสมัครและกฎหมาย ระเบียบการเข้าเป็นทหารกองประจำการ

๑. ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง การรับทหารกองเกิน อายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหาร
กองประจำการโดยวิธีร้องขอ (ลง ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑)

เนื่องด้วย ในการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการแต่ละปีที่ผ่านมา
ได้มีทหารกองเกินให้ความสนใจร้องขอ (สมัคร) เข้ารับราชการกองประจำการมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
ทุกปี กระทรวงกลาโหม ได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จึงเปิดโอกาสให้ทหารกองเกินที่มีอายุตั้งแต่
๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ที่มีความสนใจที่จะรับใช้ประเทศชาติ สามารถร้องขอ (สมัคร) เข้าเป็นทหารกองประจำการ
ได้ทันที โดยไม่ต้องรอไปจนถึงอายุ ๒๑ ปีบริบูรณ์ ซึ่งต้องเข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับ
ราชการทหารกองประจำการตามที่กฎกระทรวงกำหนด ทั้งนี้กระทรวงกลาโหมจะรับทหารกองเกิน
ที่มีอายุอยู่ในช่วงที่กำหนดเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ (สมัคร) ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๔
เป็นต้นไป^{๔๑}

อาศัยอำนาจตามความใน ข้อ ๓(๓) แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๓๕ หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ
สำหรับการรับราชการทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ
ดังนี้

๑.๑ คุณสมบัติของผู้สมัคร

- ๑.๑.๑ เป็นทหารกองเกินที่มีอายุระหว่าง ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์
- ๑.๑.๒ จะต้องเป็นผู้ที่มีร่างกายสมบูรณ์ไม่เป็นโรคขัดต่อการรับราชการทหาร
- ๑.๑.๓ ต้องมีขนาดสูงตั้งแต่ ๑ เมตร ๖๖ เซนติเมตรขึ้นไป และขนาดรอบตัวตั้งแต่ ๗๖ ซม.
ขึ้นไปในเวลาหายใจออก
- ๑.๑.๔ ต้องไม่เป็นผู้ซึ่งต้องอยู่ในระหว่างเป็นผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญา หรืออยู่ใน
ระหว่างถูกคุมประพฤติก

๑.๒ หลักฐานในการสมัคร

- ๑.๒.๑ ใบสำคัญ (แบบ สค.๕)

^{๔๐} เรื่องเดียวกัน.

^{๔๑} กระทรวงกลาโหม, “ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง การรับทหารกองเกิน อายุ ๑๘-๒๐ ปี
บริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ”, กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกลาโหม, ๒๕๔๑,
(อัครา).

๑.๒.๒ บัตรประจำตัวประชาชน

๑.๒.๓ หากเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) หรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งมีสิทธิได้ลดเวลารับราชการทหารน้อยกว่า ๒ ปีให้นำหลักฐาน (ประกาศนียบัตร ปริญญาบัตร หรือหลักฐานอื่น ๆ ที่มี) ไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ด้วย

๑.๒.๔ หนังสือแสดงความยินยอมของบิดา มารดา หรือผู้ใช้อำนาจปกครองตาม ผนวก ข. ในกรณีที่ผู้ร้องขอฯ ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

๑.๒.๕ หลักฐานตามข้อ ๒.๑ ถึง ข้อ ๒.๔ ทางราชการจะคืนให้เมื่อได้นำตัวผู้ร้องขอฯ ขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้ว ส่วนผู้ที่ไม่ผ่านการตรวจ โรค หรือวัดขนาด จะไม่นำตัวขึ้นทะเบียนกองประจำการ และจะคืนหลักฐานการสมัครตามข้อ ๒.๑-๒.๔ เช่นเดียวกันแล้วให้ไปเข้ารับการตรวจเลือกตามปกติเมื่ออายุ ๒๑ ปีบริบูรณ์

๑.๓ หน้าที่ของผู้สมัครเข้ารับราชการในกองประจำการ

ผู้ร้องขอฯ ที่ผ่านการตรวจร่างกายและขนาด ทางราชการจะนำตัวขึ้นทะเบียนกองประจำการ และให้เข้ารับราชการในกองประจำการ ตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนเป็นต้นไป และรับราชการเป็นเวลา ๒ ปี เช่นเดียวกับทหารกองประจำการที่มีอายุ ๒๑ ปีทุกประการ

๑.๔ สิทธิที่จะได้รับ

๑.๔.๑ มีสิทธิเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการเป็นทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ได้ตามจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการ ในผลิตที่ ๑ ของแต่ละแผนก (ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ) ในเขต อำเภอ กิ่งอำเภอนั้น ๆ หรือในกรุงเทพมหานคร จังหวัดนั้น ๆ ได้ตามประสงค์ เว้นในส่วนพื้นที่ของกองทัพภาคที่ ๓ จะรับเฉพาะทหารบก และทหารอากาศ

๑.๔.๒ มีสิทธิได้รับเบี้ยเลี้ยง เงินเดือน ตลอดจนสิทธิอื่น ๆ เหมือนกับทหารกองประจำการที่ตรวจเลือกในเดือนเมษายนของทุกปี ทุกประการ

๑.๔.๓ สำหรับผู้ที่เลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการเป็นทหารบก ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่ทางราชการกำหนด มีสิทธิสอบเข้าเป็นนักเรียนนายสิบทหารบกตามจำนวนที่กองทัพบกจัดสรรให้ได้ด้วย กล่าวคือ ในแต่ละปีกองทัพบกจะรับสมัครบุคคลเข้าเป็นนักเรียนนายสิบ โดยแบ่งเป็นรับจากบุคคลพลเรือนจำนวนหนึ่ง และรับจากทหารกองประจำการอีกจำนวนหนึ่ง นอกจากนี้เมื่อสอบเข้าเป็นนักเรียนนายสิบได้แล้ว หากมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยมของเหล่า จะมีสิทธิได้รับการคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารตามจำนวนที่กองทัพบกจัดสรรให้ในแต่ละปี

๑.๔.๔ มีสิทธิในการลดเวลารับราชการตามกฎหมายกระทรวงกำหนด เมื่อแสดงหลักฐานคุณวุฒิการศึกษาตามข้อ ๒.๓ ในประกาศฯ

๑.๕ ประโยชน์และโอกาสที่จะได้รับ

๑.๕.๑ เป็นผลดีต่อทหารกองเกิน กล่าวคือ เมื่อเข้าเป็นทหารกองประจำการจะมีโอกาสพัฒนาตนเอง ในด้านบุคลิกภาพ การศึกษา อาชีพ และอื่น ๆ ได้มีโครงการส่งเสริม เช่นเดียวกับทหารกองประจำการที่ตรวจเลือกเข้ากองประจำการในเดือนเมษายนของทุกปี

๑.๕.๒ เป็นทางเลือกใหม่อีกทางหนึ่งของทหารกองเกิน ในการเลือกประกอบอาชีพ คือ สามารถพัฒนาตัวเอง เพื่อก้าวสู่อาชีพทหารในกองทัพต่าง ๆ เช่น กองทัพบก จะมีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายสิบ

๑.๖ การดำเนินการมวีธีการสมัคร

๑.๖.๑ ให้ทหารกองเกินที่มีความสมัครใจรับใช้ชาติ และสนใจแนวทางในการประกอบอาชีพ รับราชการทหาร ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑) ยื่นใบสมัคร ตามผนวก ก.และหลักฐานต่าง ๆ ต่อเจ้าหน้าที่สถิติ ณ หน่วยสถิติเขต อำเภอ กิ่งอำเภอ ซึ่งเป็นภูมิลำเนา (ตามใบสำคัญ (แบบ สด.๕)) ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึงวันที่ ๑๕ มีนาคม ของทุกปี ในวันและเวลาราชการ

๒) รับใบนัดให้ไปดำเนินการมวีธีร้องขอ (สมัคร) ตามใบนัดจะกำหนดวันดำเนินการมวีธี ต่อในวันตรวจเลือกทหารกองเกินเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยคณะกรรมการตรวจเลือก คือ เดือนเมษายนของทุกปี พร้อมทั้งลงชื่อในใบนัดตาม ผนวก ค.

๑.๖.๒ ให้กองทัพบก กำหนดหลักเกณฑ์ เจ้าหน้าที่และวิธีการปฏิบัติในการรับทหารกองเกินเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอตามประกาศนี้ ให้แก่เหล่าทัพ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

๒. ระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ พ.ศ. ๒๕๔๓ (ลง ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓)

เพื่อให้การปฏิบัติในการรับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ ตามประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่องการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ ลงวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓ และตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และยึดถือปฏิบัติตามแนวทางเดียวกัน ^{๔๒}

^{๔๒}เรื่องเดียวกัน.

๒.๑ ความหมาย คุณสมบัติ เงื่อนไข และการรับสมัคร

ทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ที่ร้องขอเข้ากองประจำการ หมายความว่า ทหารกองเกินที่ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ ซึ่งเป็นบุคคลที่ยังไม่ถูกเรียกเข้าเป็นทหารกองประจำการ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ ข้อ ๓(๓)

ผู้ร้องขอ หมายความว่า ทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ มาร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ คณะกรรมการตรวจเลือก หมายความว่า คณะกรรมการตรวจเลือกที่ได้รับการแต่งตั้งจากแม่ทัพภาค ขึ้นไปในท้องที่กรุงเทพมหานครหรือแต่ละจังหวัด เพื่อทำการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ากองประจำการ คณะกรรมการคัดเลือก หมายความว่า คณะกรรมการคัดเลือกที่ได้รับการแต่งตั้งจากแม่ทัพภาค ขึ้นไปในท้องที่กรุงเทพมหานครหรือแต่ละจังหวัด เพื่อทำการคัดเลือกทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ที่ร้องขอเข้ากองประจำการ โดยให้แต่งตั้งจากคณะกรรมการตรวจเลือกได้

ยอดเรียกเกณฑ์ หมายความว่า ยอดแบ่งเฉลี่ยจำนวนคนที่ถูกเรียกส่งเข้ากองประจำการ ในวันตรวจเลือกประจำปี

คนที่เรียกมาตรวจเลือก หมายความว่า คนที่อยู่ในกำหนดเรียกมาเข้าตรวจเลือกประจำปี

๒.๒ คุณสมบัติ

ทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ที่ร้องขอเข้ากองประจำการ ต้องมีคุณสมบัติและปฏิบัติ ตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ เป็นทหารกองเกิน ซึ่งมีอายุระหว่าง ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ วิธีนับอายุให้นับตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

๒.๒.๒ เป็นผู้ที่มีร่างกายสมบูรณ์ดี และต้องไม่เป็นโรคที่ขัดต่อการรับราชการทหารตามกฎหมายกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗

๒.๒.๓ มีขนาดสูงตั้งแต่ ๑ เมตร ๖๐ เซนติเมตรขึ้นไป และขนาดรอบตัวตั้งแต่ ๗๖ เซนติเมตร ขึ้นไปในเวลาหายใจออก

๒.๒.๔ ไม่เป็นผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างเป็นผู้ต้องหา หรือจำเลยคดีอาญาหรืออยู่ในระหว่างถูกคุมประพฤติ

๒.๒.๕ ผู้ร้องขอ ต้องยื่นใบสมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการต่อเจ้าหน้าที่สัสดีเขต / อำเภอ / กิ่งอำเภอ ท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารด้วยตนเอง สำหรับผู้ร้องขอซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ บิดา มารดา หรือผู้มีอำนาจปกครองตามกฎหมายจะต้องยื่นหนังสือแสดงความยินยอมและรับรองต่อเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง กรณีบิดามอบอำนาจให้มารดา หรือมารดา มอบอำนาจให้บิดาให้ความยินยอมในหนังสือแสดงความยินยอมของบิดามารดา ให้เจ้าหน้าที่บันทึกสอบสวนไว้เป็นหลักฐาน

๒.๓ หลักฐานประกอบการรับสมัคร

๒.๓.๑ ใบสำคัญ (แบบ สค.๘)

๒.๓.๒ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

๒.๓.๓ หลักฐานที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือเทียบเท่าขึ้นไปหรือหลักฐานสำเร็จการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ ๑, ๒ ซึ่งมีสิทธิได้ลดวันรับราชการทหารน้อยกว่า ๒ ปี

๒.๔ การรับสมัคร

การดำเนินการรับสมัครให้เจ้าหน้าที่สัสดี มีหน้าที่ดังนี้

๒.๔.๑ เจ้าหน้าที่สัสดีเขต/อำเภอ/กิ่งอำเภอรับใบสมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการ และหนังสือแสดงความยินยอมและรับรองของบิดา มารดา หรือผู้ใช้อำนาจปกครอง (กรณีผู้ร้องขอยังไม่บรรลุนิติภาวะ) จากผู้ร้องขอแล้วดำเนินการตรวจร่างกายและวัดขนาดในเมืองต้น

ถ้าผู้ร้องขออยู่ในหลักเกณฑ์ก็ให้รับสมัครไว้ พร้อมกับออกใบนัดให้ไปตรวจร่างกายและวัดขนาดตาม วัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด แต่ถ้าผู้ร้องขอไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ ก็ให้ลงชื่อรับทราบใบสมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการ แล้วคืนหลักฐานประกอบการรับสมัครให้กับผู้ร้องขอ

๒.๔.๒ สัสดีกรุงเทพมหานคร/สัสดีจังหวัด จัดทำบัญชีรายชื่อทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปี บริบูรณ์ที่ร้องขอเข้ากองประจำการ จำนวน ๒ ชุด ส่งให้คณะกรรมการคัดเลือก ๑ ชุด พร้อมกับบัญชีเรียกทหารกองเกินเข้ากองประจำการ (แบบ สค.๑๖) ที่ใช้ตรวจเลือกประจำปีและส่งให้สัสดีเขต / อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ๑ ชุด

๒.๕ การคัดเลือกคนที่ร้องขอเข้ากองประจำการ

๒.๕.๑ ให้แม่ทัพภาคแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกขึ้นในท้องที่กรุงเทพมหานคร และแต่ละจังหวัด เพื่อทำการคัดเลือกทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ที่ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยแต่งตั้งจากคณะกรรมการตรวจเลือกของแต่ละปี อันประกอบด้วย

๑) ประธานกรรมการตรวจเลือก เป็น ประธานกรรมการคัดเลือก

๒) กรรมการนายทหารสัญญาบัตรคนที่ ๑ เป็น กรรมการตรวจหลักฐาน

๓) กรรมการนายทหารสัญญาบัตรคนที่ ๒ เป็น กรรมการวัดขนาด

๔) กรรมการซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นที่ ๑ สาขาเวชกรจำนวน ๑-๒ คน เป็นกรรมการแพทย์

๕) กรรมการสัสดีจังหวัด เป็น กรรมการสัสดี

คณะกรรมการคัดเลือก มีหน้าที่ ตรวจหลักฐานประกอบการรับสมัครตรวจร่างกาย วัดขนาด และคัดเลือก มีอำนาจชี้ขาดในการพิจารณารับหรือไม่รับคนร้องขอให้กับเหล่าทัพ กรณีมีปัญหาในทาง

ปฏิบัติหรือมีความเห็นแย้งให้คณะกรรมการคัดเลือกใช้เสียงข้างมาก และจัดทำบันทึกความเห็นกรรมการคัดเลือก

๒.๖ การดำเนินการคัดเลือก

๒.๖.๑ คณะกรรมการคัดเลือก เริ่มเรียกชื่อเข้าตรวจร่างกาย และวัดขนาดได้ ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา เป็นต้นไป และให้สิ้นสุดการคัดเลือกในเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา หากว่าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการคัดเลือกจะพิจารณารับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ที่ยื่นใบสมัครไว้หรือไม่ก็ได้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการคัดเลือก เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกพิจารณา รับหรือไม่รับบุคคลใดแล้ว คำตัดสินของคณะกรรมการคัดเลือกให้ถือเป็นที่สุด

๒.๖.๒ เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกทำการคัดเลือกผู้ร้องขอ เพื่อส่งเข้ากองประจำการ แผนกทหารบก ทหารเรือ หรือทหารอากาศ ตามลำดับ แล้วให้บันทึกผลการคัดเลือกในบัญชีรายชื่อทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ที่ร้องขอเข้ากองประจำการ

๒.๖.๓ กรณีที่มีผู้ร้องขอเกินจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการ จนไม่สามารถเฉลี่ยขอดเรียกเกณฑ์ ภายในท้องที่กรุงเทพมหานคร/จังหวัดได้ ให้ทำการจับสลากคัดออก

๒.๖.๔ เมื่อคณะกรรมการคัดเลือก พิจารณารับผู้ใดเข้ากองประจำการให้สัตสคติเขต / อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ออกใบนัดเข้ารับราชการทหาร

๒.๖.๕ คณะกรรมการคัดเลือก แจ้งขอลดขอดเรียกเกณฑ์ตามจำนวนขอดที่รับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้ากองประจำการ โดยวิธีร้องขอ ต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร / ผู้ว่าราชการจังหวัด (ผ่านสัสดีกรุงเทพมหานคร / สัสดีจังหวัด) เพื่อทำการเฉลี่ยขอดในแต่ละวัน และให้สัสดีกรุงเทพมหานคร / สัสดีจังหวัดรายงานขอดเรียกเกณฑ์ใหม่ตามสายงานบังคับบัญชาโดยด่วน

๒.๖ การปฏิบัติภายหลังการคัดเลือกทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ

๒.๖.๑ ประธานกรรมการคัดเลือก ต้องรายงานผลการคัดเลือกต่อแม่ทัพภาค ภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันเสร็จจากคัดเลือกของคณะกรรมการคัดเลือกจังหวัดนั้น หรือคณะนั้นและเก็บไว้เป็นหลักฐาน ในการตรวจสอบ จำนวน ๑ ชุด

๒.๖.๒ เมื่อกองทัพภาคได้รับรายงานผลการคัดเลือกแล้ว ให้สัสดีกองทัพภาคดำเนินการ สอบทานกับบัญชีรายชื่อทหารกองเกิน ซึ่งเก็บไว้ที่แผนกสัสดีกรุงเทพมหานคร / แผนกสัสดีจังหวัด พร้อมกับการสอบทานบัญชีเรียกทหารกองเกินเข้ากองประจำการ (แบบ สด. ๑๖) ประจำปี ให้เสร็จสิ้น ภายในเดือน พฤษภาคม ของทุกปี

๒.๘ การบรรจุ เวลาในการรับราชการ และการใช้สิทธิต่าง ๆ

๒.๘.๑ สัสดีเขต/สัสดีอำเภอ/ สัสดีกิ่งอำเภอ มีหน้าที่นำตัวทหารกองเกินที่ร้องขอ ซึ่งได้รับการคัดเลือกแล้วจากเขต / อำเภอ / กิ่งอำเภอส่งที่แผนกสัสดีกรุงเทพมหานคร/แผนกสัสดีจังหวัดพร้อมกับคนตรวจเลือกประจำปีเพื่อให้สัสดีกรุงเทพมหานคร / สัสดีจังหวัดส่งมอบแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายรับคน

๒.๘.๒ จังหวัดทหารบกในพื้นที่กองทัพภาค ซึ่งเป็นหน่วยที่ได้รับการบรรจุกำลังพลมีหน้าที่

๑) จัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายรับคน ไปรับคนที่ร้องขอ ซึ่งได้รับการคัดเลือกที่แผนกสัสดีกรุงเทพมหานคร / แผนกสัสดีจังหวัด และนำตัวขึ้นทะเบียนกองประจำการพร้อมกับทหารกองเกินที่เรียกมาตรวจเลือกซึ่งถูกเข้ากองประจำการในคราวตรวจเลือกนั้น

๒) แจ้งประสานเหล่าทัพ (กองทัพเรือ กองทัพอากาศ) ให้จัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายรับคน ไปรับคนร้องขอ และนำตัวขึ้นทะเบียนกองประจำการ

๒.๘.๓ ระยะเวลาในการรับราชการเป็นทหารกองประจำการโดยวิธีร้องขอตามระเบียบนี้ คงเป็นเช่นเดียวกับระยะเวลาในการรับราชการทหารกองประจำการ ซึ่งถูกตรวจเลือกเข้ามารับราชการในกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

๒.๙ การใช้สิทธิต่าง ๆ

๒.๙.๑ ผู้ร้องขอมีสสิทธิเข้ารับราชการทหารกองประจำการแผนกทหารบก ทหารเรือ หรือทหารอากาศ ในผลัดที่ ๑ ตามจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการในท้องที่กรุงเทพมหานคร/จังหวัดนั้น ๆ

๒.๙.๒ ผู้ร้องขอมีสสิทธิในการลดวันรับราชการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๖ และจะอ้างสิทธิดังกล่าวได้ต่อเมื่อได้แสดงหลักฐานสำเร็จการศึกษาต่อเจ้าหน้าที่ในวันรับสมัคร หรือต่อคณะกรรมการคัดเลือกในวันตรวจเลือก หรือต่อสัสดีกรุงเทพมหานคร/สัสดีจังหวัดก่อนนำตัวขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วแต่กรณี โดยต้องยื่นคำร้องขอสสิทธิลดวันรับราชการทหารกองประจำการในวันคัดเลือกหรือยื่นพร้อมกับใบสมัครก็ได้ เพื่อให้ สัสดีเขต / สัสดีอำเภอ / สัสดีกิ่งอำเภอเสนอคณะกรรมการคัดเลือกลงชื่อในวันคัดเลือก

๒.๙.๓ ผู้ร้องขอที่เลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการแผนกทหารบก ซึ่งคุณวุฒิการศึกษา สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือเทียบเท่า มีสิทธิสมัครสอบเข้าเป็นนักเรียนนายสิบทหารบกในอัตราส่วนตามที่กองทัพบกจัดสรรให้เป็นการเฉพาะในแต่ละปี

๒.๑๐ การปลด

การปลดทหารกองประจำการ ที่ร้องขอเข้ากองประจำการตามข้อ ๑๔ ออกจากกองประจำการ ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ หรือ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๑ แล้วแต่กรณี

๓. ระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์เข้ากองประจำการ โดยวิธีร้องขอ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ (ลง ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๔)

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง การรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ ลงวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖ และประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง ให้ทหารกองเกินที่ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ และทหารกองประจำการได้รับสิทธิเพิ่มเติม ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้^{๔๐}

๓.๑ ให้เพิ่มข้อความในหมวด ๑ ข้อ ๕.๕ และข้อ ๗.๑ แห่งระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ พ.ศ. ๒๕๔๓ ต่อจากคำว่า “หนังสือแสดงความยินยอม” เป็น “หนังสือแสดงความยินยอมและรับรอง”

๓.๒ ให้ยกเลิกข้อความในหมวด ๒ ข้อ ๘.๑ แห่งระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้ “๘.๑ คณะกรรมการคัดเลือก เริ่มเรียกชื่อเข้าตรวจร่างกาย และวัดขนาด ได้ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา เป็นต้นไป และให้สิ้นสุดการคัดเลือกในเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วคณะกรรมการคัดเลือกจะพิจารณารับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ที่ยื่นใบสมัครไว้หรือไม่ก็ได้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการคัดเลือก เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกพิจารณารับหรือไม่รับบุคคลใดแล้ว คำตัดสินของคณะกรรมการคัดเลือกให้ถือเป็นที่สุด”

๓.๓ ให้ยกเลิกข้อความในหมวด ๓ ข้อ ๑๕.๑ แห่งระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ พ.ศ. ๒๕๔๓ ตั้งแต่ “ยกเว้นในส่วนพื้นที่กองทัพภาคที่ ๓ จะรับเฉพาะแผนกทหารบกและทหารอากาศเท่านั้น” นอกนั้นคงเดิม

๓.๔ ให้เพิ่มข้อความในหมวด ๓ ข้อ ๑๕.๒ แห่งระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ พ.ศ. ๒๕๔๓ ต่อจากคำว่า “ผนวก ข” ความว่า “หรือยื่นพร้อมทั้งใบสมัครก็ได้ เพื่อให้สัสดีเขต/สัสดีอำเภอ / สัสดีกิ่งอำเภอเสนอคณะกรรมการคัดเลือกลงชื่อในวันตรวจเลือก”

^{๔๐} กองทัพบก, “ระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์เข้ากองประจำการ โดยวิธีร้องขอ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔”, กรุงเทพมหานคร : กองทัพบก, ๒๕๔๔, (อัครสำเนา).

๓.๕ ให้ยกเลิกข้อความใน หมวด ก ข้อ ๔ แห่งระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “๔. หมวด ข หนังสือแสดงความยินยอมและรับรองของบิดา มารดา หรือผู้ใช้อำนาจปกครอง”

๓.๖ ให้เพิ่มข้อความใน หมวด ข แห่งระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ พ.ศ.๒๕๔๓ เดิม “หนังสือแสดงความยินยอมของบิดา มารดา หรือผู้ใช้อำนาจปกครอง” เพิ่มข้อต่อจาก “ได้ร้องขอ (สมัคร) เข้าเป็นทหารกองประจำการ” ความว่า “และขอรับรองว่า นาย..... ไม่เป็นผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างเป็นผู้ต้องหา หรือจำเลยคดีอาญาหรืออยู่ในระหว่างถูกคุมประพฤติแต่อย่างใด” และเพิ่มข้อความ ในบรรทัด (ลงชื่อ) จากเดิม “(ลงชื่อ)..... ผู้ให้ความยินยอม” แก้เป็น “(ลงชื่อ)..... ผู้ให้ความยินยอมและรับรอง” ทั้งสองบรรทัด

๓.๗ ให้ยกเลิกข้อความในหมวด ก ใบนัดให้ไปตรวจร่างกายและวัดขนาด บ่อหน้าที่ ๒ แห่งระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน “ให้มาแสดงตนต่อคณะกรรมการคัดเลือก ณ ที่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๐.๐๐ นาฬิกา เพื่อตรวจร่างกายและวัดขนาด ซึ่งคณะกรรมการคัดเลือกจะพิจารณารับเฉพาะผู้ที่อยู่ในหลักเกณฑ์เป็นทหารกองประจำการได้ และจะเข้ารับราชการในกองประจำการตั้งแต่วันที่ทางราชการกำหนด

หากคณะกรรมการคัดเลือกพิจารณาแล้วไม่รับเข้าเป็นทหารกองประจำการ ถ้าอายุยังไม่ถึง ๒๑ ปีสามารถร้องขอ (สมัคร) ได้ในปีต่อไป แต่เมื่ออายุครบ ๒๑ ปีบริบูรณ์ในปีใดต้องไปเข้ารับการตรวจเลือกในเดือนเมษายนของปีนั้น ตามปกติ”

๓.๘ ให้เพิ่มข้อความในคำชี้แจงประกอบ หมวด จ ข้อ ๑ (๑๕) แห่งระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ พ.ศ.๒๕๔๓ ต่อจากข้อความเดิมว่า “ด้วยหมึกสีแดง” และเพิ่มข้อความในข้อ ๒ (๒๓) ต่อจากข้อความเดิมความว่า “สำหรับผู้ที่สมัครในปีที่ผ่านมาแต่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้หมายเหตุด้วยดินสอคำว่า “ปี.....ร้องขอ แต่มีผู้สมัครเกินจำนวน” และลงข้อความอื่น ๆ ที่ควรทราบ อาทิเช่น “ร้องขอ แผนก ทบ.” ขอสิทธิลดวันรับราชการ” “ไม่ขอสิทธิลดวันรับราชการ” และให้ผู้บันทึกลงชื่อกำกับไว้”

๔. เอกสารกองทัพบกชนวนู้ เรื่อง การตรวจเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการและการรับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์เข้าเป็นทหารกองประจำการโดยวิธีร้องขอ มีสาระสำคัญดังนี้

๔.๑ สิทธิและหน้าที่ของชายไทยที่ควรรู้เกี่ยวกับการเข้ารับราชการทหาร

สิทธิและหน้าที่ของชายไทยที่ควรรู้เกี่ยวกับการเข้ารับราชการทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๘๗ ได้กำหนดหน้าที่และสิทธิของชายไทยที่พึงรู้และจะต้องปฏิบัติตาม ดังนี้

๔.๑.๑ สิทธิในการลดวันรับราชการทหาร ข้าราชการกลาโหมพลเรือนชั้นสัญญาบัตร ข้าราชการตุลาการ คณะโตะยุติธรรม ข้าราชการอัยการ ข้าราชการฝ่ายตุลาการซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการชั้นตรี หรือเทียบเท่า ข้าราชการพลเรือนชั้นตรีหรือเทียบเท่า พนักงานเทศบาลชั้นตรีหรือเทียบเท่า ผู้สำเร็จชั้นอุดมศึกษา หรือสำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่า จับสลากถูกเป็นทหาร ๑ ปี ถ้าสมัครเป็นเพียง ๖ เดือน

๔.๑.๒ ผู้สำเร็จชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่ ๒ เทียบเท่า ผู้สำเร็จจาก โรงเรียนอาชีวศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้สำเร็จวิชาชีพหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๑ ปี จาก โรงเรียนอาชีวศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการจับสลากถูกเป็นทหาร ๒ ปี ถ้าสมัครเป็นเพียง ๑ ปี

๔.๑.๓ ผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหาร

- ๑) ชั้นปีที่ ๑ เป็นทหาร ๑ ปี ๖ เดือน ถ้าสมัครเป็นเพียง ๑ ปี
- ๒) ชั้นปีที่ ๒ เป็นทหาร ๑ ปี ถ้าสมัครเป็นเพียง ๖ เดือน
- ๓) ชั้นปีที่ ๓ ขึ้นทะเบียนเป็นทหารแล้วปลดเป็นกองหนุน โดยไม่ต้องเข้ารับราชการ (ไม่ต้องไปรับการตรวจเลือกให้ติดต่อกับ รด. นำตัวขึ้นทะเบียน)

๔) ผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหารจากต่างประเทศ ต้องให้กระทรวงกลาโหมรับรองเทียบกับผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหารของ รด. ก่อน แล้วจึงขอรับสิทธิตามที่กำหนดในกฎกระทรวง “

๔.๒ กำเดื่อน

๔.๒.๑ การขอสิทธิลดวันรับราชการทหาร ต้องนำหลักฐานแสดงคุณวุฒิโดยยื่นต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก โดยทำคำร้องไว้พร้อมทั้งขอใบรับหลักฐานจากเจ้าหน้าที่ด้วย

๔.๒.๒ ผู้เข้ารับการตรวจเลือก จะได้รับใบรับรองผลการตรวจเลือกฯ (แบบ สด.๔๗) จากประธานกรรมการในวันตรวจเลือกทุกคน

“กองทัพบก, “เอกสารกองทัพบกชนวนู้ เรื่อง การตรวจเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการและการรับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ”, กรุงเทพมหานคร: กองทัพบก, ๒๕๔๔, (อัดสำเนา).

๔.๓ หลักฐานสำคัญ

ใบรับรองผลการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหาร (แบบ สค. ๔๓) หรือที่เรียกว่า ใบผ่านการเกณฑ์ทหาร เป็นหลักฐานสำคัญที่ท่านจะต้องใช้แสดงต่อหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจและบริษัท ห้างร้าน เอกชน เพื่อประโยชน์ในการสมัครเข้าทำงานหรือขอเปลี่ยนบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ เมื่อบัตรฯ เดิมหมดอายุ

โปรคระวัง

ใช้ใบรับรองผลการตรวจเลือก (แบบ สค. ๔๓) ปЛОม มีความผิดติดคุก

ข้อสังเกต

ใบรับรองผลฯ ที่ถูกต้อง ท่านจะต้องได้รับจากประธานกรรมการตรวจเลือกฯ ในวันตรวจเลือกฯ เท่านั้น หากท่านได้รับจากบุคคลอื่นหรือวันอื่น หรือได้รับ โดยมีได้รับการตรวจเลือกฯ แสดงว่าเป็นใบรับรองผลฯ ปЛОม ซึ่งท่านจะมีความผิดต้องระวางโทษถึงจำคุก

ระวัง

อย่าหลงเชื่อการแอบอ้างหรือหลอกลวงของเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลใด ที่อ้างว่าจะช่วยเหลือให้ท่านพ้นจากการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารได้ เพราะนอกจากท่านจะได้รับใบรับรองผลฯ ปЛОมแล้ว ท่านจะถูกดำเนินคดีตามความผิดอีกด้วย

๔.๔ หน้าที่และสิทธิของทหารกองเกิน

ผู้ที่อยู่ในกำหนดเข้ารับการตรวจเลือกในเมษายนของปี คือ

๔.๔.๑ คนอายุ ๒๑ ปีบริบูรณ์

๔.๔.๒ คนอายุ ๒๒ ปี ถึง ๒๕ ปีบริบูรณ์ ที่ยังไม่เคยเข้ารับการตรวจเลือกและ / หรือผลการตรวจเลือกยังไม่เสร็จสิ้นไม่ว่ากรณีใด ๆ

๔.๔.๓ นิสิต นักศึกษา นักเรียน ที่อยู่ในระหว่างศึกษาจะได้รับการผ่อนผัน

บุคคลดังกล่าวแล้วข้างต้น ต้องไปรับหมายเรียกที่อำเภอภูมิลำเนาทหาร และไปเข้ารับการตรวจเลือกตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมายเรียก

ให้ผู้ที่จะเข้ารับการตรวจเลือก นำใบสำคัญ (แบบ สค. ๕) หมายเรียกฯ (แบบ สค. ๓๕) บัตรประจำตัวประชาชน ประภาศนียบัตร หรือหลักฐานการศึกษาฯ ไปแสดงในวันตรวจเลือกด้วย

๔.๕ การตรวจโรคทหารกองเกินก่อนการตรวจเลือก

๔.๕.๑ ผู้ที่จะเข้ารับการตรวจโรค คือ ทหารกองเกินผู้ที่มีโรคที่น่าขัดต่อการรับราชการทหาร หรือได้ผ่านการตรวจโรคจากโรงพยาบาลของส่วนราชการพลเรือนหรือเอกชนแล้ว

๔.๕.๒ โรคที่ควรเข้ารับการตรวจ คือ โรคที่ขัดต่อการรับราชการทหาร ซึ่งไม่สามารถตรวจด้วยตาเปล่าหรือต้องใช้เครื่องมือพิเศษทำการตรวจ ได้แก่ โรคที่เกี่ยวกับความผิดปกติของ ตา หู โรคหัวใจ

และหลอดเลือด โรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือด โรคระบบหายใจ โรคของระบบปัสสาวะ โรค หรือ ความผิดปกติของกระดูก ข้อ และกล้ามเนื้อ โรคของต่อมไร้ท่อ และภาวะผิดปกติของเมตาบอลิซึม โรค ดิคเซีย โรคทางประสาทวิทยา โรคทางจิตเวช และโรคอื่น ๆ เช่น ตับแข็ง เป็นต้น

๔.๕.๑ สถานที่เข้ารับการตรวจ คือ โรงพยาบาลสังกัด ทบ. ๑๕ แห่ง ได้แก่

ส่วนกลาง : รพ. พระมงกุฎเกล้า (กรุงเทพฯ) รพ. อานันทมหิดล (ลพบุรี) รพ. ค่ายพระราชต์ (ประจวบคีรีขันธ์) รพ.ร.ร. จปร. (นครนายก)

ทภ.๑ รพ. ค่ายจักรพงษ์ (ปราจีนบุรี) รพ. ค่ายสุรสีห์ (กาญจนบุรี) รพ. ค่ายอศิศร (สระบุรี) รพ. ค่ายนวมินทราชินี (ชลบุรี)

ทภ.๒ รพ. ค่ายสุรนารี (นครราชสีมา) รพ. ค่ายสรรพสิทธิประสงค์ (อุบลราชธานี) รพ. ค่าย วีรวัฒน์โยธิน (สุรินทร์) รพ. ค่ายกฤษณ์สีวะรา (สกลนคร)

ทภ.๓ รพ. ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (พิษณุโลก) รพ. ค่ายจिरประวัติ (นครสวรรค์) รพ. ค่ายสุรศักดิ์มนตรี (ลำปาง) รพ. ค่ายกาวิละ (เชียงใหม่)

ทภ.๔ รพ. ค่ายวชิราวุธ (นครศรีธรรมราช) รพ. ค่ายเสนาณรงค์ (สงขลา)

๔.๖.๔ เอกสารที่ต้องนำไปให้คณะกรรมการแพทย์ ทำการตรวจสอบได้แก่ บัตรประจำตัว ประชาชน ใบสำคัญ (แบบ สด.๕) และหมายเรียกเข้ารับราชการทหาร (แบบ สด.๓๕) ฉบับจริง และ สำเนาที่ลงนามรับรองแล้ว

๔.๖ สิทธิต่าง ๆ ที่ทหารกองเกินจะได้รับ

๔.๖.๑ สิทธิในการยกเว้น ผู้มีสิทธิได้รับการยกเว้น เช่น พระภิกษุ สามเณร นักกรรม นักบวช ศาสนาอื่น ๆ ครู นักศึกษาวิชาทหาร (รค.) ฯลฯ เป็นต้น เมื่อ ได้รับอนุมัติให้ยกเว้นแล้วไม่ต้องไปแสดงตน ในวันตรวจเลือก

๔.๖.๒ สิทธิในการผ่อนผัน ทางราชการผ่อนผันให้แก่บุคคลต่อไปนี้ คือ

บุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบิดา มารดา ซึ่งไร้ความสามารถหรือพิการ ทุพพลภาพ หรือชรา จนหาเลี้ยงชีพไม่ได้และ ไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู หรือต้องหาเลี้ยงบุตรซึ่งมารดาตายหรือหาเลี้ยงพี่ หรือน้อง ซึ่งหาเลี้ยงชีพไม่ได้และ ไม่มีผู้อื่นเลี้ยง

ผู้ที่ขอผ่อนผันประเภทนี้ จะต้องยื่นคำร้องขอผ่อนผันต่อนายอำเภอและต้องขอผ่อนผันทุกปี นิสิต นักศึกษา หรือนักเรียนในสถาบันการศึกษาที่กำหนดไว้ให้แจ้งต่อสถาบันการศึกษานั้น ๆ เพื่อดำเนินการขอผ่อนผันให้ต่อไป

ผู้ที่ผ่อนผันประเภทนี้ จะต้องไปรับหมายเรียก ฯ (แบบ สด.๓๕) และไปแสดงตนในวัน ตรวจเลือกด้วย หากปีใดมีคนส่งเข้าเป็นทหารพอที่จะได้รับสิทธิผ่อนผันไม่ต้องเป็นทหารเฉพาะปีนั้น สำหรับปีต่อ ๆ ไป ก็ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกัน

๔.๖.๓ ผู้ที่มาตรวจเลือกเห็นว่า คนควรได้รับการยกเว้นหรือผ่อนผันต้องนำหลักฐานมาแสดงต่อคณะกรรมการตรวจเลือกก่อนจับสลาก มิฉะนั้นถือว่าหมดสิทธิ

๔.๖.๔ ผู้ที่มาตรวจเลือกเห็นว่า การวัดขนาดของตนไม่ถูกต้องก็ให้คัดค้านในทันที เมื่อผ่านไปแล้วกรรมการอาจจะไม่พิจารณาให้

๔.๖.๕ ผู้ที่ถูกกำหนดให้เป็นทหารเห็นว่า คณะกรรมการตรวจเลือกตัดสินไม่ถูกต้อง หรือไม่ยุติธรรม ให้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการชั้นสูง (ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทนเป็นประธาน กรรมการและกรรมการอื่นอีก ๒ นาย) ได้ทันที แต่ถ้าถึงกำหนดที่จะต้องไปเป็นทหารกองประจำการ ก็ให้เข้าเป็นทหารก่อนจนกว่าจะได้รับคำตัดสินของคณะกรรมการชั้นสูง

๔.๖.๖ ผู้ที่ต้องเข้ากองประจำการ ประสงค์จะยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการชั้นสูง ก็ให้ยื่นตรงต่อคณะกรรมการชั้นสูงที่เดียวไม่ต้องผ่านผู้บังคับตามลำดับชั้น

๔.๖.๗ ทหารกองเกินที่วุฒิม.๖ และร้องขอเข้ากองประจำการในวันตรวจเลือก มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายสิบทหารบก ร้อยละ ๕๐ ของที่นั่งทั้งหมด

๔.๗ สิทธิของทหารกองประจำการที่จะได้รับ

การเป็นทหารกองประจำการ นอกจากจะได้รับการปลูกฝังให้เป็นลูกผู้ชายอย่างครบถ้วน และสมบูรณ์แล้ว ยังนับว่าเป็นผู้ที่มีความเสียสละอย่างสูงในการที่ได้เข้าไปรับใช้ประเทศชาติ เพื่อร่วมปกป้องอธิปไตยของชาติบ้านเมือง สมควรได้รับการยกย่องสรรเสริญอย่างยิ่ง สำหรับสิทธิทหารกองประจำการที่จะได้รับมีดังนี้

๔.๗.๑ ในด้านความเป็นอยู่ ท่านจะได้รับการเอาใจใส่ ดูแลอย่างดีโดยใกล้ชิด เช่น การกินอยู่ การกีฬา การพักผ่อน การรักษาพยาบาลยามเจ็บไข้ได้ป่วย ตลอดเวลาที่เป็นทหารกองประจำการ

๔.๗.๒ นอกจากนี้ยังได้รับเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน เครื่องใช้ประจำตัว ตามที่ทางราชการกำหนด

๔.๗.๓ ได้รับเบี้ยเลี้ยงวันละ ๕๐ บาท/คน และเงินเดือนทหารกองประจำการ เดือนละ ๒,๑๕๐-๒,๑๕๐ บาท เมื่ออยู่ในที่ตั้งหน่วย

๔.๗.๔ ผู้ที่มีวุฒิม.๖ และร้องขอเข้ากองประจำการ มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายสิบทหารบก ในส่วนของกองทัพบก ตามที่ ทบ. กำหนด (ร้อยละ ๕๐ ของที่นั่งศึกษาทั้งหมด)

๔.๗.๕ ส่งเสริมให้เรียนเพิ่มเติม (กศน.) ถึงชั้นมัธยมปลาย

๔.๗.๖ ฝึกอาชีพให้ก่อนปลดจากกองประจำการ ๑๔ อาชีพ

๕. ประกาศกองทัพบก เรื่อง ซึ่งแจ้งการรับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ และอายุ ๒๒-๒๕ ปีบริบูรณ์ การคัดเลือก และการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการกองประจำการปี ๒๕๕๐ กองทัพบก จะรับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ และอายุ ๒๒-๒๕ ปีบริบูรณ์เข้ารับราชการทหารกองประจำการ ในห้วงวันที่ ๓ มกราคม-๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และจะคัดเลือก และตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ในห้วงวันที่ ๑-๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงขอประกาศให้ประชาชนได้ทราบถึงแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการรับสมัคร และการตรวจเลือกทหารฯ ดังต่อไปนี้^{๔๔}

๕.๑ การรับสมัครและการคัดเลือกทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ และอายุ ๒๒-๒๕ ปีบริบูรณ์ เข้ารับราชการทหารกองประจำการ

ทหารกองเกินที่มีอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ (ผู้ที่เกิดในปี พ.ศ. ๒๕๓๒-๒๕๓๐) และอายุ ๒๒-๒๕ ปีบริบูรณ์ ที่ผ่านการตรวจเลือกแล้ว แต่ไม่ถูกเข้ากองประจำการ (ผู้ที่เกิดในปี พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๒๕) หากมีความประสงค์จะสมัครเข้ารับราชการทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ ตามประกาศกระทรวงกลาโหม สามารถยื่นใบสมัครได้ที่หน่วยสี่สี่เขต/อำเภอ/กิ่งอำเภอ ได้ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม เป็นต้นไป และจะสิ้นสุดการรับสมัครในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐ (เอกสารประกอบการรับสมัครสอบถามได้ที่หน่วยสี่สี่เขต/อำเภอ/กิ่งอำเภอ ทุกแห่ง) เมื่อได้ยื่นใบสมัครและรับใบนัดให้ไปตรวจร่างกาย และวัดขนาด ก็ให้ไปแสดงตนต่อคณะกรรมการคัดเลือก ตามวัน เวลา และสถานที่ ที่กำหนดไว้ในใบนัด

คณะกรรมการคัดเลือก จะทำการคัดเลือกทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ และอายุ ๒๒-๒๕ ปีบริบูรณ์ ก่อนทำการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ โดยจะคัดเลือกคนที่มีร่างกายสมบูรณ์ดี มีขนาดรอบตัว ตั้งแต่ ๗๖ เซนติเมตร ขึ้นไปในเวลาหายใจออก และมีขนาดสูงตั้งแต่ ๑ เมตร ๖๐ เซนติเมตร ขึ้นไป เข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการในผลิตภัณฑ์ ๑ แผนกทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ ถ้ามีผู้ร้องขอมากกว่าจำนวนที่ทางราชการต้องการก็ให้จับสลาก

ทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ และอายุ ๒๒-๒๕ ปีบริบูรณ์ ที่มีคุณสมบัติพิเศษจะได้รับสิทธิวันรับราชการทหารกองประจำการเช่นเดียวกับ ผู้ที่ร้องขอเข้ารับราชการทหารกองประจำการอายุ ๒๑ ปีทุกประการ โดยสามารถยื่นคำร้องขอสิทธิลดวันรับราชการ ได้ตั้งแต่วันที่ยื่นใบสมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการ และในวันที่ทำการคัดเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ สำหรับผู้ที่ไม่ประสงค์จะขอสิทธิลดวันรับราชการทหารน้อยกว่า ๒ ปี ก็จะต้องยื่นคำร้องสละสิทธิไว้เป็นหลักฐานด้วย ผู้สมัคร

^{๔๔} กองทัพบก, “ประกาศกองทัพบก เรื่อง ซึ่งแจ้งการรับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ และอายุ ๒๒-๒๕ ปีบริบูรณ์ การคัดเลือก และการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการกองประจำการปี ๒๕๕๐”, กรุงเทพมหานคร : กองทัพบก, ๒๕๕๐, (ยึดสำเนา).

เข้าเป็นทหารกองประจำการที่มีคุณวุฒิสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และอายุไม่เกิน ๒๑ ปีบริบูรณ์ มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายสิบทหารบก ในปี ๒๕๕๑ ในอัตราส่วน (โควตา) ร้อยละ ๔๐-๕๐ ของจำนวนที่นั่งศึกษานักเรียนนายสิบทหารบกทั้งหมด (แต่ต้องสอบได้ตามหลักเกณฑ์ที่ กรมยุทธศึกษาทหารบก กำหนด) ผู้ที่ร้องขอเข้ากองประจำการแผนกทหารอากาศ มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนง่าอากาศในอัตราส่วน (โควตา) ที่กองทัพอากาศกำหนด ในแต่ละปี ผู้ที่ร้องขอเข้ากองประจำการแผนกทหารเรือ จะมีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนง่าทหารเรือ โดยกองทัพเรือ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนเพิ่มพิเศษแก่ผู้ที่ร้องขอ ตามระยะเวลาที่รับราชการ ตามที่กองทัพเรือ กำหนดในแต่ละปี

๕.๒ การตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

สำหรับผู้ที่อยู่ในกำหนดต้องไปเข้ารับการตรวจเลือก ในเดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๐ คือ คนที่เกิด พ.ศ. ๒๕๒๕ และคนที่เกิด พ.ศ. ๒๕๒๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งยังไม่เคยเข้ารับการตรวจเลือก และหรือผู้ที่ได้รับการผ่อนผันในกรณีต่าง ๆ บุคคลดังกล่าวนี้ ให้ไปติดต่อขอรับหมายเรียกเข้ารับราชการทหาร จากเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานเขต หรือที่ว่าการอำเภอ หรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ซึ่งเป็นภูมิลำเนาทหารของคน ตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้

ในวันตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ากองประจำการ ขอให้ผู้ที่จะต้องไปเข้ารับการตรวจเลือกนำใบสำคัญทหารกองเกิน บัตรประจำตัวประชาชน หมายเรียกเข้ารับราชการทหาร และประกาศนียบัตร หรือหลักฐานการศึกษา ไปแสดงต่อคณะกรรมการตรวจเลือกด้วย

ผู้ใดหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่ไปรับหมายเรียกเข้ารับราชการทหาร หรือไม่ไปเข้ารับการตรวจเลือก หรือไปแต่ไม่เข้ารับการตรวจเลือก หรือไม่อยู่ในการตรวจเลือกแล้วเสร็จ จะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย สำหรับวิธีการตรวจเลือกคนส่งเข้ากองประจำการนั้น คณะกรรมการตรวจเลือกจะคัดเลือกคนที่ร่างกายสมบูรณ์ดี มีขนาดรอบตัว ตั้งแต่ ๗๖ เซนติเมตร ขึ้นไปในเวลาหายใจออกและมีขนาดสูงตั้งแต่ ๑ เมตร ๖๐ เซนติเมตร ขึ้นไปก่อน ถ้ามีจำนวนมากกว่าที่ทางราชการต้องการก็ให้จับสลาก

ในระหว่างการตรวจร่างกาย หรือวัดขนาด หากผู้เข้ารับการตรวจเลือก เห็นว่าคณะกรรมการตรวจเลือก ปฏิบัติไม่ถูกต้อง หรือมีข้อสงสัยประการใดก็ให้คัดค้าน หรือสอบถามในขณะนั้นได้สำหรับผู้ที่ต้องถูกเข้ากองประจำการ หากเห็นว่า คณะกรรมการตรวจเลือกตัดสินใจไม่ถูกต้อง หรือไม่ยุติธรรม ก็ให้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการชั้นสูงเพื่อพิจารณาใหม่ได้

ผู้ที่ผ่านการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการแล้วทุกคน จะได้รับใบรับรองผลการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ (แบบ สค.๔๓) โดยประธานกรรมการตรวจเลือกจะเป็นผู้มอบให้ในวันตรวจเลือก หากได้รับจากบุคคลอื่นหรือวันอื่น หรือได้รับ โดยมีได้เข้ารับการตรวจเลือกถือว่าเป็นเอกสารปลอม ซึ่งไม่ถูกต้องตามกฎหมาย สำหรับนักเรียน นิสิต/นักศึกษา ที่ได้

ยื่นความประสงค์ขอผ่อนผันแจ้งต่อสถาบันการศึกษาไว้แล้วนั้น มีหน้าที่ต้องไปรับหมายเรียกเข้ารับราชการทหาร และจะต้องไปแสดงตนต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ และตามกำหนดในหมายเรียกเข้ารับราชการทหารด้วย

ผู้ที่ประสงค์จะสละสิทธิจากการยกเว้นหรือผ่อนผัน เพื่อเข้ารับการตรวจเลือก ให้ยื่นร้องขอสละสิทธิต่อคณะกรรมการตรวจเลือก ก่อนเวลา ๑๒.๐๐ น. ของวันตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ผู้ที่มีคุณวุฒิพิเศษ จะได้รับสิทธิลดวันรับราชการทหารกองประจำการน้อยกว่า ๒ ปี เช่น ผู้ที่สำเร็จประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป ต้องนำหลักฐานไปแสดงต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ โดยยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่รับคำร้อง พร้อมกับแนบหลักฐานแสดงคุณวุฒิไปด้วย ในการนี้คณะกรรมการตรวจเลือกจะออกใบรับหลักฐานมอบให้แก่ผู้ที่ยื่นคำร้องไว้

ผู้ที่มีความประสงค์จะสมัครเข้ารับราชการทหารกองประจำการแผนกทหารบก ทหารเรือ หรือทหารอากาศ ตามที่การเรียกและส่งคนเข้ากองประจำการในท้องที่นั้น ๆ ซึ่งมีคุณวุฒิสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และอายุไม่เกิน ๒๓ ปีบริบูรณ์ มีสิทธิสมัครสอบเข้าเป็นนักเรียนนายสิบทหารบก นักเรียนจ่าทหารเรือ และนักเรียนจ่าอากาศ ให้ร้องขอต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ได้ตั้งแต่ถูกเรียกชื่อครั้งแรก และเรื่อยไปจนถึงก่อนการจับสลาก

ผู้ที่รู้หรือสงสัยว่าตนเองมีโรคที่น่าจะขัดต่อการรับราชการทหาร สามารถไปขอรับการตรวจโรคได้ที่โรงพยาบาลสังกัดกองทัพบก จำนวน ๑๕ แห่ง ตามที่กองทัพกำหนด โดยให้นำหมายเรียกเข้ารับราชการ ไปแสดงด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อทางราชการและตัวทหารกองเกินเอง สำหรับกลุ่มอาการโรคและโรงพยาบาลสังกัดกองทัพบก ที่รับการตรวจโรค ขอให้สอบถามรายละเอียดได้ที่ แผนกสถิติกองทัพบก แผนกสถิติจังหวัด และหน่วยสถิติเขต/อำเภอ/กิ่งอำเภอ ทุกแห่ง หรือโทรศัพท์สอบถามได้ที่ กองการสถิติ หน่วยบัญชาการกำลังสำรอง หมายเลข ๐-๒๒๒๓-๓๒๕๕, ๐-๒๒๒๓-๓๔๒๑

เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทหารกองเกินทุกคน หากผู้ใดทราบว่ามีกรช่วยเหลือกันในทางทุจริต เพื่อหลีกเลี่ยง ไม่ต้องเข้ารับราชการทหาร โปรดให้ความร่วมมือและแจ้งรายละเอียด อันมีหลักฐานสามารถที่จะสอบสวนเอาความผิดได้ ไปที่ ตู้ ปณ. ๒-๑๕๑ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐ เพื่อกองทัพบกจะได้ติดต่อสอบสวนดำเนินคดีแก่ผู้ที่ประพฤตินั้นต่อไป โดยจะสงวนชื่อนุคคลผู้หวังดีไว้เป็นความลับ และขออย่าได้หลงเชื่อว่าจะมีผู้ใดช่วยเหลือ โดยมอบใบรับรองผลการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหาร (แบบ สด. ๔๙) ให้ท่านได้ หากท่านไม่ได้เข้ารับการตรวจเลือก เพราะนอกจากท่านจะได้รับใบรับรองผลการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารปลอมแล้ว ยังมีความผิดตามกฎหมายอีกด้วย

ในที่สุดนี้ กองทัพบก หวังเป็นอย่างยิ่งว่าทหารกองเกินที่อยู่ในกำหนดเรียกเข้ารับการตรวจเลือกทุกคน จะสำนึกถึงหน้าที่อันสำคัญยิ่งของลูกผู้ชายไทย ในอันที่จะปฏิบัติตามกฎหมายรับราชการทหาร โดยไปแสดงตนเข้ารับการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดย

พร้อมเพรียงกัน และขอขอบคุณผู้ที่ร้องขอเข้ารับราชการทหารทุกคน ที่ให้ความไว้วางใจต่อกองทัพ ในอันที่จะเข้ารับการศึกษาฝึกฝน ให้มีระเบียบ วินัย เป็นกำลังสำคัญของชาติไทยต่อไป ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕

๒.๓ สภาพพื้นที่ของจังหวัดร้อยเอ็ด

๒.๓.๑ ประวัติจังหวัดร้อยเอ็ด

เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ได้ ๘ ปีเศษ พระมหากัสสปะพุทธสาวก ได้อัญเชิญ พระอัฐมรทศ (พระธาตุพนม) จากเมืองกุสินารา มาประดิษฐาน ณ คอยกัปปนคีรี หรือปณคีรี (ภูเก้าพร้าว) ขณะนั้นมีมหานครอยู่ ๔ นคร คือเมืองหนองหานหลวง (จ. สกลนคร) เมืองสาเกตนคร (จ. ร้อยเอ็ด) เมืองมรุกนคร (จ. นครพนม) และเมืองอินทรวปัฐนคร (กรุงพนมเปญ) นครทั้ง ๔ ได้จัดเวรผลัดเปลี่ยนดูแล ทำนุบำรุงพระอัฐมรทศราวละ ๓ ปี^{๔๖}

สาเกตนครมีความเจริญรุ่งเรืองสูงสุดสมัยพญาสุริยวงศา มีเมืองขึ้น ๑๑ เมือง ได้แก่ เมืองฟ้าแดด (อ. กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์) เมืองเปือย (บ้านเมืองเปือย อ. เมืองร้อยเอ็ด) เมืองทอง (บ้านเมืองทอง อ. เมืองร้อยเอ็ด) เมืองหงษ์ (บ้านเมืองหงษ์ อ. จตุรพักตรพิมาน) เมืองบัว (บ้านเมืองบัว อ. เกษตรวิสัย) เมืองคอง (บริเวณบ้านเมืองสรวง อ. เมืองสรวง) เมืองเชียงขวาง (บริเวณป่าช้าหลวง บ้านจาน อ. ธวัชบุรี) เมืองเชียงคิ (บ้านหัวโนน อ. ธวัชบุรี) และเมืองไพ (บ้านเมืองไพ อ. เสลภูมิ) ซึ่งสมัยนั้นคงจะเรียกว่า สาเกตนคร เมืองสิบเอ็ดผักกูด สิบแปดป่องเอี่ยม ชาวเก่าแก่คนใด ตามลักษณะที่มีเมืองขึ้นที่มีเส้นทางติดต่อเข้าออก ๑๑ เมือง หรือ ๑๑ ประตู หรืออีกในความเชื่อหนึ่งก็เห็นว่าคงจะมีวิหารกลางเมืองเป็นวิหารไม้ ๓ ชั้น ที่มี ๑๑ ประตู ๑๘ หน้าต่าง ๒๕ ชั้นบันได เป็นวิหารหลวงขนาดใหญ่ (สร้างด้วยไม้) และพังทลายไปตามกาลเวลา จึงหาหลักฐานยืนยันไม่ได้ สาเกตนครเจริญรุ่งเรืองสืบมาจนถึงสมัยผาแดง พระยาขอมธรรมิกราช ผู้ครอง นครหนองหานหลวงก็ทำลายสาเกตนครได้สำเร็จ เพราะผู้ครองนครสาเกต ไม่ตั้งอยู่ในทศพิธราชธรรม สาเกตนครเมืองสิบเอ็ดผักกูด ก็กลางเป็นเมืองร้างจนมีต้นกุ่ม (ผักกุ่ม) ขึ้นรอบเมืองจึงเรียกว่า บ้านกุ่มช้าง (ร้าง) ต่อมาสมัยอาณาจักรขอม ได้เลื่อมอำนาจลงในบริเวณนี้ อาณาจักรล้านช้าง (เมืองหลวงพระบาง) ได้มีอำนาจเข้ามาแทนที่จนกระทั่งใน สมัยกรุงศรีอยุธยา ในปี พ.ศ. ๒๒๕๖ (ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ มหาราช) พระเจ้าสร้อยศรีสมุทรพุทธางกูร กษัตริย์นครจำปาศักดิ์ ทราบว่า ร้อยเอ็ดเป็นเมืองร้าง จึงให้ ท้าวแก้วมงคลหรือจารย์แก้ว โอรสเจ้าศรีวิไชย ซึ่งเป็น โอรสของเจ้าองค์ศรีวรมงคลและเจ้าองค์ศรีวรมงคล เป็น โอรสของพระเจ้าศรีสัตนาคนหุต (เมืองเวียงจันทน์) จารย์แก้วคุมครัวประมาณ ๓,๐๐๐ คน มาตั้ง

^{๔๖} กองแผนงานและนโยบาย, “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. ๒๕๔๖”, ร้อยเอ็ด : องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด, ๒๕๔๘, (อัดสำเนา).

บ้านท่ง ต่อมายกฐานะขึ้นเป็นเมืองท่งหรือ เมืองท่ง (อ.สุวรรณภูมิ) พ.ศ. ๒๒๖๘ จารย์แก้วถึงแก่กรรม อายุได้ ๘๔ ปี มีบุตรชาย ๒ คน คือท้าวเม็ดช่ง คลอดเมื่อวันเกิดสุริยุปราคา และท้าวทน (หรือทนต์) บางฉบับว่ามี ๓ คน คือ ท้าวองค์หล่อหน่อคำ (หรือท้าวเพ) พระเจ้าสร้อยศรีสมุทรพุทธางกูรจึงตั้งท้าวเม็ด เป็นเจ้าเมือง ให้ท้าวทนเป็นอุปราช พ.ศ.๒๓๐๖ ท้าวเม็ดถึงแก่กรรม กรมการเมืองมีใบบอกไปยังนคร จำปาศักดิ์ จึงตั้งท้าวทนครองเมืองอยู่มาได้ประมาณ ๔ ปี ท้าวเชียงกับท้าวสูน (บุตรท้าวเม็ด) บาดหมาง กับท้าวทน ซึ่งเป็นอา จึงร่วมกับกรมการเมืองไปฟังพระบรมโฑธิสมภารสมเด็จพระบรมราชาที่ ๓ (พระที่นั่งสุริยยามรินทร์) กรุงศรีอยุธยา จึงได้โปรดเกล้าฯ ให้พระยากรมท่าและพระยาพรหม นำกำลัง มาพร้อมกันท้าวเชียงและท้าวสูน ท้าวทนได้ข่าวก็อพยพไพร่พล ไปอยู่บ้านกุดจอก (บ้านคางเมืองจอก อ. อาจสามารถ) ท้าวเชียงจึงได้เป็นเจ้าเมือง ท้าวสูนเป็นอุปราชเมืองท่งก็ขาดจากการปกครองของนคร จำปาศักดิ์ เข้าอยู่ในอำนาจกรุงศรีอยุธยาตั้งแต่นั้นมา ต่อมา โปรดเกล้าฯ ให้พระยาพรหม พระยากรมท่า ยกทัพมาเพื่อว่ากล่าวให้ท้าวทนกับท้าวเชียงและท้าวสูนให้ประนีประนอมกัน

พ.ศ. ๒๓๑๕ พระยาพรหม พระยากรมท่า ปรีกษากับท้าวเชียงกับท้าวสูน แล้วเห็นว่าที่ตั้งเมือง เป็นเนินสูงอยู่ใกล้ลำน้ำเซ (ปัจจุบันคือลำน้ำเสียว) น้ำไหลแรงเซาะตลิ่งชำญมิไม่เหมาะสม จึงมีใบบอก ไปยังพระเจ้ากรุงธนบุรีขอย้ายเมือง ไปตั้งตำบลคงเท้าสาร ห่างจากเดิม ๑๐๐ เส้น ซึ่งเป็นที่ตั้งเมืองเก่า ชำญมิตี ตั้งชื่อว่าเมืองสุวรรณภูมิ ตั้งท้าวโธ่บุตรท้าวเชียงเป็นพระยารัตนวงศาเป็นเจ้าเมืองสุวรรณภูมิ (หรือศรีภูมิ) สร้างหลักเมืองและวัดพร้อมกัน ๒ วัด คือ วันกลางและวัดใต้

พ.ศ. ๒๓๑๘ ท้าวทนซึ่งไปอยู่คางเมืองจอกได้เข้าหาพระยาพรหม พระยากรมท่า ซึ่งเห็นว่าท้าวทน มีบ่าวไพร่มากประมาณ ๖,๐๐๐ คน จึงมีใบบอกไปยังกรุงธนบุรีขอตั้งท้าวทนเป็นเจ้าเมือง โดยยกบ้าน กุ่มฮ้าง ซึ่งเป็นเมืองร้อยเอ็ดเก่า ยกขึ้นเป็นเมืองร้อยเอ็ดตามเดิม ตั้งท้าวทนเป็นพระขัติยะวงษา (ท้าวทน คือต้นตระกูล ธนสีลังกูรปัจจุบัน)

พ.ศ. ๒๓๒๖ พระขัติยะวงษา (ท้าวทน) ถึงแก่กรรม มีบุตร ๓ คน คือ ท้างสีลัง ท้าวภู ท้าวอ่อน โปรดเกล้าฯ ตั้งท้าวสีลังเป็นพระขัติยะวงษา เจ้าเมืองให้ท้าวภูเป็นอุปราชเมือง

พ.ศ. ๒๓๓๐ ท้าวสูนเจ้าเมืองสุวรรณภูมิถูกทิด โคตรพินถึงแก่กรรม จึงโปรดเกล้าฯ ตั้งท้าวอ่อน เป็นบุตร พระขัติยะวงษา (ท้าวทน) ซึ่งถวายเป็นมหาดเล็กอยู่กรุงเทพฯ ให้เป็นเจ้าเมืองสุวรรณภูมิ

พ.ศ. ๒๔๓๓ มีการจัดการปกครองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ออกเป็น ๔ บริเวณ ร้อยเอ็ด เป็นบริเวณหนึ่งขึ้นต่อเมืองอุบลและนครจำปาศักดิ์

พ.ศ. ๒๔๓๔ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแบ่งเป็น ๒ มณฑล ร้อยเอ็ดขึ้นต่อมณฑล “ลาวกาว” ซึ่งต่อมาเป็นมณฑลตะวันออกเฉียงเหนือ และมณฑลอีสานตามลำดับ

พ.ศ. ๒๔๕๑ ได้เปลี่ยนชื่อ “บริเวณร้อยเอ็ด” เป็นจังหวัดร้อยเอ็ด

พ.ศ. ๒๔๕๕ มณฑลอีสาน แยกเป็น ๒ มณฑล ได้แก่ มณฑลอุบล และมณฑลร้อยเอ็ด

พ.ศ. ๒๕๕๕ ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้ยุบมณฑลต่าง ๆ มณฑลร้อยเอ็ด จึงเปลี่ยนเป็นจังหวัดร้อยเอ็ดจนถึงปัจจุบัน

๒.๓.๒ อาณาเขต

จังหวัดร้อยเอ็ดตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๕ องศา ๒๔ ลิปดาเหนือ ถึงเส้นรุ้งที่ ๑๖ องศา ๑๕ ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๓ องศา ๑๗ ลิปดาตะวันออก ถึงเส้นแวงที่ ๑๐๔ องศา ๒๒ ลิปดาตะวันออกอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ประมาณ ๕๑๒ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๘,๒๕๕.๔๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๕,๑๘๗,๑๕๕ ไร่ คิดเป็นพื้นที่ร้อยละ ๕.๑ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือร้อยละ ๑.๖ ของพื้นที่ทั่วประเทศ

จังหวัดร้อยเอ็ดมีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอกมลาไสย อำเภอกุฉินารายณ์ และอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ และอำเภอกำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอลือชัยบุรี และอำเภอท่าคันโท จังหวัดสุรินทร์ และอำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอลือเมฆา อำเภอมหาชนะชัยอำเภอเมืองยโสธร และอำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย และอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

๒.๓.๓ เขตการปกครอง

จังหวัดร้อยเอ็ดแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๗ อำเภอ ๓ กิ่งอำเภอ ๑๕๒ ตำบล ๒,๔๑๒ หมู่บ้าน และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓ รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๑๗ แห่ง (เทศบาลเมือง ๑ แห่ง และเทศบาลตำบล ๑๖ แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๘๖ แห่ง

๒.๓.๔ ข้อมูลประชากรในจังหวัดร้อยเอ็ด

จังหวัดร้อยเอ็ดมีประชากร ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมทั้งสิ้น ๑,๓๑๐,๒๕๕ คน แยกเป็นชาย ๖๕๔,๕๐๘ คน หญิง ๖๕๕,๗๔๗ คน โดยมีอำเภอที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด ๑๑๘,๗๘๕ คน รองลงมา ได้แก่ อำเภอเสลภูมิ มีจำนวน ๑๐๘,๐๖๓ คน และอำเภอสว่างภูมิ มีจำนวน ๑๐๖,๔๕๑ คน สำหรับอำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด คือ อำเภอจังหาร โดยมีอัตราความหนาแน่น ๒๕๕ คน/ตร. กม. รองลงมา ได้แก่ อำเภอเมือง มีอัตราความหนาแน่น ๒๔๐ คน/ตร. กม.

และกิ่งอำเภอเชิงขวัญ มีอัตราความหนาแน่น ๒๑๕ คน/ตร. กม. โดยอัตราความหนาแน่นโดยเฉลี่ยของจังหวัดอยู่ในระดับ ๑๕๘ คน/ตร. กม.^{๔๗}

๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ร.อ. ทรงพล บัวทอง ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการร้องขอ (สมัคร) เข้าร่วมราชการทหารกองประจำการของทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ : ศึกษากรณีเฉพาะทหารกองเกินที่มีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาวิจัยพบว่า “การตัดสินใจมาจากหลายสาเหตุ ประกอบด้วย ความรู้สึกชื่นชอบในสถาบันทหาร ต้องการรับใช้ชาติ ต้องการรู้จักการใช้ชีวิตความเป็นอยู่แบบทหาร การยอมรับจากผู้อื่นเป็นเกียรติแก่ตนเองและครอบครัว การสนับสนุนให้การศึกษาต่อ โครงการการศึกษานอกโรงเรียนการได้รับสิทธิด้านสวัสดิการในระหว่างที่รับราชการและการฝึกอบรมวิชาชีพก่อนปลดจากกองประจำการ จะเห็นได้ว่า ปัจจัยเหล่านี้ มีทั้งปัจจัยแรงจูงใจที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน และพบว่า ผู้สมัครส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อกองทัพบกและสนับสนุนบทบาทของกองทัพบกว่าเป็นผลดี และจะมีประโยชน์ต่อกองทัพบกจะนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบทหารกองประจำการของกองทัพบกไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น”^{๔๘}

พ.อ. มนต์รี ช้างพลายแก้ว ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการในการฝึกวิชาอาชีพของทหารกองประจำการ สังกัดกรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ ผลการศึกษาพบว่า “ความต้องการในการฝึกอบรมวิชาชีพ ในเรื่องระดับการเลือกฝึกวิชา ชีพของทหารกองประจำการจำแนกตามตายวิชาที่กองทัพบกกำหนด อยู่ในระดับปานกลางและในเรื่อง เหตุผลในการตัดสินใจเลือกฝึกอบรมวิชาอยู่ในระดับมาก และพบว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่าง ผลัดที่เข้าประจำการวุฒิการศึกษาก่อนเข้ารับราชการ และอาชีพก่อนเข้ารับราชการกับความต้องการ ในการฝึกอบรมวิชาชีพในเรื่องระดับการฝึกวิชาชีพเป็นรายวิชา มีความสัมพันธ์กันระหว่างรายได้”^{๔๙}

^{๔๗} เรื่องเดียวกัน.

^{๔๘} ร.อ. ทรงพล บัวทอง, “ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการร้องขอ (สมัคร) เข้าร่วมราชการทหารกองประจำการของทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ : ศึกษากรณีเฉพาะทหารกองเกินที่มีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่จังหวัดชลบุรี”, รายงานการค้นคว้าอิสระ, (บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง), ๒๕๔๔, ๗๕ หน้า.

^{๔๙} พ.อ. มนต์รี ช้างพลายแก้ว, “ความต้องการในการฝึกวิชาอาชีพของทหารกองประจำการ สังกัดกรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์”, วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๖, ๕๘ หน้า.

พ.อ. เสน่ห์ ถีนิยม ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปี บริบูรณ์ ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณี พื้นที่ค่ายประเสริฐสงคราม อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า “ข้อมูลเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจ ซึ่งประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์ การได้รับสิทธิลดเวลารับราชการน้อยกว่า ๒ ปี สภาวะเศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ในหน่วยทหาร เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ทหารกองเกิน อายุ ๑๘-๒๐ ปี บริบูรณ์ ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการซึ่งกองทัพบกได้ใช้กลยุทธ์ในการณรงค์ โดยใช้การประชาสัมพันธ์ให้ทราบหลายชนิด อาทิเช่น สื่อทางโทรทัศน์ วิทยุ ชูครณรงค์ประชาสัมพันธ์ แผ่นโฆษณาประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่สถิติ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ภาครัฐต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นเหตุให้ร้องขอ (สมัคร) เข้าเป็นทหารกองประจำการ คิดเป็นร้อยละ ๗๑”^{๕๐}

พ.อ. กฤษณะ เกิดทองคำ ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบต่อกองทัพบก จากการรับทหารกองเกิน อายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ที่ร้องขอ (สมัคร) เข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการ พบว่า “การฝึกตามวงรอบประจำปีของกองทัพบก หน่วยไม่สามารถฝึกได้ครบทุกหลักสูตร, การบรรจุกำลังตามแผนป้องกันประเทศไม่สามารถบรรจุกำลังพลได้เกินร้อยละ ๕๐ ของอัตราเต็ม ถ้าบรรจุได้ก็อยู่ในเวลาที่สั้นลง และประการสุดท้าย ความพร้อมของทหารกองประจำการอายุ ๑๘-๒๐ ปี มีน้อยกว่าพลทหารที่มีอายุ ๒๑ ปีขึ้นไป”^{๕๑}

พ.อ. สมหมาย ลพคำเลิศ ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยและผลกระทบจากการรับทหารกองเกิน อายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ที่ร้องขอเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการ : ในพื้นที่ค่ายอดิศร อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า “แรงจูงใจซึ่งประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์ การได้รับสิทธิลดเวลารับราชการน้อยกว่า ๒ ปี และสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ทหารกองเกิน อายุระหว่าง ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ร้องขอ(สมัคร)เข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการ ซึ่งกองทัพบกใช้กลยุทธ์ในการรณรงค์ โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์หลายชนิด อาทิ สื่อทางโทรทัศน์ วิทยุชูครณรงค์ประชาสัมพันธ์ แผ่นโฆษณาประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่สายงานสถิติ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ภาครัฐต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนความคิดเห็นของผู้บังคับหน่วยและฝ่ายอำนวยการ คือหน่วยจะขาดอัตรากำลังพลทำให้เกิดผลกระทบ

^{๕๐}พ.อ. เสน่ห์ ถีนิยม, “ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณี พื้นที่ค่ายประเสริฐสงคราม อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด”, รายงานการวิจัย, (บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง), ๒๕๕๖, ๑๐๔ หน้า.

^{๕๑}พ.อ. กฤษณะ เกิดทองคำ, “ผลกระทบต่อกองทัพบก จากการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ที่ร้องขอ (สมัคร) เข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการ”, รายงานการศึกษาอิสระ, (บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการทัพบกสถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง), ๒๕๕๖, ๕๗ หน้า.

กับหน่วยในด้านความพร้อมรบลดลง นอกจากนี้ความพร้อมของทหารกองเกิน อายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ร้องขอ (สมัคร) เข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการ การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา สภาพจิตใจ และร่างกายจะไม่เท่ากับทหารกองเกินอายุ ๒๑ ปีขึ้นไป”^{๕๒}

พ.ท. สิทธิพร มุสิกะสิน ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการสมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการของทหารกองเกินที่มีอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ โดยวิธีร้องขอ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ “ทหารกองเกินครั้งหนึ่งที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกือบทั้งหมดยังเป็นโสด และพบว่าสองในห้าต้องการรับราชการหลังปลดประจำการเพื่อความก้าวหน้าและต้องการเกียรติยศชื่อเสียง ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการนี้ พบว่าสื่อที่มีผลต่อการรับทราบข่าวสารมากที่สุดคือสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อที่มีผลในการรับรู้ข่าวสารน้อยที่สุด คือการประชาสัมพันธ์โดยเจ้าหน้าที่รัฐ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจโดยรวมมี ๒ ตัวแปรคือ ระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว และอาชีพก่อนรับราชการทหาร และระดับแรงจูงใจในการสมัคร เข้าเป็นทหารกองประจำการมากที่สุดคือแรงจูงใจด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัวคั้งนั้น ถ้าต้องการให้ทหารกองเกินที่มีอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ สมัครเข้ามาเป็นทหารกองประจำการมากขึ้น หน่วยที่เกี่ยวข้องควรจะได้ปรับปรุง และเพิ่มการประชาสัมพันธ์โครงการ โดยใช้เจ้าหน้าที่ที่เป็นบุคคลให้มากขึ้น จากการวิจัยนี้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการปรับปรุงวิธีการรับสมัครทหารกองประจำการ และสามารถใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการด้านสวัสดิการ การให้การศึกษาเพิ่มเติม การฝึกอาชีพ และด้านอื่น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ทหารกองเกินสมัครเข้ามาเป็นทหารมากขึ้น จะได้พัฒนาไปสู่ระบบอาสาสมัครต่อไป”^{๕๓}

พ.ท. กฤษณ์ สุนทรธรรม ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การรับทหารกองเกินประเภทสมัครใจเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษากรณีกองพลทหารม้าที่ ๒ รักษาพระองค์ ผลการวิจัยพบว่า “ผลกระทบต่อนหน่วยจะเกิดขึ้นเมื่อ ทหารกองประจำการ ดังกล่าว ปลดประจำการไป ทำให้มีกำลังพลไม่เพียงพอตามอัตราบรรจุที่กองทัพบกกำหนด หน่วยต้องรอให้ทหารกองเกินที่ผ่านการคัดเลือกเข้ามาผ่านการฝึก

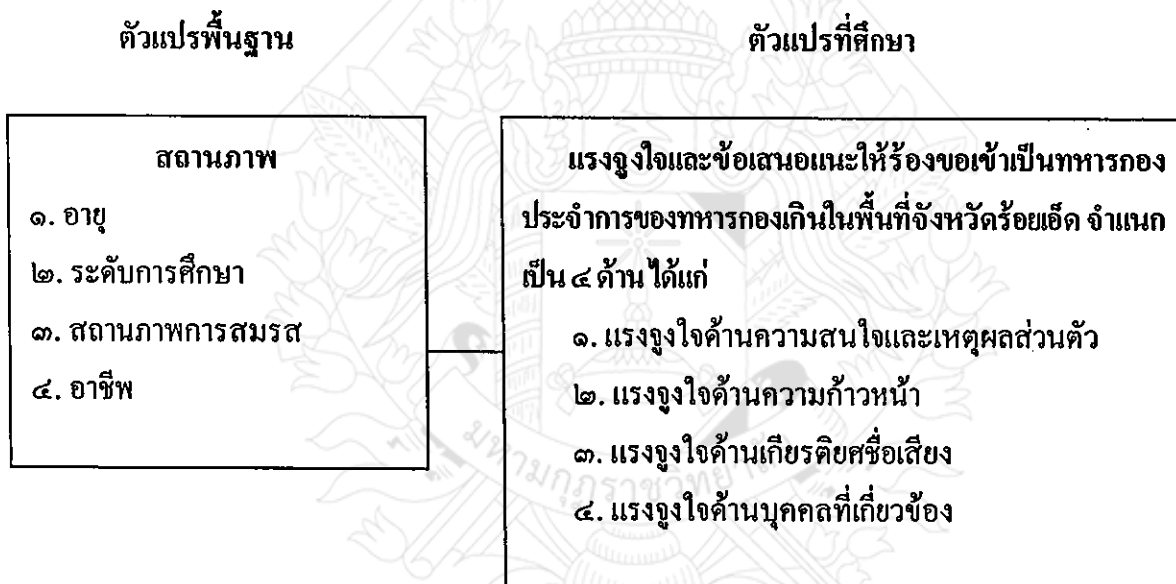
^{๕๒}พ.อ. สมหมาย ลพกล้าเลิศ, “การศึกษาปัจจัย และผลกระทบจากการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ที่ร้องขอเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการ : ในพื้นที่ค่ายอดิศร อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี”, รายงานการค้นคว้าอิสระ, (บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง), ๒๕๔๗, ๕๐ หน้า.

^{๕๓}พ.ท. สิทธิพร มุสิกะสิน, “แรงจูงใจในการสมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการของทหารกองเกินที่มีอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ โดยวิธีร้องขอ”, วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๗, ๘๐ หน้า.

วิชาทหารในขั้นต้นเรียบร้อยก่อน (ระยะเวลา ๑๐ สัปดาห์) จึงสามารถบรรจทดแทนได้การห้ามบรรจุในตำแหน่งทหารบริการนั้นไม่มีผลกระทบใดๆ หน่วยสามารถบรรจุลงในตำแหน่งอื่น ๆ ได้ความพร้อมและประสิทธิภาพของทหารกองประจำการอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ผลการศึกษพบว่ายังมีความพร้อมไม่เท่ากับทหารกองประจำการ อายุ ๒๑ ปีขึ้นไป ทั้งในเรื่อง จิตใจ สภาพร่างกาย และความรับผิดชอบในการทำงาน จึงสรุปได้ว่า ทหารกองประจำการอายุ ๒๑ ปีขึ้นไป มีความพร้อม และประสิทธิภาพในการทำงานมากกว่า”^{๕๔}

๒.๕ กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการของทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้ผู้วิจัยบูรณาการมาจากทฤษฎีแรงจูงใจของเฮอริซเบอร์ก (Herzberg) และทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow' Theory of Human Motivation) สรุปได้ว่าแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการของทหารกองเกินเกิดขึ้นจากแรงจูงใจ ๔ ด้าน ดังนี้

^{๕๔}พ.ท. กฤษณ์ สุนทรธรรม, “การรับทหารกองเกินประเภทสมัครใจเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษากรณีกองพลทหารม้าที่ ๒ รักษาพระองค์”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๘, ๗๓ หน้า.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณีทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอวิธีการดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๓.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓ การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ทหารกองเกินที่ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการประจำปี ๒๕๕๐ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๒๒๐ นาย

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ สถานภาพแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส และอาชีพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ซึ่งข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบเลือกตามระดับแรงจูงใจจำนวน ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ

๓.๓ การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนดังนี้

๓.๓.๑ ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๒ ร่างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้เกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ

๓.๓.๓ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบสำนวนภาษา ความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม และปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

๓.๓.๔ เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขความเที่ยงตรงทั้ง โครงสร้าง และเนื้อหา (Construct and Content Validity) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

๑. รศ. พิเศษ ดร. จรัส พยัคฆราชศักดิ์ อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ร้อยเอ็ด

๒. ผศ. ดร. เดชา ใจกลาง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

๓. พ.ท. ปิยะชาติ ประสานนาม หัวหน้าแผนก หน่วยบัญชาการกำลังสำรอง

๓.๓.๕ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-efficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยที่ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ๐.๘๗

๓.๓.๖ นำแบบสอบถามที่คัดเลือกรายชื่อไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๔.๑ การดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑) จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนประชากร

๒) ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ไปยังสัสดีจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย

๓.๔.๒ การจัดกระทำข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมดำเนินการจัดกระทำ ดังนี้

๑) ตรวจสอบให้คะแนนคำตอบ แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ในแต่ละข้อ

๒) ตรวจสอบให้คะแนนที่ได้จากการตรวจสอบลงในกระดาษหัตสแล้วป้อนเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ และประมวลผลต่อไป

๓) ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิดที่ผู้ตอบเหตุผล หรืออธิบายตัดสินใจดำเนินการเก็บรวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่ตามประเด็นที่ศึกษา แล้ววิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๕.๑ การแปลผลข้อมูล ข้อมูลที่วิเคราะห์จากแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยแปลผลจากค่าเฉลี่ย โดยกำหนดช่วงคะแนน (Class Interval) ดังนี้*

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๔.๕๐-๕.๐๐	หมายถึง	มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๓.๕๑-๔.๕๐	หมายถึง	มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๒.๕๑-๓.๕๐	หมายถึง	มีแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๑.๕๑-๒.๕๐	หมายถึง	มีแรงจูงใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๑.๐๐-๑.๕๐	หมายถึง	มีแรงจูงใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๓.๕.๒ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

๑) ค่าร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

๒) ค่าเฉลี่ย μ คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคน

๓) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum (x - \mu)^2}{N}}$$

เมื่อ	σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	μ	แทน	ผลรวมกำลังสอง ของคะแนนในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนข้อมูลจากประชากรทั้งหมด
	Σ	แทน	ผลรวม

๔) ค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (α) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณีทหารกองเกิน
ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

๔.๑ ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

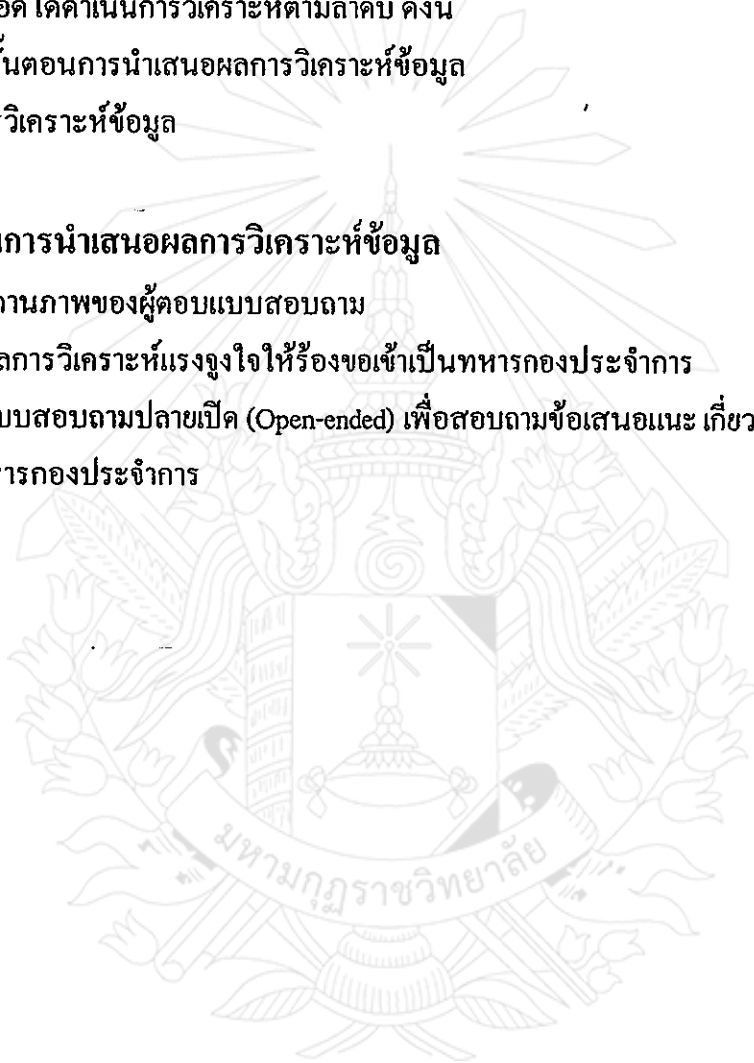
๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแรงจูงใจ
ให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ ๑-๔

ตารางที่ ๑ จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
๑๘-๒๐ ปี บริบูรณ์	๑๕๔	๗๐.๐๐
๒๑ ปี บริบูรณ์	๕๓	๒๔.๑๐
๒๒-๒๕ ปี บริบูรณ์	๑๓	๕.๙๐
รวม	๒๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ พบว่า ทหารกองเกินมีอายุระหว่าง ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ จำนวน ๑๕๔ นาย (ร้อยละ ๗๐.๐๐) รองลงมา มีอายุระหว่าง ๒๑ ปี บริบูรณ์ จำนวน ๕๓ นาย (ร้อยละ ๒๔.๑๐) และมีระหว่าง ๒๒-๒๕ ปี บริบูรณ์ จำนวน ๑๓ นาย (ร้อยละ ๕.๙๐)

ตารางที่ ๒ จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	๔	๑.๘๒
ประถมศึกษา	๑๕	๖.๘๒
มัธยมศึกษาตอนต้น	๒๘	๑๒.๗๓
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๓๗	๑๖.๘๒
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	๓๓	๑๕.๐๐
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.)	๕๕	๒๕.๐๐
ปริญญาตรี	๔๘	๒๑.๘๑
รวม	๒๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ พบว่า ทหารกองเกินสำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน ๕๕ นาย (ร้อยละ ๖๕.๗๐) รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๔๘ นาย (ร้อยละ ๒๑.๘๑) และสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๓๗ นาย (ร้อยละ ๑๖.๘๒)

ตารางที่ ๓ จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพการสมรส		
โสด	๒๐๕	๕๓.๑๘
สมรส	๑๕	๖.๘๒
รวม	๒๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ พบว่า ทหารกองเกินมีสถานภาพโสด จำนวน ๒๐๕ นาย (ร้อยละ ๕๓.๑๘) และสมรส จำนวน ๑๕ นาย (ร้อยละ ๖.๘๒)

ตารางที่ ๔ จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
ประกอบอาชีพส่วนตัว	๓๑	๑๔.๑๐
ว่างงาน	๕๔	๒๐.๐๐
นักเรียน / นักศึกษา	๓๗	๑๖.๘๑
ทำนา / เกษตรกรรม	๔๔	๒๐.๕๕
รับจ้าง	๔๗	๒๑.๓๗
พนักงานบริษัทเอกชน	๕	๒.๒๗
ค้าขาย	๒	๐.๙๑
รวม	๒๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ พบว่า ทหารกองเกินมีอาชีพก่อนร้องขอ คือว่างงาน จำนวน ๕๔ นาย (ร้อยละ ๒๐.๐๐) รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน ๔๗ นาย (ร้อยละ ๒๑.๓๗) และประกอบอาชีพทำนา / เกษตรกรรม จำนวน ๔๔ นาย (ร้อยละ ๒๔.๕๔)

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ ๕-๘
ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	รายด้าน	ระดับแรงจูงใจ		
		μ	σ	แปลผล
๑.	ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว	๓.๘๗	๐.๖๑	มาก
๒.	ด้านความก้าวหน้า	๓.๖๒	๐.๗๕	มาก
๓.	ด้านเกียรติยศชื่อเสียง	๓.๘๔	๐.๕๖	มาก
๔.	ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	๓.๖๒	๐.๗๕	มาก
โดยรวม		๓.๕๕	๐.๗๑	มาก

(N = ๒๒๐)

จากตารางที่ ๕ พบว่า ทหารกองเกินมีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = ๓.๕๕$, $\sigma = ๐.๗๑$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทหารกองเกินมีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว ($\mu = ๓.๘๗$, $\sigma = ๐.๖๑$) ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ($\mu = ๓.๘๔$, $\sigma = ๐.๕๖$) ด้านความก้าวหน้า ($\mu = ๓.๖๒$, $\sigma = ๐.๗๕$) และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ($\mu = ๓.๖๒$, $\sigma = ๐.๗๕$)

ตารางที่ ๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ
ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว

ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ระดับแรงจูงใจ		
		μ	σ	แปลผล
๑.	ท่านเคยเห็นทหารฝึกกันจึงทำให้เกิดความสนใจ	๓.๐๑	๐.๘๕	ปานกลาง
๒.	อาชีพทหารเป็นอาชีพที่ฝึกให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย	๓.๗๖	๐.๕๒	มาก
๓.	อาชีพทหารเป็นอาชีพที่ดีและมีสวัสดิการมากกว่าอาชีพอื่น	๔.๔๕	๐.๔๖	มาก
๔.	ท่านมีความสนใจที่จะประกอบอาชีพทหารอยู่แล้วจึงสมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการ	๓.๘๓	๐.๖๖	มาก
๕.	ท่านสมัครเข้าเป็นทหารเพราะอยากได้สมุดประจำตัว กองทุนไปสมัครเข้าทำงาน	๓.๗๓	๐.๕๘	มาก
๖.	การเป็นทหารสามารถพัฒนาบุคลิกภาพของท่านได้	๓.๖๕	๐.๖๒	มาก
๗.	ท่านสมัครเป็นทหารเพราะต้องการหาคณะทางทหาร เร็วขึ้น จะได้ไม่เป็นอุปสรรคในการศึกษาต่อ	๓.๗๖	๐.๗๕	มาก
๘.	ท่านเห็นว่าหน่วยงานราชการ โดยเฉพาะกองทัพบก ได้ใช้สื่อประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางทั้งโทรทัศน์ วิทยุและแผ่นโฆษณา เป็นเหตุให้เกิดความร้องขอเข้า เป็นทหารกองประจำการ	๔.๔๔	๐.๔๐	มาก
๙.	การให้คำแนะนำโดยตรงของเจ้าหน้าที่สัสดีต่อทหาร กองเกินเมื่อมาติดต่อยุทธการ ณ ที่ตั้งของหน่วยหรือ พบปะในภูมิลำเนาของทหารกองเกิน เป็นผลให้มี การร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ	๓.๓๔	๐.๗๑	ปานกลาง
๑๐.	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ในการเชิญ ชวนให้มีการร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ	๔.๖๔	๐.๕๕	มากที่สุด
๑๑.	คำแนะนำชักจูงจากทหารกองประจำการซึ่งเป็นรุ่นพี่ หรือเพื่อน เป็นเหตุให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ	๓.๔๕	๐.๖๕	ปานกลาง
โดยรวม		๓.๘๗	๐.๖๑	มาก

(N = ๒๒๐)

จากตารางที่ ๖ พบว่า ทหารกองเกินมีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = ๓.๘๗, \sigma = ๐.๖๑$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทหารกองเกินมีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว อยู่ในระดับมากที่สุด ๑ ข้อ ระดับมาก ๗ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๓ ข้อ ลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ในการเชิญชวนให้มีการร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ($\mu = ๔.๖๔, \sigma = ๐.๕๕$) อาชีพทหารเป็นอาชีพที่ดี และมีสวัสดิการมากกว่าอาชีพอื่น ($\mu = ๔.๔๕, \sigma = ๐.๔๖$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เคยเห็นทหารฝึกกันจึงทำให้เกิดความสนใจ ($\mu = ๓.๐๑, \sigma = ๐.๘๕$)

ตารางที่ ๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านความก้าวหน้า

ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ระดับแรงจูงใจ		
		μ	σ	แปลผล
๑.	ท่านสมัครเป็นทหาร เพราะต้องการมีรายได้	๓.๐๗	๐.๘๑	ปานกลาง
๒.	ท่านสมัครเป็นทหารเพราะต้องการสมัครสอบเข้าเป็นนักเรียนนายสิบในโควตาพลทหาร	๓.๘๔	๐.๘๒	มาก
๓.	ท่านไม่รู้จะทำอะไร จึงสมัครเข้ามาเป็นทหาร	๒.๕๕	๑.๑๓	ปานกลาง
๔.	การร้องขอเข้ากองประจำการของทหารกองเกินที่มีอายุ ๑๘-๒๐ ปี บริบูรณ์ เป็นโอกาสอันดีที่ทำให้เข้ารับราชการทหารกองประจำการก่อนโดยไม่ต้องรอให้มีอายุครบ ๒๑ ปี บริบูรณ์ อีกทั้งได้รับสมุดกองหนุนใช้เพื่อสมัครงานได้ก่อน	๔.๐๖	๐.๕๓	มาก
๕.	เมื่อเป็นทหารได้ฝึกระเบียบวินัย และสามารถนำไปใช้เป็นผู้นำให้กับชุมชนในภูมิลำเนาของท่านได้	๔.๑๘	๐.๔๕	มาก
๖.	เมื่อเข้าไปเป็นทหารแล้วมีโอกาสได้รับการฝึกวิชาชีพและนำไปใช้ประโยชน์ได้	๓.๗๖	๐.๗๕	มาก
๗.	เมื่อเข้าไปเป็นทหารแล้วมีโอกาสได้รับการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ	๓.๕๔	๐.๖๕	มาก
โดยรวม		๓.๖๒	๐.๗๕	มาก

(N = ๒๒๐)

จากตารางที่ ๗ พบว่า ทหารกองเกินมีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านความก้าวหน้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = ๓.๖๒, \sigma = ๐.๗๕$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทหารกองเกินมีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านความก้าวหน้า อยู่ในระดับมาก ๕ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๒ ข้อ ลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุด ไปน้อยที่สุด คือ เมื่อเป็นทหารได้ฝึกระเบียบวินัย และสามารถนำไปใช้เป็นผู้นำให้กับชุมชนในภูมิลำเนา ($\mu = ๔.๑๘, \sigma = ๐.๔๕$) การร้องขอเข้ากองประจำการของทหารกองเกินที่มีอายุ ๑๘-๒๐ ปี บริบูรณ์ เป็นโอกาสอันดีที่ทำให้เข้ารับราชการทหารกองประจำการก่อนโดยไม่ต้องรอให้มีอายุครบ ๒๑ ปี บริบูรณ์ อีกทั้งได้รับสมุดกองหนุนใช้เพื่อสมัครงานได้ก่อน ($\mu = ๔.๐๖, \sigma = ๐.๕๓$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ไม่รู้จะทำอะไร จึงสมัครเข้ามาเป็นทหาร ($\mu = ๒.๕๕, \sigma = ๑.๑๓$)

ตารางที่ ๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านเกียรติยศชื่อเสียง

ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ระดับแรงจูงใจ		
		μ	σ	แปลผล
๑.	ท่านคิดว่าการสมัครเข้าเป็นทหาร ได้ชื่อว่าเป็นผู้เสียสละต่อประเทศชาติ	๔.๒๑	๐.๔๔	มาก
๒.	การเข้ารับราชการทหารมีความสำคัญและทำทนายความสามารถของลูกผู้ชาย และเกิดความภาคภูมิใจในการรับใช้ประเทศชาติ	๓.๗๐	๐.๕๐	มาก
๓.	ท่านมีความรู้สึกว่าเครื่องแบบทหารเป็นเครื่องแบบที่น่าภาคภูมิใจและมีเกียรติ	๔.๔๔	๐.๔๗	มาก
๔.	การที่ประเทศของเราเป็นประเทศที่มั่นคงและเป็นปึกแผ่น เพราะบรรพบุรุษของเราปกป้องแผ่นดินไว้	๔.๓๗	๐.๔๕	มาก
๕.	ท่านคิดว่าทหารเป็นอาชีพที่มีเกียรติ	๓.๐๖	๐.๗๑	ปานกลาง
๖.	ท่านคิดว่าสังคมจะให้การยอมรับผู้ที่ เป็นทหารมากกว่าผู้ที่หลบหนีทหาร	๒.๕๖	๐.๕๑	ปานกลาง
๗.	การได้รับสิทธิต่าง ๆ เช่น เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง สวัสดิการอื่น ๆ จึงร้องขอ	๒.๕๑	๐.๕๓	ปานกลาง

ตารางที่ ๘ (ต่อ)

ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ระดับแรงจูงใจ		
		μ	σ	แปลผล
๘.	การที่ทางราชการได้ให้สิทธิแก่ผู้มีคุณวุฒิพิเศษได้รับสิทธิลดวันรับราชการทหารน้อยกว่า ๒ ปี	๓.๕๔	๐.๖๕	มาก
๙.	ท่านคิดว่าการเป็นทหารเป็นหน้าที่และแสดงออกถึงความ เป็นลูกผู้ชาย	๒.๗๖	๐.๙๖	ปานกลาง
โดยรวม		๓.๘๔	๐.๕๖	มาก

(N = ๒๒๐)

จากตารางที่ ๘ พบว่า ทหารกองเกินมีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการด้านเกียรติยศชื่อเสียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = ๓.๘๔, \sigma = ๐.๕๖$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทหารกองเกินมีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการด้านเกียรติยศชื่อเสียง อยู่ในระดับมาก ๕ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๔ ข้อ ลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ มีความรู้สึกว่าเครื่องแบบทหารเป็นรูปแบบที่น่าภาคภูมิใจและมีเกียรติ ($\mu = ๔.๔๔, \sigma = ๐.๔๗$) การที่ประเทศของเราเป็นประเทศที่มั่นคงและเป็นปึกแผ่นเพราะบรรพบุรุษของเราปกป้องแผ่นดินไว้ ($\mu = ๔.๓๗, \sigma = ๐.๔๕$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การได้รับสิทธิต่าง ๆ เช่น เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง สวัสดิการอื่น ๆ จึงร้องขอ ($\mu = ๒.๕๑, \sigma = ๐.๙๓$)

ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ที่	ประเด็นคำถาม	ระดับแรงจูงใจ		
		μ	σ	แปลผล
๑.	ท่านเคยเห็นคารา นักร้องวัยรุ่นร้องขอเป็นทหารจึงร้องขอบ้าง	๒.๒๐	๐.๕๘	น้อย
๒.	บิดา/มารดา/ผู้ปกครองอยากให้ท่านเป็นทหารเนื่องจาก ปัญหาเสพติด และปัญหาวัยรุ่น	๒.๘๑	๐.๘๘	ปานกลาง
๓.	ท่านมีญาติพี่น้องเป็นทหารจึงอยากเป็นทหารเหมือนญาติ ๆ	๓.๗๖	๐.๗๕	มาก
๔.	บิดาของท่านเคยเป็นทหารกองประจำการ ท่านจึงอยาก เป็นบ้างก็เลยร้องขอฯ	๓.๑๘	๐.๘๔	ปานกลาง
๕.	ครู / อาจารย์ แนะนำท่านจึงร้องขอฯ	๒.๗๒	๑.๐๗	ปานกลาง
๖.	คนรัก / แฟนท่านชอบทหารท่านจึงร้องขอฯ	๒.๕๔	๑.๔๖	ปานกลาง
๗.	มีคนทำทนาย อยากเอาชนะจึงร้องขอฯ	๒.๕๑	๐.๕๘	ปานกลาง
๘.	มีคนบอกท่านว่าบุคลิกของท่านเหมือนทหารสมชายชาติ ท่านจึงร้องขอฯ	๒.๗๖	๑.๐๕	ปานกลาง
๙.	ท่านร้องขอเพราะเพื่อนชักชวน จึงร้องขอตามเพื่อน	๓.๐๖	๐.๘๗	ปานกลาง
๑๐.	การที่บิดา /มารดา /ผู้ปกครองขาดทุนทรัพย์จึงร้องขอ เพื่อมีรายได้	๓.๔๗	๐.๗๕	ปานกลาง
๑๑.	ท่านถูกบิดา/มารดา หรือผู้ปกครองบังคับท่านจึงร้องขอฯ	๓.๕๐	๐.๘๕	มาก
โดยรวม		๓.๖๒	๐.๗๕	มาก

(N = ๒๒๐)

จากตารางที่ ๕ พบว่า ทหารกองเกินมีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านบุคคล
ที่เกี่ยวข้อง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = ๓.๖๒$, $\sigma = ๐.๗๕$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทหารกองเกินมีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ
ด้านเกียรติยศชื่อเสียง อยู่ในระดับมาก ๑ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๕ ข้อ และอยู่ในระดับน้อย ๑ ข้อ
ลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุด ไปน้อยที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ มีญาติพี่น้องเป็นทหารจึงอยากเป็นทหาร
เหมือนญาติ ๆ ($\mu = ๓.๗๖$, $\sigma = ๐.๗๕$) รองลงมา คือ ถูกบิดา /มารดา หรือผู้ปกครองบังคับท่านจึงร้องขอฯ
($\mu = ๓.๕๑$, $\sigma = ๐.๘๕$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ เคยเห็นคารา นักร้องวัยรุ่นร้องขอเป็นทหารจึงร้องขอบ้าง
($\mu = ๒.๒๐$, $\sigma = ๐.๕๘$)

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ ๑๐
ตารางที่ ๑๐ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑.	ควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ จัดทำรูปแบบการเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ให้กับประชาชนทั่วไปได้รับทราบอย่างทั่วถึงกัน	๒๘
๒.	ควรดำเนินการส่งเสริมความก้าวหน้าในการรับราชการให้กับทหารกองเกิน เช่น อาจให้โอกาสในการเข้าบรรจุเป็นทหารกองประจำการ หรือสอบเข้าเป็นนักเรียนนายสิบ ฯลฯ	๓๕
๓.	ควรมีการปรับปรุงวิธีการรับสมัครทหารกองประจำการ โดยชี้แนะให้เห็นถึงความสำคัญของการรับราชการทหาร	๑๗
๔.	ควรมีการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการด้านสวัสดิการ การให้การศึกษาเพิ่มเติม การฝึกอบรม และด้านอื่น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น	๑๓
รวม		๙๓

จากตารางที่ ๑๐ ทหารกองเกินได้ให้ข้อเสนอแนะ ลำดับจากความถี่มากไปน้อย สามลำดับแรก คือ ควรดำเนินการส่งเสริมความก้าวหน้าในการรับราชการให้กับทหารกองเกิน เช่น อาจให้โอกาสในการเข้าบรรจุเป็นทหารกองประจำการ หรือสอบเข้าเป็นนักเรียนนายสิบ ฯลฯ (ความถี่ ๓๕) รองลงมา คือ ควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ จัดทำรูปแบบการเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ให้กับประชาชนทั่วไปได้รับทราบอย่างทั่วถึงกัน (ความถี่ ๒๘) และควรมีการปรับปรุงวิธีการรับสมัครทหารกองประจำการ โดยชี้แนะให้เห็นถึงความสำคัญของการรับราชการทหาร (ความถี่ ๑๗)

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่องแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณีทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแรงจูงใจและข้อเสนอแนะให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ทหารกองเกินที่ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๒๒๐ นาย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ และแบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ สรุปได้ดังนี้

ทหารกองเกินมีอายุระหว่าง ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ จำนวน ๑๕๔ นาย รองลงมา มีอายุระหว่าง ๒๑ ปีบริบูรณ์ จำนวน ๕๑ นาย และมีระหว่าง ๒๒-๒๕ ปีบริบูรณ์ จำนวน ๑๕ นาย สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน ๕๕ นาย รองลงมา จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๔๘ นาย และสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๗ นาย สถานภาพโสด จำนวน ๒๐๕ นาย และสมรส จำนวน ๑๕ นาย และมีอาชีพก่อนร้องขอ คือว่างงาน จำนวน ๕๔ นาย รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน ๔๗ นาย และประกอบอาชีพทำนา / เกษตรกรรม จำนวน ๔๔ นาย

แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ สรุปได้ดังนี้

แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ด้านความก้าวหน้า และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว อยู่ในระดับมากที่สุด ๑ ข้อ ระดับมาก ๗ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๓ ข้อ ลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ในการ

เชิญชวนให้มีการร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ รองลงมา คือ อาชีพทหารเป็นอาชีพที่ดีและมีสวัสดิการมากกว่าอาชีพอื่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เคยเห็นทหารฝึกกันจึงทำให้เกิดความสนใจ

แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านความก้าวหน้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านความก้าวหน้าอยู่ในระดับมาก ๕ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๒ ข้อ ลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ เมื่อเป็นทหารได้ฝึกระเบียบวินัย และสามารถนำไปใช้เป็นผู้นำให้กับชุมชนในภูมิลำเนา รองลงมา คือ การร้องขอเข้ากองประจำการของทหารกองเกินที่มีอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เป็น โอกาสอันดีที่ทำให้เข้ารับราชการทหารกองประจำการก่อนโดยไม่ต้องรอให้มีอายุครบ ๒๑ ปีบริบูรณ์ อีกทั้งได้รับสมุดกองหนุนใช้เพื่อสมัครงานได้ก่อน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ไม่รู้จะทำอะไร จึงสมัครเข้ามาเป็นทหาร

แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านเกียรติยศชื่อเสียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านเกียรติยศชื่อเสียงอยู่ในระดับมาก ๕ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๔ ข้อ ลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ มีความรู้สึกว่าระเบียบทหารเป็นระเบียบที่น่าภาคภูมิใจและมีเกียรติ รองลงมา คือ การที่ประเทศของเราเป็นประเทศที่มั่นคงและเป็นปึกแผ่นเพราะบรรพบุรุษของเราปกป้องแผ่นดินไว้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คิดว่าทหารเป็นอาชีพที่มีเกียรติ

แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ด้านเกียรติยศชื่อเสียงอยู่ในระดับมาก ๑ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๘ ข้อ และอยู่ในระดับน้อย ๑ ข้อ ลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ มีญาติพี่น้องเป็นทหารจึงอยากเป็นทหารเหมือนญาติ ๆ รองลงมา คือ ถูกบิดา มารดา หรือผู้ปกครองบังคับท่านจึงร้องขอฯ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เคยเห็นคารา นักร้องวัยรุ่นร้องขอเป็นทหารจึงร้องขอบ้าง

ทหารกองเกินได้ให้ข้อเสนอแนะ คือ ควรดำเนินการส่งเสริมความก้าวหน้าในการรับราชการให้กับทหารกองเกิน เช่น อาจให้โอกาสในการเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการ หรือสอบเข้าเป็นนักเรียนนายสิบ ฯลฯ รองลงมา คือ ควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ จัดทำรูปแบบการเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ให้กับประชาชนทั่วไปได้รับทราบอย่างทั่วถึงกัน และควรมีการปรับปรุงวิธีการรับสมัครทหารกองประจำการโดยชี้แนะให้เห็นถึงความสำคัญของการรับราชการทหาร

๕.๒ อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณีทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว ด้านความก้าวหน้า ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการของทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ทหารกองเกินที่ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการเห็นว่าเป็นหน้าที่ของชายไทยทุกคนต้องรับราชการทหาร ซึ่งการรับใช้ชาติด้วยการเป็นทหารเป็นเรื่องที่มีเกียรติมีศักดิ์ศรี เพราะกองทัพไทยจะฝึกฝนผู้เข้ารับราชการทหารให้มีระเบียบวินัย ฝึกหัดวิชาชีพเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ และมีคุณค่าอย่างมากแก่ทหารเกณฑ์ทุกคนจะปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดไว้ได้อย่างถูกต้อง และมีจิตสำนึกที่ดี พร้อมทั้งจะอุทิศแรงกายแรงใจ เสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อรับใช้ประเทศชาติด้วยความเต็มใจสมกับเป็นชายชาติทหารอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคาร์เนกี ฟานทองพาลูสุข และสุรเสถักษ์ พงษ์หาญยุทธ ได้เสนอว่า เป้าหมาย หรือความคาดหวังของบุคคล คนที่มีเป้าหมายในการกระทำใด ๆ ย่อมกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจให้มีพฤติกรรมที่ดีและเหมาะสม ความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้า ซึ่งคนที่มีโอกาสทราบว่าตนจะได้รับ ความก้าวหน้าอย่างไรจากการกระทำนั้น บุคลิกภาพ ความประทับใจอันเกิดขึ้นจากบุคลิกภาพ จะก่อให้เกิดแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมขึ้นได้ เครื่องล่อใจอื่น ๆ มีสิ่งล่อใจ หลาย ๆ อย่างที่จะก่อให้เกิดแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

๑. ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ของทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ทหารกองเกินเล็งเห็น ความก้าวหน้าในอาชีพ สวัสดิการของอาชีพรับราชการ จึงสนใจสมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรื่องกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ในการเชิญชวนให้มีการร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการประชาสัมพันธ์โดยผ่านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพราะกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับทหารกองเกินมากที่สุด จึงส่งผลกระทบต่อความคิดของบุคคลที่ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ส่วนเรื่องที่เคยเห็นทหารฝึกกันจึงทำให้เกิดความสนใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด เป็นเพราะว่า ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิด หรือความสมหวังในชีวิต เป็นความต้องการขั้นสูงสุด เป็นความต้องการซึ่งคนส่วนมากนึกอยากจะเป็นนึกอยากจะได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของมาส โลว์ อัลเดอร์เฟอร์ และแมคเคิลแลนค์ เรื่องทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Sergiovanni ได้ดัดแปลงทฤษฎีลำดับขั้นของ

ความต้องการของ มาสโลว์ โดยจัดแบ่งลำดับขั้นตอนเป็น ๕ ระดับใหญ่ ๆ คือ ความต้องการทางด้าน สวัสดิการ ความต้องการติดต่อกับผู้อื่นกับบุคคลและสิ่งต่าง ๆ ความต้องการมีชื่อเสียงและได้รับการ ยกย่องทั้งสามระดับนี้ ถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นเบื้องต้น ความต้องการอิสรภาพ ความต้องการ ที่จะมีความหวังและสามารถทำงานได้ด้วยตัวเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พ.ท. สิทธิพร มุสิกะสิน ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการสมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการของทหารกองเกินที่มีอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ โดยวิธีร้องขอ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ ทหารกองเกินครั้งหนึ่งที่มีภูมิลำเนาจาก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกือบทั้งหมดยังเป็น โสด และพบว่าสองในห้าต้องการรับราชการหลังปลด ประจำการเพื่อความก้าวหน้าและต้องการเกียรติยศชื่อเสียง

๒. ด้านความก้าวหน้า

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ของทหารกองเกินในพื้นที่ จังหวัดร้อยเอ็ดด้านความก้าวหน้า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เมื่อเป็นทหาร ได้ฝึก ระเบียบวินัย และสามารถนำไปใช้เป็นผู้นำให้กับชุมชนในภูมิลำเนา ส่วนเรื่องไม่รู้จะทำอะไร จึงสมัคร เข้ามาเป็นทหาร เพราะว่ายังไม่มีงานทำ อาจต้องการสมัครเข้ามาเป็นทหาร เพื่อที่จะได้มีงานทำ และ มีรายได้เพื่อนำมาซื้อปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตซึ่งเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ตามทฤษฎีของมาสโลว์

๓. ด้านเกียรติยศชื่อเสียง

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ของทหารกองเกินในพื้นที่ จังหวัดร้อยเอ็ดด้านความเกียรติยศชื่อเสียง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทหารกองเกิน มีความรู้สึกว่าการเป็นทหารเป็นรูปแบบที่น่าภาคภูมิใจและมีเกียรติ แสดงให้เห็นว่า การสมัคร เข้าเป็นทหารกองประจำการเพื่อต้องการชื่อเสียง เกียรติยศ หรือได้รับการยกย่องนับถือ รวมถึงความเชื่อมั่น ในตนเองการได้รับการเชิดชู ยกย่องสรรเสริญ และการได้รับการตระหนักว่าเป็นบุคคลสำคัญ เป็นที่ ขอมรับนับถือของคนทั้งหลาย ส่วนในเรื่องการได้รับสิทธิต่าง ๆ เช่น เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง สวัสดิการอื่น ๆ จึงร้องขอ แสดงให้เห็นว่า การตอบสนองความต้องการ ความพอใจงาน และแรงจูงใจจะไม่เกิดขึ้นเมื่อ ได้รับการตอบสนองความต้องการ เป้าหมายที่คนต้องการก็คือสิ่งล่อใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ร.อ. ทรงพล บัวทอง ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการร้องขอ (สมัคร) เข้ารับราชการ ทหารกองประจำการของทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ : ศึกษากรณีเฉพาะทหารกองเกินที่มี ภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาวิจัยพบว่า “การตัดสินใจมาจากหลายสาเหตุ ประกอบด้วย ความรู้สึกชื่นชอบในสถาบันทหาร ต้องการรับใช้ชาติ ต้องการรู้จักการใช้ชีวิตความเป็นอยู่ แบบทหาร การยอมรับจากผู้อื่นเป็นเกียรติแก่ตนเองและครอบครัว การสนับสนุนให้การศึกษาต่อโครงการ การศึกษานอกโรงเรียนการได้รับสิทธิด้านสวัสดิการ ในระหว่างที่รับราชการและการฝึกอบรมวิชาชีพ

ก่อนปลดจากกองประจำการ จะเห็นได้ว่า ปัจจัยเหล่านี้ มีทั้งปัจจัยแรงจูงใจที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน และพบว่า ผู้สมัครส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อกองทัพและสนับสนุนบทบาทของกองทัพนับว่าเป็นผลดีและจะมีประโยชน์ต่อกองทัพจะนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาาระบบทหารกองประจำการของกองทัพไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ของทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดด้านความเครียดคือเสี่ยง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีญาติพี่น้องเป็นทหารจึงอยากเป็นทหารเหมือนญาติ ๆ แสดงให้เห็นว่า การที่มีบุคคลภายในครอบครัวเป็นทหารก็มีส่วนทำให้บุคคลต้องการเลียนแบบ และในเรื่องที่เคยเห็นคารา นักร้องวัยรุ่นร้องขอเป็นทหารจึงร้องขอบ้าง อยู่ในระดับน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่า การตัดสินใจมาจากหลายสาเหตุประกอบด้วย ความรู้สึกชื่นชอบในสถาบันทหาร ต้องการรับใช้ชาติ ต้องการรู้จักการใช้ชีวิตความเป็นอยู่แบบทหาร การยอมรับจากผู้อื่นเป็นเกียรติแก่ตนเองและครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ร.อ. ทรงพล บัวทอง ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการร้องขอ (สมัคร) เข้ารับราชการทหารกองประจำการของทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ : ศึกษากรณีเฉพาะทหารกองเกินที่มีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การตัดสินใจมาจากหลายสาเหตุประกอบด้วย ความรู้สึกชื่นชอบในสถาบันทหาร ต้องการรับใช้ชาติ ต้องการรู้จักการใช้ชีวิตความเป็นอยู่แบบทหาร การยอมรับจากผู้อื่นเป็นเกียรติแก่ตนเองและครอบครัว การสนับสนุนให้การศึกษาต่อโครงการ การศึกษานอกโรงเรียน การได้รับสิทธิด้านสวัสดิการในระหว่างที่รับราชการและการฝึกอบรมวิชาชีพก่อนปลดจากกองประจำการ จะเห็นได้ว่า ปัจจัยเหล่านี้ มีทั้งปัจจัยแรงจูงใจที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน และพบว่า ผู้สมัครส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อกองทัพและสนับสนุนบทบาทของกองทัพนับว่าเป็นผลดีและจะมีประโยชน์ต่อกองทัพจะนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาาระบบทหารกองประจำการของกองทัพไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการสมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการของทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

๑. ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการของทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นกองทัพบกควรให้คำแนะนำโดยตรงจากเจ้าหน้าที่ สัสดีต่อทหารกองเกินเมื่อมาติดต่อราชการ ณ ที่ตั้งของหน่วยหรือพบปะในภูมิลำเนาของทหารกองเกิน

เพื่อเป็นผลให้มีการร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ และบอกถึงสิทธิต่าง ๆ ของผู้ที่สมัครเข้ามาเป็นทหารกองประจำการตามโครงการนี้ เพื่อเป็นเครื่องล่อในการจูงใจให้มีการสมัครเข้ามาเป็นทหารมากขึ้น

๒. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น กองทัพบกควรมีการพิจารณาปรับปรุงอัตราเงินเดือน เบี้ยเลี้ยง ให้เหมาะสมกับสถานะค่าครองชีพและเศรษฐกิจในปัจจุบัน เพื่อการตอบสนองให้เป็นไปตามที่ได้ประชาสัมพันธุ์ไว้

๓. ผลการวิจัยที่พบว่า แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ของทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น กองทัพบกควรให้ความสำคัญกับสื่อบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล เช่น ครูอาจารย์ ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ทหารให้มากกว่านี้ เนื่องจากการใช้สื่อบุคคลเป็นการสื่อสารสองทาง ทำให้มีการซักถามและได้ข้อมูลรายละเอียดมากขึ้น และในการประชาสัมพันธ์การรับสมัครทหารกองประจำการนั้นควรจะให้หน่วยที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบโดยตรงมีหนังสือประชาสัมพันธ์แจ้งไปยังโรงเรียนระดับมัธยมทั่วประเทศ เพื่อให้สามารถกระจายข่าวสารไปยังเยาวชนได้ทราบ อีกทั้งยังเป็นการยกระดับความรู้ของผู้ที่จะสมัครเข้ามาเป็นทหารกองประจำการให้สูงขึ้นอีกด้วย

๔. เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ในเขตพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ในการเชิญชวนให้มีการร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เคยเห็นคารา นักร้องวัยรุ่นร้องขอเป็นทหาร ดังนั้นกองทัพบกควรใช้กลยุทธ์ในการณรงค์ โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์หลายชนิด อาทิ สื่อทางโทรทัศน์ วิทยุชุมชน องค์กรประชาสัมพันธ์ แผ่นโฆษณาประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่สายงานสถิติ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ภาครัฐต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

๑. การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะพลทหารกองประจำการที่ร้องขอเข้าประจำการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาแรงจูงใจของทหารกองประจำการที่สังกัดกองทัพอากาศอื่น ๆ ด้วย เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงการรับสมัครทหารกองประจำการในภาพรวมของกองทัพบกต่อไป

๒. ปัจจัยและผลกระทบจากการรับทหารกองเกินที่ร้องขอเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการในพื้นที่อื่น เพื่อเป็นการเปรียบเทียบ

๓. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของทหารกองประจำการถึงความคาดหวังก่อนจะเข้ามาเป็นทหารกองประจำการและหลังจากเข้ามาเป็นทหารกองประจำการแล้ว ได้ตามที่คาดหวังหรือไม่เพราะเป็นสิ่งที่มีความสนใจของบุคคล

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

๑) หนังสือทั่วไป

- การกำลังตำราอาหารบก, กรม. ประวัติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สารศึกษการพิมพ์, ๒๕๒๕.
- ชัยเรืองศิลป์. ประวัติศาสตร์ไทยสมัย พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๓. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๗).
- ชัยวัฒน์ อัดพัฒน์. จริยศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๓.
- คารณี พานทองพาดูสุข และสุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ. ทฤษฎีการจูงใจ. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๓๘.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕.
- มุกดา ศรีรงค์ และคณะ. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒.
- ลิขิต ชีรเวทิน. วิวัฒนาการเมืองการปกครองของไทย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐.
- วีรนารถ มานะกิจ. พฤติกรรมของบุคคลในองค์การ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๓.
- สมยศ นาวิการ. การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ ๑๙๙๑ จำกัด, ๒๕๔๕.
- สถิต วงศ์สุวรรณ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจริญรัตน์, ๒๕๒๙.
- อุบลรัตน์ เฟื่องสถิตย์. จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๓.

๒) วิทยานิพนธ์

- กฤษณ์ สุนทรธรรม, พ.ท. “การรับทหารกองเกินประเภทสมัครใจเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษากรณีกองพลทหารม้าที่ ๒ รักษาพระองค์”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๘.
- เกียรติศักดิ์ หนูกลาง. “แรงจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีเฉพาะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหนองบุญนาถ จังหวัดนครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๔.

มนตรี ช้างพลายแก้ว, พ.อ. “ความต้องการในการฝึกวิชาอาชีพของทหารกองประจำการ สังกัดกรมทหารราบ
ที่ ๒๑ รักษาพระองค์”. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๖.

สิทธิพร มุสิกะสิน, พ.ท. “แรงจูงใจในการสมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการของทหารกองเกินที่มีอายุ
๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ โดยวิธีร้องขอ”. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๗.

๓) รายงานการศึกษาอิสระ / รายงานการค้นคว้าอิสระ / รายงานการวิจัย

กฤษณะ เกิดทองคำ, พ.อ. “ผลกระทบต่อกองทัพบก จากการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์
ที่ร้องขอ (สมัคร) เข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการ”. รายงานการศึกษาอิสระ. บัณฑิตวิทยาลัย :
วิทยาลัยการทัพบกสถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง, ๒๕๔๖.

จรัส กฤติยรัตน์, พ.อ. “การพัฒนาระบบการเรียกและการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ากองประจำการ”.
รายงานการวิจัย. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการทัพบก, ๒๕๓๕.

ทรงพล บัวทอง, ร.อ. “ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการร้องขอ (สมัคร) เข้ารับราชการทหารกองประจำการ
ของทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ : ศึกษากรณีเฉพาะทหารกองเกินที่มีภูมิลำเนาทหาร
อยู่ในท้องที่จังหวัดชลบุรี”. รายงานการค้นคว้าอิสระ. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการทัพบก
สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง, ๒๕๔๔.

สมหมาย ลพถ้ำเลิศ, พ.อ. “การศึกษาปัจจัยและผลกระทบจากการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์
ที่ร้องขอเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการ : ในพื้นที่ค่ายอดิศร อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี”.
รายงานการค้นคว้าอิสระ. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง,
๒๕๔๗.

เสน่ห์ ถิ่นนิม, พ.อ. “ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ ร้องขอเข้าเป็นทหาร
กองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณี พื้นที่ค่ายประเสริฐสงคราม อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด”.
รายงานการวิจัย. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง, ๒๕๔๖.

๔) บทความในวารสาร

ปัญญา ขวัญอยู่, พล.ท. “ก้าวใหม่ในการพัฒนาระบบทหารกองประจำการของไทย”, วารสารสัสดี. ปีที่ ๔๐
ฉบับที่ ๔๗๗ (สิงหาคม ๒๕๔๔) : ๑๕-๒๓.

๕) กฎหมาย

สภาร่างรัฐธรรมนูญ. “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐”. ใน ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๕๕, ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ : ๒๕.

๖) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

กระทรวงกลาโหม. “ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง การรับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ”. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกลาโหม, ๒๕๔๓, (อัคราณา).

_____. “คู่มือสำหรับประชาชนเรื่องความรู้เกี่ยวกับการรับราชการทหาร”. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกลาโหม, ๒๕๔๕, (อัคราณา).

_____. “ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง การตรวจเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการและการรับสมัครทหารกองเกิน อายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ พ.ศ. ๒๕๔๕”. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกลาโหม, ๒๕๔๕, (อัคราณา).

_____. “ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง ชี้แจงการคัดเลือก และการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการกองประจำการปี พ.ศ. ๒๕๕๐”. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกลาโหม, ๒๕๕๐, (อัคราณา).

_____. “ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง ชี้แจงการรับสมัครทหารกองเกิน อายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ และอายุ ๒๒-๒๕ ปีบริบูรณ์ เข้ารับราชการกองประจำการปี พ.ศ. ๒๕๕๐”. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกลาโหม, ๒๕๕๐, (อัคราณา).

กองทัพบก. “ระเบียบกองทัพบก ว่าด้วย การรับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ พุทธศักราช ๒๕๔๓”. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงกลาโหม, ๒๕๔๓, (อัคราณา).

_____. “ระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการรับทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์เข้ากองประจำการ โดยวิธีร้องขอ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔”. กรุงเทพมหานคร : กองทัพบก, ๒๕๔๔, (อัคราณา).

_____. “เอกสารกองทัพบกขวนรู้ เรื่อง การตรวจเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการและการรับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์เข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอ”. กรุงเทพมหานคร : กองทัพบก, ๒๕๔๔, (อัคราณา).

_____. “ประกาศกองทัพบก เรื่อง ชี้แจงการรับสมัครทหารกองเกินอายุ ๑๘-๒๐ ปีบริบูรณ์ และอายุ ๒๒-๒๕ ปีบริบูรณ์ การคัดเลือก และการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการกองประจำการปี ๒๕๕๐”. กรุงเทพมหานคร : กองทัพบก, ๒๕๕๐, (อัคราณา).

กองแผนงานและนโยบาย. “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. ๒๕๔๖”. ร้อยเอ็ด : องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด, ๒๕๔๘, (อัดสำเนา).

๒. ภาษาอังกฤษ

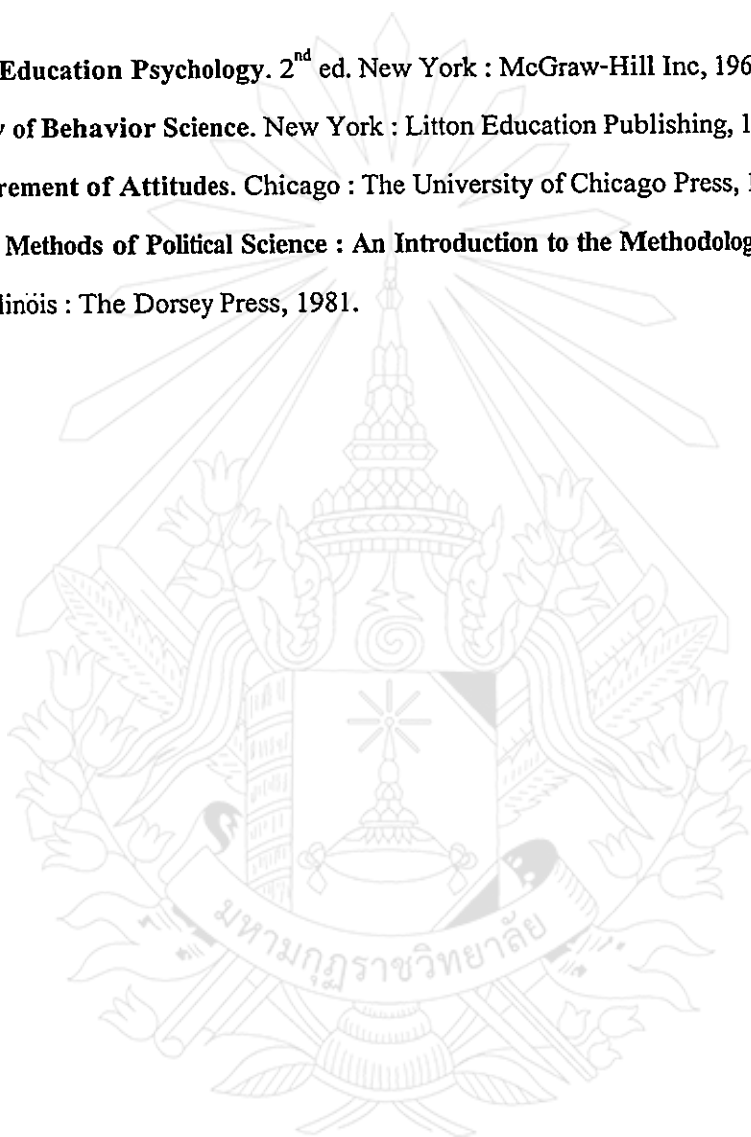
๑) Books

Guilford and Gray. **Education Psychology**. 2nd ed. New York : McGraw-Hill Inc, 1965.

Hilgard. **Dictionary of Behavior Science**. New York : Litton Education Publishing, 1973.

Krech. **The Measurement of Attitudes**. Chicago : The University of Chicago Press, 1970.

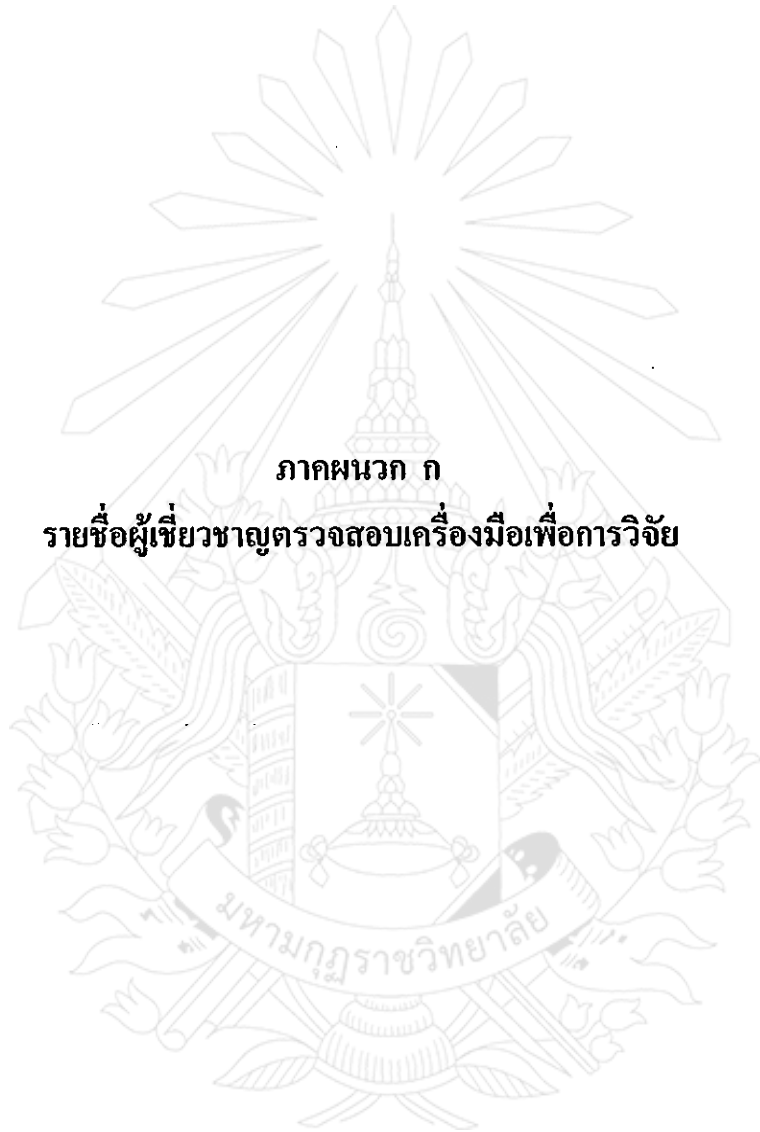
Thomas. **Scope and Methods of Political Science : An Introduction to the Methodology of political Inquiry**. Illinois : The Dorsey Press, 1981.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

๑. รศ. พิเศษ ดร. จรัส พัดชมราชศักดิ์

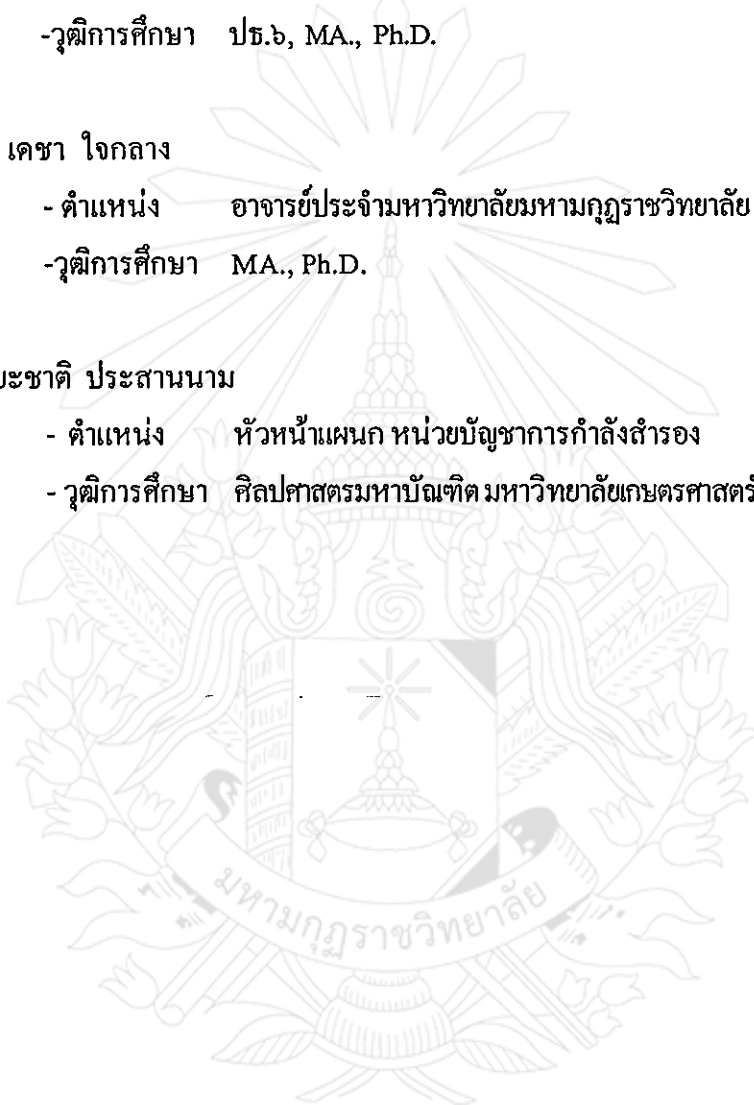
- ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอัยเย็ค
- วุฒิการศึกษา ปธ.๖, MA., Ph.D.

๒. ผศ. ดร. เตชา ใจกลาง

- ตำแหน่ง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอัยเย็ค
- วุฒิการศึกษา MA., Ph.D.

๓. พ.ท. ปิยะชาติ ประสานนาม

- ตำแหน่ง หัวหน้าแผนก หน่วยบัญชาการกำลังสำรอง
- วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ ศธ 6015/ว ๒๕ 1

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

๒๕ กันยายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร รศ. พิเศษ ดร. จรัส พัทธมราชศักดิ์

ด้วย พ.ท.คำคำย แหล่งสะท้อน นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณี ทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

(พระสุทธิสาร โสภณ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364, 0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ที่ ศบ 6015/ว บ 6 /

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

๒๔ กันยายน 2550

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร พ.ท.ปิยะชาติ ประสานนาม

ด้วย พ.ท.คำค้าย แหล่งสะท้อน นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณี ทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอกความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อ โปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

(พระสุทธิสาร โสภณ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364, 0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ที่ ศธ 6015/ว บ 6 /

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

๒๔ กันยายน 2550

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผศ. ดร. เดชา ไชยกลาง

ด้วย พ.ท. คำคำย แหล่งสะท้อน นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณี ทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอกความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

(พระสุทธิสาร โสภณ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

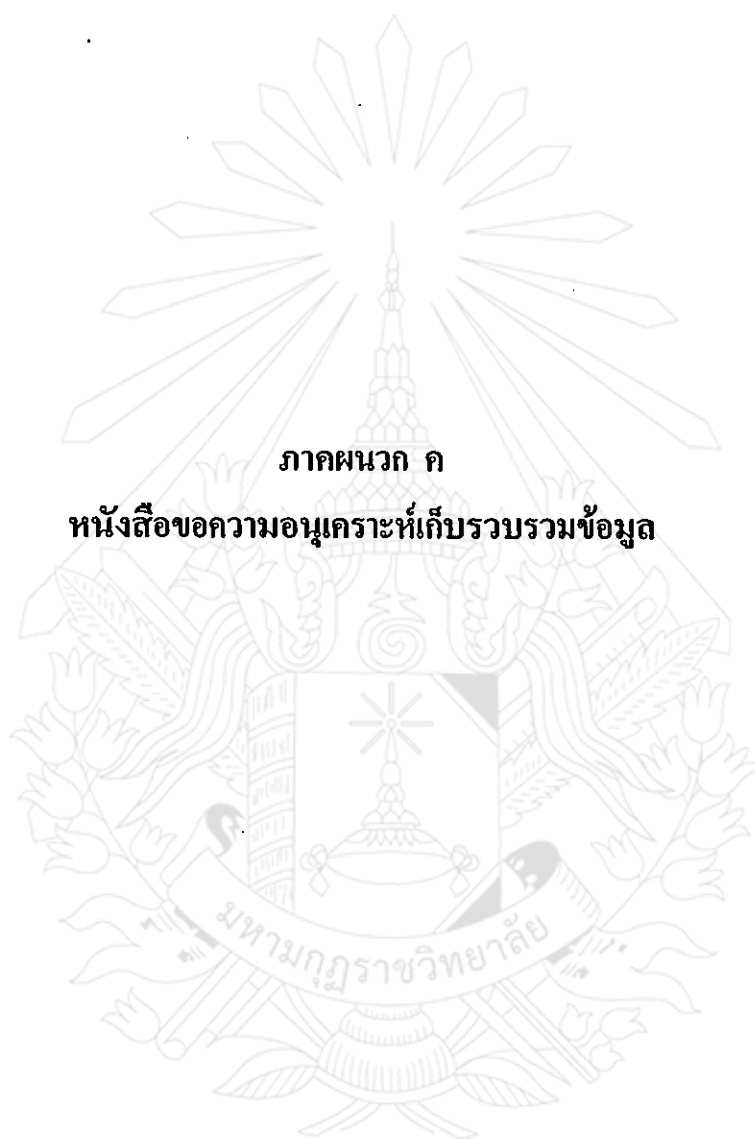
ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364, 0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 6015/ว ๒๖ ๒

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

2๒ กันยายน 2550

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร สัตติจังหวัดร้อยเอ็ด

ด้วย พ.ท.คำด้าย แหล่งสะท้อน นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหาร
กองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณี ทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอกความอนุเคราะห์ให้ นักศึกษา
ดังกล่าว ได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วน วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะมาติดต่อประสานงานกับ
ท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และวิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

(พระสุทธิสาร โสภณ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. 0-4351-8364,0-4351-6076

โทรสาร. 0-4351-4618

[http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ : ศึกษาเฉพาะกรณีทหารกองเกินในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามแบ่งเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางการสมรส และอาชีพก่อนร้องขอเข้ากองประจำการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ซึ่งข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบเลือกตามระดับความคิดเห็น จำนวน ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended) เพื่อสอบถามความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ

๒. กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ เพราะข้อมูลทุกข้อมีความสำคัญในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง และจะมีผลเฉพาะด้านวิชาการทางบริการเท่านั้น ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด

ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

(พันโทคำค้าย แผล่งสะท้าน)

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามสภาพความเป็นจริงของท่าน

๑. ขณะที่ท่านไปสมัครเข้าเป็นทหาร ท่านมีอายุ

- () ๑๘-๒๐ ปี บริบูรณ์
 () ๒๑ ปี บริบูรณ์
 () ๒๒-๒๕ ปี บริบูรณ์

๒. ระดับการศึกษา

() ต่ำกว่าประถมศึกษา	() ประถมศึกษา
() มัธยมศึกษาตอนต้น	() มัธยมศึกษาตอนปลาย
() ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	() ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
() ปริญญาตรี	() สูงกว่าปริญญาตรี

๓. สถานภาพทางการสมรส

() โสด	() สมรส
() หย่า	() คู่สมรสถึงแก่กรรม

๔. อาชีพก่อนร้องขอเข้ากองประจำการ

() ประกอบอาชีพส่วนตัว	() ว่างาน
() นักเรียน / นักศึกษา	() ทำนา / เกษตรกรรม
() รับจ้าง	() พนักงานบริษัทเอกชน
() ค้าขาย	() อื่น ๆ.....

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ

คำชี้แจง โปรดอ่าน และพิจารณาคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ซึ่งมีความหมายของคะแนนเพื่อการวิจัย ดังนี้

๑. แรงจูงใจด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว

ข้อ	แรงจูงใจที่ทำให้ร้องขอ	ระดับแรงจูงใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑.	ท่านเคยเห็นทหารฝึกกันจึงทำให้เกิดความสนใจ					
๒.	อาชีพทหารเป็นอาชีพที่ฝึกให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย					
๓.	อาชีพทหารเป็นอาชีพที่ดีและมีสวัสดิการมากกว่าอาชีพอื่น					
๔.	ท่านมีความสนใจที่จะประกอบอาชีพทหารอยู่แล้วจึงสมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการ					
๕.	ท่านสมัครเข้าเป็นทหารเพราะอยากได้สมุดประจำตัว กองหนุนไปสมัครเข้าทำงาน					
๖.	การเป็นทหารสามารถพัฒนาบุคลิกภาพของท่านได้					
๗.	ท่านสมัครเป็นทหารเพราะต้องการหมดภาระทางทหารเร็วขึ้น จะได้ไม่เป็นอุปสรรคในการศึกษาต่อ					
๘.	ท่านเห็นว่าหน่วยงานราชการ โดยเฉพาะกองทัพบก ได้ใช้สื่อประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางทั้ง โทรทัศน์ วิทยุและแผ่น โฆษณา เป็นเหตุให้เกิดความร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ					
๙.	การให้คำแนะนำโดยตรงของเจ้าหน้าที่สัสดีต่อทหารกองเกินเมื่อมาติดต่อราชการ ณ ที่ตั้งของหน่วยหรือพบปะในภูมิลำเนาของทหารกองเกิน เป็นผลให้มีการร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ					
๑๐.	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ในการเชิญชวนให้มีการร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ					

ข้อ	แรงจูงใจที่ทำให้ร้องขอ	ระดับแรงจูงใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑๑.	คำแนะนำชักจูงจากทหารกองประจำการซึ่งเป็นรุ่นพี่หรือเพื่อน เป็นเหตุให้ร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ					

๒. แรงจูงใจด้านความก้าวหน้า

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับแรงจูงใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑.	ท่านสมัครเป็นทหาร เพราะต้องการมีรายได้					
๒.	ท่านสมัครเป็นทหารเพราะต้องการสมัครสอบเข้าเป็นนักเรียนนายสิบในโควตาพลทหาร					
๓.	ท่านไม่รู้จะทำอะไร จึงสมัครเข้ามาเป็นทหาร					
๔.	การร้องขอเข้ากองประจำการของทหารกองเกินที่มีอายุ ๑๘-๒๐ ปี บริบูรณ์ เป็นโอกาสอันดีที่ทำให้เข้ารับราชการทหารกองประจำการก่อน โดยไม่ต้องรอให้มีอายุครบ ๒๑ ปี บริบูรณ์ อีกทั้งได้รับสมุดคองหนุนใช้เพื่อสมัครงานได้ก่อน					
๕.	เมื่อเป็นทหารได้ฝึกระเบียบวินัย และสามารถนำไปใช้เป็นผู้นำให้กับชุมชนในภูมิลำเนาของท่านได้					
๖.	เมื่อเข้าไปเป็นทหารแล้วมีโอกาสได้รับการฝึกวิชาชีพและนำไปใช้ประโยชน์ได้					
๗.	เมื่อเข้าไปเป็นทหารแล้วมีโอกาสได้รับการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ					

๓. แรงจูงใจด้านเกียรติยศชื่อเสียง

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับแรงจูงใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑.	ท่านคิดว่าการสมัครเข้าเป็นทหาร ได้ชื่อว่าเป็นผู้เสียสละต่อประเทศชาติ					
๒.	การเข้ารับราชการทหารมีความสำคัญและทำทาบความสามารถของลูกผู้ชาย และเกิดความภาคภูมิใจในการรับใช้ประเทศชาติ					
๓.	ท่านมีความรู้สึกที่เครื่องแบบทหารเป็นเครื่องแบบที่น่าภาคภูมิใจและมีเกียรติ					
๔.	การที่ประเทศของเราเป็นประเทศที่มั่นคงและเป็นปึกแผ่น เพราะบรรพบุรุษของเราปกป้องแผ่นดินไว้					
๕.	ท่านคิดว่าทหารเป็นอาชีพที่มีเกียรติ					
๖.	ท่านคิดว่าสังคมจะให้การยอมรับผู้ที่เข้าเป็นทหารมากกว่าผู้ที่หลบหนีทหาร					
๗.	การได้รับสิทธิต่าง ๆ เช่น เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง สวัสดิการอื่น ๆ จึงร้องขอ					
๘.	การที่ทางราชการได้ให้สิทธิแก่ผู้มีคุณวุฒพิเศษได้รับสิทธิลดวันรับราชการทหารน้อยกว่า ๒ ปี					
๙.	ท่านคิดว่าการเป็นทหารเป็นหน้าที่และแสดงออกถึงความป็นลูกผู้ชาย					

๔. แรงจูงใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับแรงจูงใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑.	ท่านเคยเห็นคารา นักร้องวัยรุ่นร้องขอเป็นทหาร จึงร้องขอบ้าง					
๒.	บิดา/มารดา/ผู้ปกครองอยากให้คุณเป็นทหารเนื่องจากปัญหาเสพติด และปัญหาวัยรุ่น					
๓.	ท่านมีญาติพี่น้องเป็นทหารจึงอยากเป็นทหารเหมือนญาติ ๆ					
๔.	บิดาของท่านเคยเป็นทหารกองประจำการ ท่านจึงอยากเป็นบ้างก็เลยร้องขอฯ					
๕.	ครู / อาจารย์ แนะนำท่านจึงร้องขอฯ					
๖.	คนรัก / แฟนท่านชอบทหารท่านจึงร้องขอฯ					
๗.	มีคนทำทนาย อยากเอาชนะจึงร้องขอฯ					
๘.	มีคนบอกท่านว่าบุคลิกของท่านเหมือนทหาร สมชายชาติศรี ท่านจึงร้องขอฯ					
๙.	ท่านร้องขอเพราะเพื่อนชักชวน จึงร้องขอตามเพื่อน					
๑๐.	การที่บิดา / มารดา / ผู้ปกครองขาดทุนทรัพย์จึงร้องขอเพื่อมีรายได้					
๑๑.	ท่านถูกบิดา/มารดา หรือผู้ปกครองบังคับท่านจึงร้องขอฯ					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	พันโทคำค้าย แผล่งสะท้อน
วัน/เดือน/ปีเกิด	๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๘
ที่อยู่	๑๐ หมู่ที่ ๕ ตำบลอู่เม่า อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่งปัจจุบัน	นายทหารการสัสดี กองการสัสดี หน่วยบัญชาการกำลังสำรอง
สถานที่ทำงาน	หน่วยบัญชาการกำลังสำรอง เลขที่ ๒ ถนนเฉลิมกรุง แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

